# Školský vzdelávací program I.

## Súkromná základná umelecká škola

## R. Tatára

### ISCED 1 B Primárne umelecké vzdelávanie

### ISCED 2 B Sekundárne umelecké vzdelávanie

### školský rok 2025/2026

### II. časť

| Kompetencie | Výstupy |
|---|---|
| **- ovláda zásady správneho reberno – bránicového dýchania**<br>**- používa pri hre melodické ozdoby**<br>**- hrá plynule legáto v dvojčiarkovanej a trojčiarkovanej oktáve**<br>**- čiastočne ovláda transponovanie ľudovej piesne a jednoduchšej melódie**<br>**- detailnejšie dokáže interpretovať skladbu prostredníctvom agogiky, artikulácie a frázovania**<br>**- hrá všetky durové a molové stupnice T5, D7, rôznymi artikuláciami v rýchlom tempe**<br>**- rozsiahlejšie skladby a piesne hrá spamäti**<br>**- dokáže používať základné a pomocné hmaty v celom rozsahu nástroja**<br>**- ovláda chromatickú stupnicu** | **Verejne vystúpenia:**<br>**- dva krát v školskom roku triedny koncert**<br>**Školský koncert:**<br>**- Možnosť účinkovať na školskom koncerte**<br>**Absolventská skúška:**<br>**1 durová a molová stup.**<br>**2 etudy rôzneho charakteru**<br>**1 prednes** |

**Doporučená hudobná literatúra:**

T. Hejda: Škola na saxofón
G. Lacour: 50 etudes faciles et pour saxophone
A. Rivčun: 150 Exercises for Saxophone
S. Krtička: Škola hry na saxpfón
H. Klosé: 25 Daily Exercises for Saxophone

Prednesové skladby: Literatúra pre tento nástroj je veľmi bohatá, učiteľ má veľa možností predložiť žiakovi etudy, prednesy originálov ako aj transkripcií pre saxofón. Pri výbere prednesu treba postupovať podľa danosti žiaka a jeho nátiskových schopností.

**Didaktické postupy a metódy práce:**

Práca je postavená na vzťahu žiak – učiteľ. Popri zdokonaľovaní správneho dýchania, celkovom postoji a držania nástroja, dbať aj na prejav (vizuálny) na koncertoch. Vystupovať so zvládnutými skladbami verejne. Hudobná literatúra uvedená vyššie slúži na základnú orientáciu učiteľa, pričom materiál je potrebné vyberať podľa nátiskových a mentálnych schopností žiaka.

**Profil absolventa druhej časti I. stupňa základného štúdia:**

Absolvent druhej časti prvého stupňa by mal mať osvojenú základnú hudobnú gramotnosť. Maly vedieť používať odbornú terminológiu. Má mať záujem a dokázať sa uvedomelo, samostatne a pravidelne venovať rozvíjaniu svojho nadania prostredníctvom nácviku hudobných skladieb. V nových skladbách najmä v oblasti tanečnej a džezovej hudby je schopný zvládnuť správnu štýlovú interpretáciu. Absolvent by mal byť schopný zaradiť sa do inštrumentálneho telesa. Má schopnosť základnej orientácie v dejinách hudby a teórii. Má vytvorený pozitívny vzťah k umeniu. Pri interpretácii skladieb dokáže pohotovo využiť zvukové možnosti nástroja a jeho efektov. Vedomosti a návyky získané na škole môže využiť na vyššom type školy napr. konzervatóriu alebo v praktickom živote.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Hudobný |
| **Študijné zameranie:** | Hra na saxofóne |
| **Ročník:** | 1 – 4 |
| **Počet hodín týždenne:** | Hra na nástroji – 1,5 hod.<br>Komorná hra – 1,0 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 20 |
| **Stupeň vzdelania:** | II. stupeň základného štúdia |

*<u>Poznámka:</u> Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hru na saxofone, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie - výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu. - vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa, pri delení vyučovacej hodiny je potrebné zvážiť vek žiaka a jeho časovú zaneprázdnenosť, delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho,*

**Ciele:** bezpečne ovládajú prstovú a jazykovú techniku

- samostatne pracujú s farbou a kvalitou tónu a na rozvoji nátiskových schopností

- samostatne využívajú reôzne druhy artikulácie (tenuto, staccato, legato, portamento) vrátane hry melodických ozdôb a trilku
- ovládajú plynule čítanie nôt, hru durových, molových, chromatických a celotónových stupníc a príslušných $T_{5,}$ D7 $zm_7$
- sú samostatní pri štúdiu náročnejších skladieb a partov
- hra náročnejších kombinovaných útvarov, jazzové frázovanie
- hrať rozsiahlejšie prednesové skladby so sprievodom z nôt aj spamäti
- rozvíjať hudobný sluch, zmysel pre intonáciu
- samostatne využívajú nadobudnuté interpretačné schopnosti pri práci v súboroch v komornej a orchestrálnej hre
- demonštrujú sluchovú sebakontrolu a pohotovosť, istotu pri hre a kultivovany tón v celom rozsahu nástroja
- sú schopní samostatne naladiť nástroj
- využívajú všetky nadobudnuté kompetencie pri nácviku a interpretácii skladieb rôznych štýlov a žánrov
- ovládajú transkripciu nejakého sóla, jej zápis do nôt a jej fixovanie, hranie s nahrávkou a klavírnym sprievodom
- využívajú vhodné frázovanie, agogiku a dynamické možnosti nástroja a nadrozsahových tónov g3, a3, h3

**Obsah:**

- prirodzené, hlboké a plynulé rebrovo-bráničné dýchanie
- bezpečné ovládanie prstovej a jazykovej techniky
- tónová kultivovanosť a vyrovnanosť v celom používanom rozsahu, dobrá flexibilita nátisku
- práca s farbou a kvalitou tónu
- plynulá hra
- dlhé tóny s výraznou dychovou oporou
- využívanie širokej dynamickej škály (pp – ff)
- využívanie rôznych spôsobov artikulácie a frázovania
- aplikácia durových, molových, chromatických stupníc a celotónových stupníc, $T_{5,}$ $D_7$ a $zm_7$ rôznymi artikuláciami v rýchlom tempe
- nácvik rozsiahlejších skladieb a piesní spamäti, budovanie repertoáru a sústavné rozvíjanie hudobnej pamäti
- nácvik partov (orchestrálnych, súborových)
- interpretácia techniky, rytmicky a dynamicky náročnejších skladieb
- pohotovosť a sebakontrola
- interpretácia skladieb rôznych štýlových období
- uplatnenie nadobudnutých kompetencií pri štúdiu skladieb a partov
- saxofónové sóla
- pentatonika a improvizácie bluesu
- swingové frázovanie, artikulácia T a D
- orientácia v bluesovej forme, využitie bluesu v populárnej hudbe
- interpretácia techniky, rytmicky a dynamicky náročnejších skladieb
- aplikácia teoretických vedomostí v praxi: durový a molový kvintakord, durové a molové septakordy, D7 a jeho obraty, zm7 a jeho obraty, portamento,chromatická stupnica, meloédické ozdoby, trilok
- pojmy: celá, polová, štvrťová, osminová a šesnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, motív, veta, časť, forma, predohra, medzihra, diatonika, chromatika, celotónová stupnica

- sluchové rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D7, zm7, intervalov v2, m2, v3, m3, č4, č5, v6, m6, zv4, v7, m7,
- striedanie osminových nôt, osminových triol a šestnástinových nôt
- bodkovaný rytmus osminové, šetnástinové hodnoty, triolové frázovanie
- hra veľkej trioly
- dynamický rozsah pp – ff

| **Kompetencie:** | **Výstupy:** |
|---|---|
| Žiak vie:<br>- využíva vedomosti získané v predošlom ročníku<br>- ovláda zásady správneho reberno-bránicového dýchania<br>- číta noty v celom rozsahu nástroja<br>- hrá stupnice do 7 predznamenaní<br>- používa pri hre pomocné hmaty<br>- ovláda základy frázovania jazzovej hudby<br>- je schopný pracovať s farbou, kvalitou doteraz získaného tónu<br>- ovláda hru z listu<br>- vie artikulovať a frázovať jednotlivé druhy a štýly hudby | Verejné účinkovanie:<br>Triedny koncert:<br>2 x v školskom roku<br>Školský koncert: Možnosť účinkovať na škol. koncerte<br>Prehrávky: stupnice 1 dur. 1 mol. $T_5$, $D_7$, $zm_7$, dve prednesové skladby rôzneho charakteru |

### Odporučený hudobný materiál:

Školy, Etudy:

T. Hejda: Škola hry na saxofón
E. Perényi, P. Perényi: Saxofón ABC II. diel (výber)
R. Gruber: Škola hry na saxofón (výber)
E. Rothenstein: Progresívna škola hry na saxofón (výber)
G. Lacopur: 50 etudes faciles pour saxophone (cahier 2, 3)

Prednesové skladby:

M. Rose: A Miscelany for saxophone
G. B. Pergolesi: Nina
M. A. Chaepentier: Prelude
G. Ph. Telemann: Siciliana
J. Kander: Theme from New York, New York
P. Creston: Sonata op. 19
A. Glazunov: Concerto op. 109
D. Milhaud: Scaramouche

**Spracoval:** Jozef Úradník, Andrej Kapri
**Koordinátor:** ŠkVP: Eleonóra Tatárová DiS.art

## Hudobný odbor : Spev

**Charakteristika predmetu:**

Spev je oddávna najprirodzenejší hudobný prejav človeka. Spevnosť je meradlom hudobnosti národa a bohatstvo ľudových piesní je doklad i základ jeho hudobnej kultúry. Kultivovaný spevácky prejav sa uplatňuje v jeho vokálnej hudbe všetkých štýlových období a žánrov v skladbách sólových, komorných i zborových. Udržiavanie a rozvíjanie speváckej tradície je úloha speváckych oddelení ZUŠ.

Predmet spev má viesť žiaka k postupnému dokonalému ovládaniu všetkých technických zložiek, to všetko sa musí prelínať s prebudením tvorivej fantázie a zmyslu pre samotný umelecký prejav žiaka.

Individuálne vyučovanie spevu dáva pedagógovi možnosť dosiahnuť požadované výsledky za predpokladu, že vyučovacie hodiny budú v pravidelných intervaloch.

Keďže spevácke dispozície žiakov sa rozvíjajú individuálne, je možné do tohto stupňa zaradiť podľa vyspelosti aj starších začiatočníkov s tým, že v priebehu štúdia si doplnia potrebné návyky a vedomosti z nižších ročníkov.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Hudobný |
| **Študijné zameranie:** | Spev |
| **Ročník:** | Prípravné štúdium |
| **Počet hodín týždenne:** | Spev (individuálne štúdium) – 0,5 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 1b |
| **Stupeň vzdelania:** | |

**Učebné osnovy pre prípravné štúdium**

**Ciele:**
- zaradiť do PŠ deti so zdravým hlasom
- overovať schopnosti napredovania a ďalšieho hlasového vývoja žiakov
- oboznámenie detí so zásadami hlasovej hygieny
- prípadné nedostatky v deklamácii riešiť v spolupráci s logopédom
- prehlbovať u detí záujem o spev
- dychové, spevácke a uvoľňovacie cvičenia robiť so žiakmi prístupnou hravou formou
- postupne vytvárať predpoklady na získanie speváckych návykov u žiakov

**Obsah:**
- správne a prirodzené držanie tela pri speve
- začiatky uvedomelého dýchania s pokojným nádychom a predlžovaným výdychom
- správna výslovnosť
- uvoľňovanie spodnej sánky
- jednoduché hlasové cvičenia v rozsahu kvinty
- rozsah spievaného textu v rámci jednočiarkovanej oktávy
- práca v súhre s inštrumentálnym sprievodom
- upevňovanie hudobnej pamäti, nácvik interpretovaných piesní z pamäti
- verejné vystúpenie žiakov

| Kompetencie | Výstupy |
|---|---|
| *Žiak vie:*<br>**- dokáže vnímať, učiť sa a prijímať nové vedomosti**<br>**- ovláda základy speváckeho dychu**<br>**- uvedomuje si prácu dychového aparátu správnym hlbokým nádychom a predĺženým výdychom**<br>**- ovláda správnu spevácku dikciu s uvoľnenou sánkou**<br>**- ovláda zásady hlasovej hygieny**<br>**- dokáže sa orientovať v notovom zápise v súvislosti so stúpajúcou a klesajúcou melódiou**<br>**- spieva čisto s intonačnou kontrolou**<br>**- pestuje súhru s inštrumentálnym sprievodom**<br>**- verejne účinkuje na triednych koncertoch** | **Verejné vystúpenia:**<br>**- triedny koncert-koncom školského roku**<br><br>**Postupové skúšky:**<br>**2 kratšie skladby** |

**Doporučený hudobný materiál:**

D. Kardoš: Pomôžeme spevákovi
K. Lapšanská: Do, re, mi
ľudové piesne (výber podľa rozsahu a hlasových možností žiaka)

**Didaktické postupy a metódy práce:**

V počiatkoch spevu je veľmi dôležité vybudovať pozitívne kontakty medzi učiteľom a žiakom ale aj rodičom. Spolupráca a otvorenosť vzájomných vzťahov pomáha vytvárať priaznivú atmosféru pri napredovaní a vzdelávaní žiaka. ľudský hlas je najdokonalejší hudobný nástroj.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Hudobný |
| **Študijné zameranie:** | Spev |
| **Ročník:** | Prvý |
| **Počet hodín týždenne:** | Spev (individuálne štúdium) – 1,5 hod.<br>Obligátny nástroj – 0,5 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 8 |
| **Stupeň vzdelania:** | Prvá časť I. stupňa základného štúdia Primárny stupeň vzdelania – ISCED 1B |

*Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hlasovú výchovu, spev, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie - výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu. - vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa, pri delení vyučovacej hodiny je potrebné zvážiť vek žiaka a jeho časovú zaneprázdnenosť, delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho,*

***Učebné osnovy pre 1. ročník***

**Ciele:**

- vzbudiť záujem žiaka o spev ako prostriedok hudobného vyjadrovania
- viesť žiaka k tomu, aby chápal hudobný obsah spievaných piesní
- viesť žiaka k tomu, aby chápal slovný význam spievaných piesní
- naučiť vnímať estetickú hodnotu piesní
- rozvíjať intonačné cítenie zodpovedajúce veku žiaka
- rozvíjať rytmické cítenie na úrovni ktorá zodpovedá veku žiaka
- vytvárať správne spevácke návyky v oblasti dychovej techniky
- práca s artikuláciou, správnou výslovnosťou a spisovným používaním jazyka
- vedomá práca s rezonanciou
- zachovať pri práci prirodzený detský prejav
- rozvoj kantilény
- príprava na inštrumentálny sprievod

**Obsah:**

- správne a prirodzené držanie tela pri speve
- pokojné a hlboké dýchanie bránicou
- uvoľnenie brady s funkčným ovládaním úst, správna vokalizácia
- mäkké a opreté nasadenie tónu
- spev v strednej hlasovej polohe v rozsahu 5-6 tónov *p–mf*
- príprava kantilény
- pomenovať ženské a mužské hlasy
- poznať zásady hlasovej hygieny
- poznať činnosť hlasového ústrojenstva
- postupne rozoznávať hlasové registre
- vyrovnávanie všetkých vokálov na jednom tóne
- spájať notový zápis s hudobnou predstavou

- nácvik hudobnej pamäti
- príprava na spev z listu
- rozlišovať jednoduché ľudové a umelé piesne
- vybudovať pracovné návyky pre domácu prípravu

| Kompetencie | Výstupy |
|---|---|
| *Žiak vie:*<br>**- sa zaujíma o spev a buduje si k nemu prostredníctvom pedagóga vzťah**<br>**- učí sa chápať hudobný obsah spievaných piesní**<br>**- premýšľa nad slovným prejavom piesní**<br>**- poznáva estetickú hodnotu piesní, spevu a hudby**<br>**- rozvíja intonačné a rytmické cítenie primerané svojmu veku**<br>**- učí sa správne pracovať s dychovou technikou**<br>**- snaží sa spievať s dobrou výslovnosťou a speváckou dikciou**<br>**- učí sa vedome pracovať s rezonanciou**<br>**- vyhýba sa manierizmu a zachováva prirodzený detský prejav**<br>**- učí sa spievať kantilénu primerane svojmu veku**<br>**- pripravuje sa na inštrumentálny sprievod**<br>**- učí sa správnemu postoju pri speve**<br>**- nacvičuje reberno – bránicové dýchanie**<br>**- osvojuje si mäkké a opreté nasadenie tónu**<br>**- pracuje s kantilénou**<br>**- dokáže pomenovať ženské a mužské hlasy**<br>**- spoznáva zásady hlasovej hygieny**<br>**- postupne rozoznáva hlasové registre** | **Verejné vystúpenia:**<br>**- dva krát v školskom roku triedny koncert**<br><br>**Školské koncerty:**<br>**- možnosť účinkovať na školskom koncerte**<br><br>**Prehrávky:**<br>**- v druhom polroku školského roku, dve piesne rôzneho charakteru** |
| **- spája notový zápis s hudobnou predstavou**<br>**- určené piesne spieva spamäti**<br>**- prípravné cvičenia na spev z listu**<br>**- učí sa rozoznávať ľudové piesne od umelých**<br>**- buduje si pracovné návyky (domáca príprava)**<br>**- dokáže verejne vystupovať (triedne a školské koncerty)** | |

**Odporúčaný notový materiál:**

O. Demo: Z klenotnice slovenských ľudových piesní,
I. Dibák: Ej háje, háje
M. Novák: Dobre je nám
B. Brožová: Album detských piesní
A. Kříž: Pesničky zo Zorničky
A. Trokanová: Detský rok
A. Moyzes:12 ľudových piesní zo Šariša
V. Novák: 25 slovenských ľudových piesní
P. Cón: Slovenské ľudové piesne
K. Lapšanská: Do, re, mi, fa
V. Neumann:Tri šnúrky pesničiek

**Didaktické postupy a metódy práce:**

Budovanie vzťahu k spievaniu a hudbe. Vytváranie správnych speváckych návykov, používať hravú formu práce ktorá je blízka detskému naturelu.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Hudobný |
| **Študijné zameranie:** | Spev |
| **Ročník:** | Druhý |

| | |
|---|---|
| **Počet hodín týždenne:** | Spev (individuálne štúdium) – 1,5 hod.<br>Obligátny nástroj – 0,5 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 8 |
| **Stupeň vzdelania:** | Prvá časť I. stupňa základného štúdia<br>Primárny stupeň vzdelania – ISCED 1B |

*Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hlasovú výchovu, spev, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu*
*- vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa, pri delení vyučovacej hodiny je potrebné zvážiť vek žiaka a jeho časovú zaneprázdnenosť, delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho,*

***Učebné osnovy pre 2. ročník***

**Ciele:**

- prehlbovanie a obohacovanie technických schopností žiaka
- budovanie výrazových schopností hudobného prejavu
- zdokonaľovať spievanie kantilény
- postupne rozširovať hlasový rozsah
- rozvíjať intonačné schopnosti žiaka
- budovať rytmické a tempové hudobné predpoklady žiaka
- rozvoj hudobnej pamäti
- príprava dvojhlasého spevu
- príprava súhry
- rozširovať vedomostný obzor poznávaním piesní rozličného obsahu a nálad viesť žiaka ku kultivovanému hlasovému prejavu
- naučiť sa vnímať estetickú hodnotu piesní

**Obsah:**

- sústavne dbať na správne držanie tela pri speve
- zdokonaľovať pokojné a hlboké dýchanie na bránici
- spojiť a zvukovo vyrovnávať vokály
- nácvik deklamácie, správna výslovnosť
- funkčné a prirodzené ovládanie rečových orgánov
- rozširovať hlasový rozsah do oktávy
- zdokonaľovať kantilénu
- vyrovnať hlas v celej hlasovej polohe žiaka
- pohotové čítanie notového zápisu v spievanej polohe hlasu
- rozvoj pamäťových schopností žiaka
- budovanie pracovných návykov
- verejné vystupovanie

| **Kompetencie** | **Výstupy** |
|---|---|

| | |
|---|---|
| *Žiak vie:*<br>**- buduje svoje technické schopnosti**<br>**- zdokonaľuje si výrazové možnosti (dynamika, agogika)**<br>**- zdokonaľuje spev kantilény**<br>**- rozširuje hlasový rozsah do oktávy**<br>**- zlepšuje si intonačné predpoklady a seba kontrolu pri speve**<br>**- rozvíja si rytmickú a metrickú predstavivosť**<br>**- spieva vybrané skladby naspamäť, zlepšuje si pamäťové dispozície**<br>**- počiatky dvojhlasého spevu**<br>**- príprava súhry**<br>**- učí sa kultivovanému speváckemu prejavu**<br>**- spoznáva spevácku literatúru**<br>**- dbá na správne držanie tela pri speve**<br>**- zdokonaľuje správne dýchanie pri speve, - dokáže zvukovo vyrovnať vokály**<br>**- učí sa správnej výslovnosti-deklamácia**<br>**- pohotovo číta notový zápis v spievanej polohe hlasu**<br>**- buduje pamäťové schopnosti**<br>**- má vytvorené pracovné návyky (domáca príprava)**<br>**- dokáže verejne vystupovať (triedne a školské koncerty)** | **Verejné vystúpenia:**<br>**- dva krát v školskom roku triedny koncert**<br><br>**Školské koncerty:**<br>**- možnosť účinkovať na školskom koncerte**<br><br>**Prehrávky:**<br>**- v druhom polroku, dve piesne rôzneho charakteru** |

**Odporúčaná hudobná literatúra:**

O. Demo: Z klenotnice slovenských ľudových piesní
I. Dibák: Ej háje, háje
M. Novák: Dobre je nám
B. Brožová: Album detských piesní
K.Lapšanská: Do, re, mi, fa
A. Trokanová: Detský rok
A. Moyzes: 12 ľudových piesní zo Šariša
V. Novák: 25 slovenských ľudových piesní
P. Cón: Slovenské ľudové piesne
A. Kříž: Pesničky zo Zorničky
L. Daniel: Píšťalôčka moja
L. Burlas: Deti z nášho domu

**Didaktické postupy a metódy práce:**

V predmete spev v prvom a druhom ročníku kladieme dôraz na správne návyky – držanie tela, postoj pri speve vnímanie spojenia dychu a tónu, upevňovanie dychových návykov, čo vytvára predpoklady k správnej tvorbe tónu.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Hudobný |
| **Študijné zameranie:** | Spev |
| **Ročník:** | Tretí |
| **Počet hodín týždenne:** | Spev (Individuálne štúdium) -1,5 hod.<br>Obligátny nástroj – 0,5 hod.<br>Komorný spev – 1,0 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 8 |
| **Stupeň vzdelania:** | Prvá časť I. stupňa základného štúdia<br>Primárny stupeň vzdelania - ISCED 1B |

*Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hlasovú výchovu, spev, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu. - vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa, pri delení vyučovacej hodiny je potrebné zvážiť vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť, delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho,*

***Učebné osnovy pre 3. ročník***

**Ciele:**

- nadviazať na získané vedomosti z predošlých ročníkov

- zdokonaľovanie techniky spevu
- rozvíjať pokojné a hlboké dýchanie bránicou
- práca s ľudovou a umelou piesňou
- rozvíjať a upevňovať spevácke návyky
- nácvik kantilény
- viesť žiaka k uvedomelému nácviku piesní spamäti
- rozvoj dvojhlasného spevu
- uplatňovať získané teoretické vedomosti v speve
- dbať na zásady hlasovej hygieny pri speve

**Obsah:**

- dbať na správne držanie tela pri speve
- príprava reberno – bránicového dýchania
- vyrovnávanie vokálov v celej polohe spevu
- dbať na správnu artikuláciu a používanie spisovného jazyka
- melodicky obohacovať hlasové cvičenia smerom nahor i nadol
- rozširovať dynamickú škálu spevu
- práca s agogikou
- uvedomelý rozvoj pamäťových schopností žiaka
- upevňovanie intonačnej schopnosti žiaka
- obohacovanie rytmického prejavu
- počiatky súhry so sprievodným nástrojom
- pracovné návyky
- verejné vystupovanie

| **Kompetencie** | **Výstupy** |
|---|---|
| *Žiak vie:*<br>**- využiť vedomosti získané v predošlom ročníku**<br>**- zdokonaľuje techniku spevu:**<br>**- rozvíja pokojné a hlboké dýchanie bránicou**<br>**- vyrovnáva vokály v celej polohe hlasu**<br>**- dbá na správnu artikuláciu a výslovnosť**<br>**- pracuje s kantilénou**<br>**- zlepšuje intonačnú dispozíciu hlasového prejavu**<br>**- spieva zložitejšie rytmy**<br>**- spieva ľudové a umelé piesne, najmä detské**<br>**- rozvíja správne spevácke návyky**<br>**- rozvoj pamäťových schopností**<br>**- dokáže spievať dvoj hlas**<br>**- uplatňuje získané teoretické vedomosti v speve**<br>**- dbá na zásady hlasovej hygieny**<br>**- dbá na správne držanie tela pri speve**<br>**- rozširuje dynamickú škálu svojho prejavu**<br>**- dokáže lepšie výrazovo stvárniť spievanú pieseň – agogika**<br>**- má lepšiu hudobnú pamäť, piesne cvičí spamäti**<br>**- zdokonaľuje si intonáciu a rytmus, - pracuje so súhrou (klavírny sprievod)**<br>**- samostatne pracuje (domáca príprava)**<br>**- dokáže verejne vystupovať (triedne a školské koncerty)** | **Verejné vystúpenia:**<br>**- dva krát v školskom roku triedne koncerty**<br><br>**Školské koncerty:**<br>**- možnosť účinkovať na školskom koncerte**<br><br>**Prehrávky:**<br>**- v druhom polroku, dve kratšie alebo jedna rozsiahlejšie skladba** |

**Odporúčaná hudobná literatúra:**

| | |
|---|---|
| A. Moyzes: | Detské pesničky |
| L. Burlas: | Deti z nášho domu |
| D. Kardoš: | Pomôžeme slávikovi |
| B. Brožová: | Album detských piesní |
| A. Trokanová: | Detský rok |
| J. Laborecký: | Detské radosti |

| | |
|---|---|
| H. Répassyová, M. Šimko: | Spievaj že, si spievaj |
| V. Tátoš: | Zbierka ľudových piesní 1,2,3,4 |
| A. Kříž: | Pesničky zo Zorničky |
| V. Novák: | 25 slovenských ľudových piesní |
| M. Novák: | Dobre je nám |
| T. Frešo: | Detským srdciam |

**Didaktické postupy a metódy práce:**
Individuálny záujem o osobnosť žiaka a psychická podpora žiaka, riešenie jeho prípadných problémov na zvládnutie a zaujatie celého časového priestoru vyučovacej hodiny. Vzbudiť záujem o počúvanie nahrávok súvisiacich so štúdiom jeho repertoáru.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Hudobný |
| **Študijné zameranie:** | Spev |
| **Ročník:** | Štvrtý |
| **Počet hodín týždenne:** | Spev (Individuálne štúdium) -1,5 hod.<br>Obligátny nástroj – 0,5 hod.<br>Komorný spev – 1,0 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 8 |
| **Stupeň vzdelania:** | Prvá časť I. stupňa základného štúdia<br>Primárny stupeň vzdelania - ISCED 1B |

*Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hlasovú výchovu, spev, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu.*

*- vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa, pri delení vyučovacej hodiny je potrebné zvážiť vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť, delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho,*

***Učebné osnovy pre 4. ročník***

**Ciele:**

- nadviazať na vedomosti získané v predošlom štúdiu
- budovať technické schopnosti a zdokonaľovať ich
- nácvik ľudových a umelých piesní
- práca s kantilénou
- budovať dychovú oporu, zdokonaľovať reberno – bránicové dýchanie
- rozširovať rozsah hlasu
- spájať uvedomele hrudnú a hlavovú rezonanciu
- nácvik odsadenia na jednom dychu
- nácvik dvojhlasého spevu
- budovanie hudobnej pamäti a predstavivosti

**Obsah:**

- poznať a pomenovať ženské a mužské hlasy
- práca s dynamikou, používanie dynamických značiek
- práca s fonetikou a používaním spisovného jazyka
- zostupné stupnice v rozsahu jednej oktávy
- spoznávať všetky hudobné druhy v ktorých sa spev používa
- súhra s klávesovým nástrojom
- komorný spev
- pracovné návyky
- verejné vystupovanie

| Kompetencie | Výstupy |
|---|---|
| *Žiak vie:*<br>**- nadviazať a využiť vedomosti nadobudnuté v predošlom štúdiu**<br>**- zdokonaľuje spevácku techniku:**<br>**hlboké bránicovo – reberné dýchanie**<br>**správny postoj pri speve**<br>**jasná zrozumiteľná artikulácia**<br>**zdokonaľuje kantilénu**<br>**buduje hlasovú oporu**<br>**- rozširuje si svoj hlasový rozsah a využíva ho pri spievaní piesní**<br>**- učí sa vedome spájať hlavovú a hrudnú rezonanciu**<br>**- nacvičuje odsadenie na jednom dychu**<br>**- orientuje sa a učí sa spievať viachlas**<br>**- spevom spamäti si zdokonaľuje hudobnú pamäť**<br>**- podľa farby dokáže určiť jednotlivé ľudské hlasy**<br>**- rozširuje dynamiku pri speve piesní**<br>**- učí sa spoznávať hudobné druhy v ktorých sa spev využíva**<br>**- nacvičuje inštrumentálnu súhru**<br>**- zapája sa v komornej hudbe**<br>**- samostatne pracuje (domáca príprava)**<br>**- dokáže verejne vystupovať (triedne a školské koncerty)** | **Verejné výstupy:**<br>**- dva krát v školskom roku triedny koncert, dve kratšie alebo jedna rozsiahlejšia pieseň**<br>**Školské koncerty:**<br>**- možnosť účinkovať na školskom koncerte**<br>**Absolventské skúšky:**<br>**- látku určuje predmetová kom.** |

**Odporúčaná hudobná literatúra:**

A. Moyzes: Detské pesničky
A.Trokanová: Detský rok
H. Repassyová, M. Šimko: Spievaj že, si spievaj,
M. Novák: 25 slovenských ľudových piesní
K. Plicka: Slovenský spevník
Trojan: České a slovenské lidové písne
F. Kafenda: Piesne
L. Burlas: Deti z nášho domu
J. Laborecký: Detské radosti
V. Tátoš: Zbierka ľudových piesní 1,2,3,4
P. Cón: Koledy, Vianočné piesneI. V. Dibák: Ej, háje, háje

**Didaktické postupy a metódy práce:**
Rozvoj osobnosti žiaka smerom k jeho osamostatňovaniu. Poznávanie a spievanie hudobných žánrov ktoré sú pre žiaka zaujímavé a pôsobivé.

**Profil absolventa prvej časti I. stupňa základného štúdia:**
Absolvent prvej časti I. Stupňa základného štúdia spevu spoľahlivo ovláda základné spevácke návyky a výrazové prostriedky a dokáže ich vedome využívať pri interpretácii piesní. Orientuje sa v notovom zápise a zvláda samostatnú prípravu. Intonuje so schopnosťou dolaďovať sa pri sprievode iného hudobného nástroja, má vybudované základy rytmického cítenia. Stále zdokonaľuje artikuláciu, usiluje sa jasne a zreteľne vyslovovať spievaný text. Buduje si súhru so sprievodným nástrojom, reaguje na agogické zmeny. Postupne si rozširuje svoj hlasový rozsah v rámci svojich fyziologických možností a dispozícii. Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia rozširuje svoje dynamické možnosti a schopnosti hlasu. Dokáže naštudované piesne verejne interpretovať na triednych a školských koncertoch.Ovláda psychiku verejných vystúpení, vie sa pohybovať na javisku a pozná zaužívané spôsoby v chovaní interpretov pri verejnom vystupovaní. Ukončením prvej časti štúdia má základné hudobno-teoretické vedomosti ktoré môže ďalej rozvíjať v sekundárnej časti štúdia na ZUŠ.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Hudobný |
| **Študijné zameranie:** | Spev |
| **Ročník:** | Prvý |
| **Počet hodín týždenne:** | Spev (individuálne štúdium) – 1,5 hod.<br>Obligátny nástroj – 0,5 hod.<br>Komorný spev 1,0 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 8 |

| | |
|---|---|
| **Stupeň vzdelania:** | Druhá časť I. stupňa základného štúdia<br>Nižší sekundárny stupeň vzdelania – ISCED 2B |

*<u>Poznámka:</u> Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hlasovú výchovu, spev, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu.*

*- vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa, pri delení vyučovacej hodiny je potrebné zvážiť vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť, delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho,*

***Učebné osnovy pre 1. ročník***

**Ciele:**

- upevňovať a kultivovať nadobudnuté spevácke návyky
- nadobúdať nové vedomosti
- rozvíjať naďalej spevácku techniku
- hlasová hygiena
- vzhľadom na pred mutačné obdobie pracovať s hlasom čo najšetrnejšie
- vybranými cvičeniami predchádzať prípadne odstraňovať mutačný šelest
- práca s hudobnou kantilénou
- artikulácia a práca so speváckou dikciou
- primerane k veku zvyšovať nároky na hudobný výraz piesní
- vhodným výberom repertoáru
- rozširovať hudobný obzor žiaka

- **Obsah:**

- zopakovať učivo z predošlého ročníka a nadviazať na nadobudnuté vedomosti
- pohotová orientácia v notovom zápise spievaného hlasového rozsahu
- naďalej zdokonaľovať reberno – bránicové dýchanie
- budovanie dychovej opory
- vyrovnávať hlas v celej hlasovej polohe na základe vois mistu
- brumendo s nasadením zhora v pomalom tempe
- vokalizačné cvičenia primerané k vekovému stupňu žiaka
- hlasové cvičenia v rozsahu oktávy
- uvedomelé spájanie hlavovej a hrudnej rezonancie
- zostupné stupnice v rozsahu oktávy
- rozvíjať harmonické cítenie, spievať dvojhlasé a trojhlasé piesne (komor. spev)
- práca v súhre s inštrumentálnym sprievodom
- zdokonaľovať hudobnú pamäť a predstavivosť
- samostatná práca žiaka
- verejné vystupovanie žiaka

| **Kompetencie** | **Výstupy** |
|---|---|

| | |
|---|---|
| *Žiak vie:*<br>**- dokáže upevňovať a kultivovať nadobudnuté vedomosti**<br>**- dokáže sa učiť, nadobúda nové vedomosti**<br>**- rozvíja stále spevácku techniku**<br>**- hlboké dýchanie bránicou**<br>**- buduje dychovú oporu**<br>**- artikulácia – dobrá výslovnosť**<br>**- správna spevácka dikcia**<br>**- uvedomelé prepojenie hrudnej a hlavovej rezonancie**<br>**- hlasová hygiena**<br>**- opatrným zaobchádzaním s hlasom predchádzať mutačným šelestom**<br>**- zlepšuje kantilénu**<br>**- dokáže lepšie vyjadriť hudobné posolstvo vo výraze skladby**<br>**- poznávaním hudobnej literatúry, rozširuje svoj vedomostný obzor**<br>**- dokáže sa pohotovo orientovať v notovom zápise v rámci svojho hlasového rozsahu**<br>**- dokáže spievať čisto s intonačnou kontrolou**<br>**- spieva zostupné stupnice v rámci oktávy**<br>**- zdokonaľuje harmonické cítenie spievaním dvoj a trojhlasných piesni v rámci komornej hry**<br>**- pestuje súhru s inštrumentálnym sprievodom**<br>**- zdokonaľuje si hudobnú pamäť a predstavivosť**<br>**- dokáže samostatne pracovať (domáca príprava)**<br>**- verejne vystupuje (triedne a školské koncerty)** | **Verejné vystúpenia:**<br>**- dva krát v školskom roku triedny koncert**<br><br>**Školské koncerty:**<br>**- možnosť účinkovať na školskom koncerte**<br><br>**Prehrávky:**<br>**- v druhom polroku, dve kratšie skladby alebo jedna rozsiahlejšia** |

**Odporúčaný hudobný materiál:**

A. Moyzes: Detské pesničky
L. Burlas: Deti z nášho domu
A. Trokanová: Detský rok
J. Laborecký: Detské radosti
H. Répassyová, J. Šimko: Spievaj že, si spievaj,
A. Korínská: Piesne pre výchovu spevákov
J. Krčméryová: Piesne piatich storočí
K. Lapšanská: Do, re, mi
J. L. Bella: Piesne
F. Kafenda. Piesne
T. Frešo: Detským srdciam
R. Schumann: Detské piesne

**Didaktické postupy a metódy práce:**

Zvyšovať náročnosť technických cvičení, ktoré podporujú zvládnutie náročnejších skladieb. Oslobodzovať hudobný prejav žiakov v súvislosti s dychovou oporou a tým umožniť spievať v kantilénovom oblúku dlhšie hudobné skladby.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Hudobný |
| **Študijné zameranie:** | Spev |
| **Ročník:** | Druhý |
| **Počet hodín týždenne:** | Spev (individuálne štúdium) – 1,5 hod.<br>Obligátny nástroj – 0,5 hod.<br>Komorný spev – 1,0 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 8 |
| **Stupeň vzdelania:** | Druhá časť I. stupňa základného štúdia<br>Nižší sekundárny stupeň vzdelania – ISCED 2B |

*<u>Poznámka:</u> Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hlasovú výchovu, spev, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu.*

*- vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa, pri delení vyučovacej hodiny je potrebné zvážiť vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť, delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho,*

***Učebné osnovy pre 2. ročník***

**Ciele:**

- schopnosť realizácie vlastných hudobných predstáv
- naďalej rozvíjať technickú vyspelosť
- kultivovanie hudobného prejavu
- vštepovať hlavné zásady pri interpretácii rôznych hudobných štýlov
- počúvať nahrávky špičkových interpretov
- viesť žiaka k samostatnému štúdiu
- neustále sledovať mutačné obdobie žiakov
- vzbudzovať záujem o hudobnú literatúru

- **Obsah:**

- uvedomele používať reberno bránicové dýchanie pri speve
- práca s dychovou oporou
- vyrovnávanie vokálov v celom hlasovom rozsahu žiaka
- cvičenia na predchádzanie mutačných šelestov a hlasových zlomov
- brumendo s nasadením zhora
- hlasové cvičenia v rozsahu oktávy
- rozvoj plynulej kantilény s predlžovaním dychovej frázy
- práca so súhrou s inštrumentálnym sprievodom
- rozvoj hudobnej predstavivosti
- nácvik staccata v strednej polohe
- príprava komorného spevu

| **Kompetencie** | **Výstupy** |
|---|---|
| *Žiak vie:*<br>**- má vybudované také technické kompetencie a vedomosti ktoré mu umožňujú realizovať vlastné hudobné predstavy**<br>**- naďalej rozvíja technické prostriedky spevu**<br>**- reberno – bránicové dýchanie**<br>**- práca s dychovou oporou**<br>**- vyrovnávanie vokálov**<br>**- kantiléna jej rozširovanie**<br>**- správna vokalizácia a spevácka dikcia**<br>**- celková kultivácia hudobného prejavu**<br>**- dokáže interpretovať skladby rôznych hudobných štýlov a žánrov**<br>**- počúva nahrávky špičkových interpretov**<br>**- zaujíma sa o hudobnú literatúru spevu**<br>**- nacvičuje staccata v strednej hlasovej polohe**<br>**- rozvoj hudobnej pamäti**<br>**- práca s harmonizáciou v rámci komornej hry**<br>**- samostatná práca žiaka**<br>**- verejné vystupovanie** | **Verejné vystúpenia:**<br>**- dva krát v školskom roku triedny koncert**<br><br>**Školské koncerty:**<br>**- možnosť účinkovať na školskom koncerte**<br><br>**Prehrávky:**<br>**- v druhom polroku, dve kratšie alebo jedna rozsiahlejšia skladba, komorný spev** |

**Odporúčaná hudobná literatúra:**

N. Vaccai, Minoja, Concone,
Lapšanská, Lüdgen: Solfeggia
M. S. Trnavský: Národné piesne
A. Korínska: Piesne pre výchovu pevákov
J. Krčméryová: Piesne piatich storočí
H. Répassyová, M. Šimko: Mladým spevákom
V. Novák: 25 slovenských ľudových piesní
V. Tátoš: Zbierka slovenských ľudových piesní
K. Plicka: Slovenský spevník
V. Strmeň: Vianočné koledy
P. Cón: Koledy
K. Lapšanská: Do, re, mi, fa
I. Dibák: Ej, háje, háje

**Didaktické postupy a metódy práce:**
Pracovať so žiakom na hudobnej predstavivosti, stvárňovať hudbu podľa jeho predstáv, tvorivo obohacovať výraz piesní.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Hudobný |
| **Študijné zameranie:** | Spev |
| **Ročník:** | Tretí |
| **Počet hodín týždenne:** | Spev (individuálne štúdium) – 1,5 hod.<br>Obligátny nástroj – 0,5 hod.<br>Komorný spev – 1,0 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 8 |
| **Stupeň vzdelania:** | Druhá časť I. stupňa základného štúdia<br>Nižší sekundárny stupeň vzdelania – ISCED 2B |

*Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hlasovú výchovu, spev, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu. - vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa, pri delení vyučovacej hodiny je potrebné zvážiť vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť, delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho,*

***Učebné osnovy pre 3. ročník***

**Ciele:**

- rozvíjať naďalej techniku spevu tak, aby bol žiak schopný interpretovať náročnejšie skladby
- práca s reberno - bránicovým dýchaním
- budovanie kantilény s dlhšou nádychovou frázou
- zdokonaľovanie intonácie spevu
- artikulácia a spevácka dikcia
- práca s vokálmi, vyrovnávať vokály v celom spievanom rozsahu
- kultivovanie hudobného prejavu
- používať väčšie dynamické kontrasty pri výstavbe a interpretácii
- poznávať hudobnú literatúru spevu
- súhra s inštrumentálnym sprievodom
- komorný spev, nácvik viachlasu

**Obsah:**

- zopakovať piesne z predošlého ročníka a nadviazať nové učivo
- spoľahlivé čítanie notového zápisu v rámci hlasového rozsahu
- určiť hlavné zásady pri interpretácii piesní rôznych žánrov a štýlov
- uplatňovať základné teoretické znalosti v speváckej praxi
- dokázať vyjadriť v interpretácii charakter piesni
- dbať na obsah spievaného textu tak, aby bol primeraný veku žiaka
- vyrovnávať prechodové tóny a hlasové zlomy
- nácvik staccata v strednej polohe
- zdokonaľovať dychovú oporu
- spievať hlasové cvičenia v rozsahu oktávy
- zdokonaľovať a predlžovať dychové frázy
- rozvíjať hudobnú predstavivosť
- rozvoj harmonického cítenie (spev viachlasných piesní)
- budovanie hudobnej pamäti
- samostatná práca žiaka
- verejné vystupovanie

| **Kompetencie** | **Výstupy** |
|---|---|

| | |
|---|---|
| *Žiak vie:*<br>**- využíva vedomosti získané v predošlom ročníku**<br>**- rozvíja naďalej techniku spevu:**<br>**- reberno – bránicová dychová technika**<br>**- vyrovnávanie vokálov v celom hlasovom rozsahu**<br>**- vyrovnáva prechodové tóny a hlasové zlomy**<br>**- artikulácia, správnosť výslovnosti**<br>**- hlasová hygiena**<br>**- práca s dychovou oporou**<br>**- predlžovanie dychovej frázy**<br>**- používať pri speve kantilénu**<br>**- pracuje a zdokonaľuje intonačné cítenie a kontrolu**<br>**- celkovo kultivuje svoj spevácky prejav**<br>**- dokáže používať väčšie dynamické kontrasty v interpretácii**<br>**- spoznáva hudobnú literatúru spevu**<br>**- cvičí súhru s inštrumentálnym sprievodom**<br>**- spevom viachlasných skladieb buduje harmonické cítenie v rámci komorného spevu**<br>**- spoľahlivo číta z notového zápisu v rámci hlasového rozsahu**<br>**- učí sa zásadám pri interpretácií skladieb rôzneho žánru a štýlu, - dokáže používať nadobudnuté teoretické vedomosti v speváckej praxi**<br>**- v interpretácii dokáže vyjadriť charakter skladby**<br>**- spieva texty primerané svojmu veku**<br>**- nacvičuje staccato v strednej hlasovej polohe**<br>**- rozvoj hudobnej predstavivosti**<br>**- zdokonaľovanie hudobnej pamäti**<br>**- samostatná domáca príprava**<br>**- verejné účinkovanie (triedne a školské koncerty)** | **Verejné vystúpenia:**<br>**- dva krát v školskom roku triedny koncert, dve kratšie alebo jedna rozsiahlejšia skladba**<br><br>**Školské koncerty:**<br>**- možnosť účinkovať na školskom koncerte**<br><br>**Prehrávky:**<br>**- v druhom polroku, dve charakterovo rozdielne skladby** |

**Odporúčaná hudobná literatúra:**

O. Demo: Z klenotnice slovenských ľudových piesní
J. Blaho: Záhorácke pjesničky:
M. S. Trnavský: Slovenské národné piesne I. – V.
P. Cón: Koledy
O. Francisci: Zbierka ľudových piesní
B. Martinu: Nové slovenské písně
A. Korínská: Piesne pre výchovu spevákov
F. Kafenda: Piesne
Z. Fibich: Poupata
K. Plicka: Slovenský spevník
V. Strmeň: Vianočné koledy
A. Moyzes: Dvanásť ľudových piesni zo Šariša
K. Lapšanská: Do, re, mi, fa
Z. Frešová: Slovenská ľudová piesňová tvorba
V. Trojan: České a slovenské lidové písně
J. L. Bella: Piesne
R. Schumann: Detské piesne

**Didaktické postupy a metódy práce:**
Čoraz viacej zapájať žiaka v oblasti hudobného výrazu skladby. Ponechať väčší priestor, aby výstavbu riešil podľa svojich hudobných predstáv.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Hudobný |
| **Študijné zameranie:** | Spev |
| **Ročník:** | Štvrtý |
| **Počet hodín týždenne:** | Spev (individuálne štúdium) – 1,5 hod.<br>Obligátny nástroj – 0,5 hod.<br>Komorný spev – 1,0 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 8 |
| **Stupeň vzdelania:** | Druhá časť I. stupňa základného štúdia<br>Nižší sekundárny stupeň vzdelania – ISCED 2B |

*<u>Poznámka:</u> Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre hlasovú výchovu, spev, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami*

*školského vzdelávacieho programu. - vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa, pri delení vyučovacej hodiny je potrebné zvážiť vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť, delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho,*

***Učebné osnovy pre 4. ročník***

**Ciele:**

- technika spevu musí byť taká, aby umožňovala žiakovi realizovať hudobnú predstavu pri interpretácii skladieb
- využívať správne spevácke návyky
- naďalej rozvíjať technickú vyspelosť a kultivovanosť hudobného prejavu
- pri interpretácii piesní chápať význam textu v kontexte s hudobným prejavom
- interpretácia rôznych hudobných štýlov a žánrov
- pri práci používať nahrávky špičkových interpretov
- orientovať sa v hudobnej literatúre
- samostatne tvorivo pracovať
- poznávať nové piesne
- posúdiť svoj spevácky výkon, mať vlastný názor
- naštudované skladby verejne prezentovať na koncertoch v škole a mimo nej
- v škole a mimo nej

**Obsah:**

- udržať a naďalej rozvíjať správne spevácke techniky
- dôsledná artikulácia vokálnych skladieb z hľadiska umeleckého ale aj technického
- ľahké a prirodzené zaobchádzanie s celým fonačným aparátom
- zrozumiteľnosť textu
- budovanie notovej knižnice a zvukových nahrávok špičkových interpretov
- štýlová interpretácia vybraných skladieb
- rešpektovať problémy vyplývajú z mutácie
- príprava absolventského repertoáru – absolventský koncert

| **Kompetencie:** | **Výstupy:** |
|---|---|
| *Žiak vie:*<br>**- interpretovať náročnejšie skladby**<br>**- čisto intonovať bez distonácii**<br>**- cítiť rytmickú pulzáciu jednotlivých skladieb**<br>**- interpretovať hudobné skladby naspamäť, niektorí žiaci až v rozsahu polo-recitálu**<br>**- plynule ovládať interpretáciu skladby bez pamäťových výpadkov**<br>**- aplikovať technické kompetencie do interpretovaných skladieb**<br>**- precítiť obsah spievanej skladby**<br>**- reprodukovať piesne s dôrazom na ľahkosť a prirodzenosť spevného prejavu**<br>**- spievať piesne v dvoj a trojhlase prostredníctvom komorného spevu**<br>**- používať teoretické vedomosti získané na HN pri interpretácii skladieb**<br>**- dobre používať notopis najmä v rámci svojho hlasového rozsahu**<br>**- verejne vystupovať, má kultivované správanie na javisku**<br>**- dosiahnuť dostatočnú technickú vyspelosť a zručnosť, aby mohol ukončiť štúdium absolventskou skúškou a verejným absolventským vystúpením**<br>**- zvládnuť prípravu na ďalšie odborné štúdium podľa požiadaviek príslušnej školy umeleckého zamerania** | **Triedny koncert:**<br>**- 2x v školskom roku**<br><br>**Školský koncert:**<br>**- možnosť účinkovať na školskom koncerte**<br><br>**Absolventské skúšky:**<br>**- 1 vokalíza**<br>**- 2 ľudové piesne**<br>**- 2 umelé piesne** |

**Odporúčaná hudobná literatúra:**

| | |
|---|---|
| N. Vaccai, Minoja: | Concone, |
| Lapšanská, Lüdgen: | Solfeggia |
| M. S. Trnavský: | Národné piesne |
| A. Korínska: | Piesne pre výchovu spevákov |
| J. Krčméryová: | Piesne piatich storočí |
| H. Répassyová, M. Šimko: | Mladým spevákom |
| V. Novák: | 25 slovenských ľudových piesní |
| V. Tátoš: | Zbierka slovenských ľudových piesní |
| K. Plicka: | Slovenský spevník |
| S. Burklasová: | Ľudové balady na Horehroní |
| O. Demo: | Z klenotnice slovenských ľudových piesní |
| E. Krekovičová: | Slovenské koledy |
| V. Strmeň: | Vianočné koledy |
| P. Cón: | Koledy |
| P. Cón: | Vianočné piesne |
| P. Cón: | Slovenské ľudové piesne I. (Západné Slovensko) |
| P. Cón: | Slovenské ľudové piesne II. (Stredné Slovensko) |
| P. Cón: | Slovenské ľudové piesne III. (Východné Slovensko) |
| V. Novák: | Slovenské piesne |
| B. Martinů: | Nové slovenské písne |
| P. Nagy: | Hrajme sa na Petra |
| H. Macourek: | Aven Roma |
| | Černošské piesne (Negro songs) |

Hity 20 storočia 1,2,3,4,5 Rôzne aktuálne piesne súčasných populárnych interpretov

**Didaktické postupy a metódy práce:**
Individuálny záujem o osobnosť žiaka a psychická podpora žiaka, riešenie jeho prípadných problémov na zvládnutie a zaujatie celého časového priestoru vyučovacej hodiny. Udržať záujem o počúvanie nahrávok súvisiacim so štúdiom jeho repertoáru.

**Profil absolventa druhej časti I. stupňa základného štúdia:** Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia ovláda bránicové dýchanie, ako aj zásady správnej speváckej artikulácie a tvorenia tónu. Spevácke návyky vedome využíva pri interpretácii piesní rôznych hudobných štýlov a žánrov primeraných svojmu veku. Dosahuje umeleckú úroveň samostatného a tvorivého speváka amatéra, ktorý je schopný umelecky cítiť a tvorivo rozvíjať svoje schopnosti. Dosahuje dostatočnú technickú vyspelosť a vedomosti, ktoré mu umožňujú plynule nadviazať na štúdium strednej školy umeleckého alebo pedagogického zamerania.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Hudobný |
| **Študijné zameranie:** | Spev |
| **Ročník:** | 1 - 4 |
| **Počet hodín týždenne:** | Spev (individuálne štúdium) – 1,5 hod.<br>Obligátny nástroj – 0,5 hod.<br>Korepetícia spevu – 0,5 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 8 |
| **Stupeň vzdelania:** | II. stupeň základného štúdia |

**Učebné osnovy pre 1 - 4 ročník II. stupňa**

**Ciele:**

- plynulé nadviazať na získané vedomosti z I. stupňa základného štúdia
- zdokonaľovať a uplatňovať správne spevácke návyky
- zdokonaľovať prácu dychového ústrojenstva a speváckej techniky
- rozvíjať ovládanie rezonancie
- vyrovnávanie registrov v celom hlasovom rozsahu

- výber hudobného materiálu zodpovedajúceho vyspelosti žiaka
- spoznávať rôzne hudobné štýly a žánre (populárna, tanečná hudba, spirituály, duchovná pieseň atď.)
- v závislosti od žiaka interpretovať náročnejšie skladby (árie z opier a muzikálov)
- náčuvy všetkých druhov vokálneho prejavu
- návšteva koncertov, operných, operetných predstavení, muzikálov

**Obsah:**

- zdokonaľovanie reberno – bránicového dýchania s prehlbovaním dychovej opory
- postupné osvojovanie mäkkého nasadzovania tónu zhora
- nenásilné rozširovanie hlasového rozsahu
- zreteľná artikulácia s uvoľnenou bradou
- vyrovnávanie hlasových registrov v snahe o farebnú vyrovnanosť hlasu
- dbať na plynulú kantilénu a hudobnú predstavivosť
- v rámci hudobného prednesu klásť dôraz na správne frázovanie, tempo, prízvuky a dynamiku
- uvedomenie si prechodných tónov
- miešanie hlavovej a hrudnej rezonancie s cieľom vybudovať jednotný register

| **Kompetencie:** | **Výstupy:** |
|---|---|
| *Žiak vie:*<br>**- interpretuje so správnym výrazom 2 vokalízy a 8 piesní so sprievodom klavíra**<br>**- zaspievať jednoduché árie z rôznych štýlových období**<br>**- aplikuje správne používanie funkcie hlasového ústrojenstva a rezonancie**<br>**- preukážu širšie technické možnosti hlasového prejavu**<br>**- dokážu sa samostatne pripraviť a naštudovať učebnú látku**<br>**- prezentuje nadobudnuté vedomosti na triednom alebo školskom koncerte**<br>**- aplikuje jednoduché technické ozdoby vo vokálnej interpretácii**<br>**- interpretuje piesne v slovenskom ako aj v cudzom jazyku**<br>**- interpretujú diela rôznych štýlových období s uvedomelým prednesom**<br>**- preukážu dostatočnú vyspelosť a zručnosť na verejnom absolventskom vystúpení**<br>**- zvlášť talentovaní žiaci zvládnu prípravu na ďalšie štúdium podľa požiadaviek prijímacích skúšok školy umeleckého zamerania** | **Verejné vystúpenia:**<br>**- dvakrát v školskom roku triedny koncert**<br><br>**Školské koncerty:**<br>**- možnosť účinkovať na školskom koncerte**<br><br>**Absolventská skúška:**<br>**1 pieseň-baroko**<br>**1 pieseň-klasicizmus**<br>**1 pieseň-romantizmus**<br>**1 pieseň-moderna** |

**Doporučený hudobný materiál:**

M. S. Trnavský: Zo srdca
V. F. Bystrý: Túžby
A. Moyzes: V jeseni
F. Kafenda: Piesne-Štyri piesne
D. Kardoš: Piesne o láske
Z. Frešová: Slovenská piesňová tvorba
J. Malovec: Dve duchovné piesne
J. L. Bella: Matka nad kolískou
M. S. Trnavský: Drobné kvety
V. F. Bystrý: Po poliach a lúkach
J. Cikker: O mamičke
T. Frešo: Nová jar
B. Urbanec: Piesne
Paríkl: Ária
M. Moyzes: Bol som šťastný
L. Holoubek: Dcérenka moja

**Profil absolventa II. stupňa základného štúdia:**

Absolvent II. stupňa základného štúdia dosahuje umeleckú úroveň samostatného a tvorivého speváka, ktorý je schopný umelecky i technicky vyspelého prejavu. Dosiahnutá technická úroveň mu umožňuje dokonale a vkusne zvládať a interpretovať piesne a skladby rôznych štýlov a žánrov. Esteticky vníma a tvorivo rozvíja svoje schopnosti. Spôsobilosti a zručnosti, nadobudnuté počas štúdia dokáže plnohodnotne uplatňovať v oblasti kultúry a umenia.

**Spracovala:** Mgr.art Sylvia Poprádiová
Mgr.art Alžbeta Trgová ArtD
**Koordinátor ŠkVP:** Eleonóra Tatárová DiS.art

**Hudobný odbor - HRA NA GITARE**

**Charakteristika predmetu:**

Gitara je hudobný nástroj so všestranným využitím, uplatňujúcim sa vo všetkých hudobných žánroch. Táto skutočnosť vychádza z historických hráčskych nástrojárskych tradícií a bohatej literatúry, obsahujúcej všetky štýlové obdobia.

Gitarová pedagogika prekonala v poslednom období veľké kvalitatívne zmeny. Bolo vypracovaných množstvo gitarových škôl, metodických a koncepčných materiálov a rôznych publikácií, ktoré zásadným spôsobom menia prístup k vytváraniu technických a výrazových prostriedkov potrebných k hre na gitare oproti tradičným metódam. Ciele, prostriedky na ich dosiahnutie a hudobný materiál uvedený v učebných osnovách zabezpečujú, v prípade ich správneho použitia získanie zručností a vedomostí pre ďalšie štúdium na konzervatóriu, ale aj uplatnenie sa žiakov v rôznych záujmových útvaroch.

Obsah učebných osnov hry na gitare je koncipovaný tak, aby si žiak prostredníctvom získaných zručností a vedomostí vytváral trvalý vzťah k hudbe a k nástroju, aby si postupne osvojil potrebu samostatného štúdia a tvorbu vlastného repertoáru.

Na štúdium hry na gitare sa prijímajú deti od deviatich rokov. Toto je optimálny vek prijatia dieťaťa na štúdium hra na gitare. Nevylučuje sa však prijať aj deti mladšie, pokiaľ majú požadované hudobné nadanie, fyzické a psychomotorické predpoklady pre hru na nástroji.

V prípade prijatia mladšieho žiaka je potrebné zabezpečiť primeraný nástroj. Prijatie starších žiakov je tiež možné.

Práca učiteľa so žiakmi v predmete hra na gitare je charakteristická individuálnym prístupom a používaním adekvátnych metodických postupov a foriem práce nielen v súvislosti s vekom dieťaťa, ale aj z hľadiska jeho celkového nadania a úrovne talentu.

Odporúčané gitarové školy, technická a prednesová literatúra a metodické materiály slúžia k základnej orientácii učiteľa, ktorý ich môže podľa svojich skúseností a individuálnych potrieb vhodne kombinovať a nahrádzať inými materiálmi.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Hudobný |
| **Študijné zameranie:** | Hra na gitare |
| **Ročník:** | Prípravné štúdium |
| **Počet hodín týždenne:** | Hra na nástroji –0,5 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 1b |
| **Stupeň vzdelania:** | Prvá časť I. stupňa základného štúdia Primárny stupeň vzdelania – ISCED 1B |

**Učebné osnovy pre prípravné štúdium**

**Ciele:**

- vzbudiť v deťoch záujem o hudbu
- zvládnuť základné prvky hry na gitare

- naučiť deti hudbu počúvať, prežívať, tešiť sa z nej
- rozvíjať sluchovú a rytmickú predstavivosť
- prehlbovať hudobnú pamäť a harmonické cítenie

**Obsah:**

- oboznámiť žiaka s nástrojom a základnou gitarovou terminológiou
- vybrať primeranú veľkosť nástroja pre žiaka
- umiestniť nástroj pri hre
- vytvoriť stabilnú rovnováhu
- správne sedenie, poloha tela a rúk pri hre
- prípravné cvičenia hry palcom a prstami pravej ruky na prázdnych strunách
- aktívne zapojiť prsty ľavej ruky do hry
- orientácia v prvej polohe
- koordinácia hry oboch rúk
- zapojenie ľavého ramena do hry
- hra jednoduchých a jednohlasných piesní
- rytmické hodnoty nôt – celej, polovej, štvrťovej a osminovej

| **Kompetencie** | **Výstupy** |
|---|---|
| *Žiak vie:*<br>**- spozná fyziologicky správne držanie nástroja, polohu tela a rúk pri hre**<br>**- zvládne elementárne technické prvky hry na gitare**<br>**- dokáže pomenovať časti nástroja a názvy strún**<br>**- rozumie základným pojmom gitarovej terminológie, označeniu prstov rúk, rozumie spôsobom hry, značkám v notovom zápise**<br>**- hrá palcom pravej ruky na strunách E, A, D**<br>**- používa základný úder prstami i, m, a, na strunách G, H, E**<br>**- dokáže aktívne zapojiť prsty ľavej ruky do hry**<br>**- orientuje sa v prvej polohe**<br>**- koordinuje hru oboch rúk**<br>**- interpretuje jednoduchú jednohlasnú melódiu**<br>**- učí sa verejne vystupovať** | **Triedny koncert:**<br>**- v druhom polroku krátka jednohlasná skladba**<br><br>**Postupové skúšky:**<br>**- v druhom polroku 2-3 jednoduché skladbičky v rozsahu 1 polohy** |

**Doporučený hudobná literatúra:**

J. Jirmal: Škola hry na kytaru pro začátečníky
Carulli-Carcassi: Škola hry na gitaru
C. Susser: Cvičenia a skladby pre začiatočníkov
M. Zelenka-J. Obrovská: I. Album pro kytaru
J. Horáček: K lidové písni s kytarou Melódie ľudových piesní zo zborníkov, spevníkov a pod.

**Didaktické postupy a metódy práce:**
Prvý kontakt dieťaťa s hudobným nástrojom je základom na vybudovanie tohto vzťahu na celý život, preto je dôležité naplno využiť skutočnosť, aby sa hra pre žiaka stala zážitkom, zábavou i potrebou. Podporujeme hudobnú predstavivosť dieťaťa v prepojení všetkých zmyslov – zrak, sluch, hmat.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Hudobný |
| **Študijné zameranie:** | Hra na gitare |
| **Ročník:** | Prvý |
| **Počet hodín týždenne:** | Hra na nástroji – 1,5 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 4 |
| **Stupeň vzdelania:** | Prvá časť I. stupňa základného štúdia Primárny stupeň vzdelania – ISCED 1B |

*Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre „Hru na gitare“, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové –*

*technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu.*

*– vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa, pri delení vyučovacej hodiny je potrebné zvážiť vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť, delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho,*

***Učebné osnovy pre 1. ročník***

**Ciele:**

- vzbudiť v deťoch záujem a lásku k hudbe
- naučiť deti hudbu počúvať, tešiť sa z hry na nástroji
- zvládnuť základné prvky hry na gitare
- rozvoj hudobného sluchu, primeraným spôsobom k veku a mentalite dieťaťa
- rozvíjať intonačnú a rytmickú predstavivosť žiakov
- práca s hudobnou pamäťou
- budovanie harmonického cítenia
- príprava k súhre (učiteľ-žiak)
- postupne spájať notový zápis s orientáciou na hmatníku
- budovať správne prstoklady oboch rúk
- postupne prechádzať od statických foriem k dynamickým formám
- viesť žiaka k systematickým pracovným návykom

**Obsah:**

- správna poloha tela pri hre na gitare
- poloha a umiestnenie nástroja pri hre
- zopakovať učivo z prípravného ročníka
- vedieť pomenovať jednotlivé časti nástroja, názvy strún
- pohotovo čítať noty, poznať posúvky a ich použitie v notovom zápise
- rozoznávať základné rytmické hodnoty nôt
- hrať základný úder prstami i,m,a a palcom pravej ruky na strunách e,h,g,D,A,E
- aktívne zapojiť prsty ľavej ruky do hry
- hrať základný úder striedavo prstami i-m, m-i, m-a, a-m, i-a, a-i na susedných strunách
- harmonická poloha pravej ruky) a na jednej strune (melodická poloha pravej ruky)
- orientácia v prvej polohe
- hrať palcom pravej ruky striedavo na strunách E, A, D
- striedať hru prstami a palcom pravej ruky
- hrať súčasne prstami a palcom pravej ruky
- rozvíjať rytmickú a dynamickú predstavivosť hrou rytmických a melodických ozvien
- transponovať ľudové piesne
- prípravné cvičenia na hru stupníc
- hrať jednoduché kadencie
- rozoznávať základné dynamické pojmy a tempá
- verejne vystupovať (triedny koncert, prehrávky)

| **Kompetencie** | **Výstupy** |
|---|---|
| *Žiak vie:* | |

| | |
|---|---|
| **- postupne získava vzťah k svojmu hudobnému nástroju**<br>**- dokáže zvládnuť základné prvky hry na gitare**<br>**- rozvíja svoj hudobný sluch**<br>**- rozvoj hudobnej predstavivosti – intonácia a rytmus**<br>**- hrá jednoduché piesne naspamäť, rozvoj hudobnej pamäti**<br>**- zdokonaľuje svoje harmonické cítenie**<br>**- spoločným hraním učiteľa a žiaka sa vytvára základ pre súhru**<br>**- postupne spája notový zápis s orientáciou na hmatníku**<br>**- buduje správne prstoklady oboch rúk**<br>**- budovanie systematických pracovných návykov (domáca príprava)**<br>**- učí sa správne sedieť a držať nástroj pri hre**<br>**- dokáže pomenovať časti nástroja**<br>**- dokáže pomenovať názvy strún**<br>**- pohotovo číta noty a pozná posúvky a ich použitie pri hre**<br>**- pozná základné rytmické hodnoty nôt**<br>**- dokáže aktívne zapojiť prsty ľavej ruky do hry**<br>**- orientuje sa v prvej polohe**<br>**- dokáže hrať palcom pravej ruky striedavo na strunách E, A, D**<br>**- dokáže hrať súčasne palcom a prstami pravej ruky**<br>**- rozvíja rytmickú a dynamickú predstavivosť hrou rytmických a melodických ozvien**<br>**- učí sa transponovať jednoduché ľudové piesne**<br>**- prípravné cvičenia na hru stupníc**<br>**- začiatok hry kadencií**<br>**- rozoznáva základné dynamické a tempové pojmy**<br>**- dokáže verejne vystupovať (triedne koncerty, prehrávky)** | **Verejné vystúpenia:**<br>**- v každom polroku najmenej jedenkrát (sólová hra)**<br><br>**Prehrávky:**<br>**- v druhom polroku, dve až tri skladbičky rôzneho charakteru** |

**Odporúčaná hudobná literatúra:**

J. Jirmal: Škola hry na kytaru pro začátečníky
C. Susser: Cvičenia a skladby pre začiatočníkov
Melódie ľud. piesní zo zborníkov, spevníkov atď.
M. Zelenka – J. Obrovská: I. Album pro kytaru
S. Juřica: Škola
Carulli - Carcassi: Škola hry na gitaru
J. Horáček: K lidové písni s kytarou
J. Horáček: Moje kytara
A. Menšík: Abeceda gitaristu I.

**Didaktické postupy a metódy práce:** V počiatkoch štúdia na gitaru je veľmi dôležité vybudovať si vzájomný vzťah medzi žiakom a učiteľom. Postupovať tak, aby dieťa hralo s potešením a radosťou. Nie vždy je tento proces jednoduchý, ale trpezlivosť učiteľa by mala byť bezbrehá.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Hudobný |
| **Študijné zameranie:** | Hra na gitare |
| **Ročník:** | Druhý |
| **Počet hodín týždenne:** | Hra na nástroji – 1,5 hod |
| **Učebný plán číslo:** | 4 |
| **Stupeň vzdelania:** | Prvá časť I. stupňa základného štúdia Primárny stupeň vzdelania – ISCED 1B |

*<u>Poznámka:</u> Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre „Hru na gitare“, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu. - vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa, pri delení vyučovacej hodiny je potrebné zvážiť vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť, delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho*

***Učebné osnovy pre 2. ročník***

**Ciele:**

- prehlbovať a obohacovať technické prostriedky hry
- postupne rozširovať rozpätie ruky a prstov
- pracovať s prostriedkami výrazu pri hre
- zväčšovať a rozširovať žiakov hudobný obzor
- naďalej rozvíjať žiakovu hudobnú predstavivosť
- zdokonaľovanie hudobnej pamäti
- systematicky pracovať na zdokonaľovaní kvality tónu prstami a palcom pravej ruky
- rozširovať dynamický a farebný register tónu
- rozvoj metrického, rytmického a tempového cítenia
- prehlbovať ďalšie dynamické formy hudobného prejavu
- hra z listu
- flexibilita v hre rôznych hudobných štýlov
- viesť žiaka k systematickým pracovným návykom
- verejné vystupovanie

**Obsah:**

- zopakovať a upevňovať poznatky z prvého ročníka
- hra technikou sul ponticelo, nad otvorom sul tasto
- zvyšovať kvalitu tónu tvoreného prstami a palcom pravej ruky skvalitňovaním základného úderu
- durové a molové stupnice do 4 krížikov a 4 bé
- chromatické stupnice v rozsahu jednej oktávy (hrané na jednej strune)
- kadencie: C, G, D, A, E dur, a mol, e mol
- pozdĺžna a priečna poloha ľavej ruky a ramena
- realizácia základných dynamických stupňov
- orientácia v prvom a druhom kvadrante hmatníka
- hrať kadencie bez použitia barré TSDT

| **Kompetencie** | **Výstupy** |
|---|---|
| *Žiak vie:*<br>**- dokáže využívať a zdokonaľovať poznatky získané v predošlom ročníku**<br>**- stále zdokonaľuje a prehlbuje technické prostriedky hry**<br>**- postupne, nenásilne rozširuje rozpätie ruky a prstov**<br>**- pracuje s výrazovými prostriedkami (dynamika, agogika, tempá)**<br>**- rozširuje si hudobné poznanie (hra rôznych druhov a štýlov hudby)**<br>**- prehlbuje si intonačnú a rytmickú hudobnú predstavivosť**<br>**- hrou spamäti si zväčšuje jej kapacitu**<br>**- zdokonaľuje si techniku a motoriku prstov a palca pravej ruky**<br>**- učí sa hrať technikou sul ponticelo a sul tasto**<br>**- rozvíja metrické, tempové a rytmické cítenie**<br>**- zlepšuje postupne kvalitu hraného tónu**<br>**- zdokonaľuje techniku rúk hrou stupníc**<br>**- dokáže hrať kadencie TSDT bez použitia barré**<br>**- nacvičuje hru z listu**<br>**- spoznáva nové hudobné druhy a žánre**<br>**- učí sa skvalitňovať tón prostredníctvom úderu palca a prstov pravej ruky**<br>**- hrá v základných dynamických stupňoch**<br>**- orientuje sa v prvom a druhom kvadrante hmatníka**<br>**- dokáže verejne vystupovať (triedne prípadne školské koncerty)** | **Verejné vystúpenia:**<br>**- dva krát v školskom roku triedny koncert**<br>**- dve kratšie skladbičky kontrastného charakteru sólo**<br>**Školský koncert:**<br>**- možnosť účinkovať na školskom koncerte**<br>**Prehrávky:**<br>**- v druhom polroku, jedna stupnica, dve kratšie skladby** |

**Odporúčaná hudobná literatúra:**

| | | | |
|---|---|---|---|
| J. Horáček: | Moje kytara | J. Horáček: | K lidové písni s kytarou |
| J. Horáček: | Kytarové etudy | J. Jirmal: | Škola hry na kytaru |

J. Kotík: První přednesové skladby pro kytaru Š. Rak: Minutová sóla
Š. Rak: Rozmary
K. Sodomka: První kytarová knížka
J. Nečekal, P. Mandel: Hry na kytaru I.

**Didaktické postupy a metódy práce:**
Prehlbovať technické a výrazové prostriedky nadobudnuté v predošlom ročníku, predhrávaním učiteľa motivovať žiaka k lepšej práci a interpretácii hraných skladieb.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Hudobný |
| **Študijné zameranie:** | Hra na gitare |
| **Ročník:** | Tretí |
| **Počet hodín týždenne:** | Hra na nástroji – 1,5 hod.<br>Komorná hra – 1,0 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 4 |
| **Stupeň vzdelania:** | Prvá časť I. stupňa základného štúdia Primárny stupeň vzdelania – ISCED 1B |

*Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre „Hru na gitare“, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu.*

*- vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa, pri delení vyučovacej hodiny je potrebné zvážiť vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť, delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho,*

***Učebné osnovy pre 3. ročník***

**Ciele:**

- spájanie jednotlivých prvkov hry a výrazu, integrita
- realizovať hudobné predstavy žiaka
- skvalitňovanie tvorby tónu prostredníctvom prstov a palca pravej ruky
- rozširovať dynamický herný prejav
- zlepšovať farbu tónu pri hre
- postupne budovať progresívnu dynamiku
- rozvoj metrického, rytmického a tempového cítenia žiaka
- oboznámiť žiaka z rôznymi tanečnými formami gitarovej literatúry (valčík, menuet, sarabanda, pochod),
- hra z listu
- počúvanie nahrávok významných umelcov – motivácia
- zlepšovať štýlovosť hry prostredníctvom fráz a artikulácie
- budovanie pracovných návykov
- nácvik súhry v rámci komornej hry
- viesť žiaka k začiatkom improvizácie a vlastnej jednoduchej tvorby

**Obsah:**

- zopakovať učivo z predošlého ročníka
- koordinácia činnosti ramena a prstov pravej ruky
- hra jednoduchého legata
- rozširovať úderovú škálu prstov
- zrýchliť a spresniť premiestňovanie prstov ľavej ruky po hmatníku
- koordinovať činnosť pravého a ľavého ramena
- nácvik malého barré
- nácvik arpeggia so zapojením palca a rôznych dvojíc prstov pravej ruky
- trojzvuk hraný súčasne palcom a dvojicou prstou pravej ruky

- stupnice H, Fis, Cis, (Ces, Ges, Des) a ich paralelné molové stupnice
- hra stupníc typu As dur s použitím malého barré cez tri struny
- hra stupníc typu Fis dur s použitím malého barré cez tri struny
- hrať kadencie TSDT s využitím malého barré a arpegia
- zoznámenie s gitarovými značkami
- orientácia v prvom a druhom kvadrante hmatníka

| **Kompetencie** | **Výstupy** |
|---|---|
| *Žiak vie:*<br>**- žiak sa učí integrovať technické a výrazové prostriedky hry**<br>**- zapája do hry svoje hudobné predstavy**<br>**- zlepšuje kvalitu tónu hry pravej ruky**<br>**- rozširuje svoj dynamický prejav, postupne buduje progresívnu dynamiku**<br>**- usiluje o kvalitnejší farebnejší tón na nástroji**<br>**- pracuje a rozvíja metrické, rytmické a tempové cítenie**<br>**- spoznáva základné tanečno-pochodové skladby (valčík, menuet, sarabanda, pochod)**<br>**- učí sa hrať z listu**<br>**- je motivovaný počúvaním nahrávok špičkových umelcov**<br>**- zdokonaľuje sa v štýlovom prejave hry (artikulácia, frázovanie)**<br>**- neustále buduje systematické pracovné návyky**<br>**- zapája sa do súhry v rámci komornej hry**<br>**- je vedený k základnej improvizačnej činnosti**<br>**- dokáže používať a rozvíjať učivo z predošlého ročníka**<br>**- učí sa koordinovať fyziologické a motoricko-technické činnosti**<br>**- hrá jednoduché legato**<br>**- používa širšiu škálu úderov prstov**<br>**- učí sa zrýchliť premiestňovanie prstov ľavej ruky po hmatníku**<br>**- nacvičuje malé barré a arpegio**<br>**- zdokonaľuje techniku hry nácvikom stupníc**<br>**- hrá kadencie TSDT s použitím malého barré a arpegia**<br>**- zoznamuje sa s gitarovými značkami**<br>**- orientuje sa v prvom a druhom kvadrante hmatníka** | **Verejné vystúpenia:**<br>**- dva krát v školskom roku triedny koncert**<br>**- dve kontrastné skladbičky**<br>**jedna komorná hra**<br><br>**Školský koncert:**<br>**- možnosť účinkovať na školskom koncerte**<br><br>**Prehrávky:**<br>**- v druhom polroku jedna stupnica dve skladbičky – výber** |

**Odporúčaná hudobná literatúra**:

J. Jirmal: Škola hry na kytaru pro začátečníkyS. Juřica: Škola
C. Susser: Cvičenia a skladby pre začiatočníkov 2
J. Horáček: Kytarové etudy
Š. Rak: Minutová sóla
A. Sádlik: Škola stupníc a akordov pre gitaru
J. Kotík: První přednesové skladby pro kytaru
P. Malovec: 10 etud pre gitaru
F. Poulence: Sarabanda
K. Sodomka: První kytarová knížka
M. Zelenka, J. Obrovská: Album pro kytaru I.
V. Tukač: Carulli, Carcassi
V. Horáček: Moje kytara
F. Sor: Etudy op.31
J. Jirmal: 30 etud
J. Tandler: Bagately pre gitaru
Š. Rak: Rozmary

**Didaktické postupy a metódy práce:**
V tomto ročníku je dôležité využiť hru žiakov v rámci komornej hry. Je všeobecne známe, že deti motivuje kolektívne muzicírovanie v ktorom nachádzajú potešenie zo spoločnej partnerskej hry. Usilujú sa vyniknúť, prípadne zlepšiť svoj prejav. Tento prvok pedagogickej práce má veľkú hodnotu vo vývoji detí v oblasti umení.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Hudobný |
| **Študijné zameranie:** | Hra na gitare |
| **Ročník:** | Štvrtý |

| | |
|---|---|
| **Počet hodín týždenne:** | Hra na nástroji – 1,5 hod.<br>Komorná hra – 1,0 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 4 |
| **Stupeň vzdelania:** | Prvá časť I. stupňa základného štúdia<br>Primárny stupeň vzdelania – ISCED 1 B |

*Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre „Hru na gitare“, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu. - vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa, pri delení vyučovacej hodiny je potrebné zvážiť vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť, delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho*

***Učebné osnovy pre 4. ročník***

**Ciele:**

- nadviazať na zručnosti a vedomosti z predošlého ročníka
- rozvoj technických prostriedkov hry
- pokračovať v rozvoji výrazových prostriedkov
- hra náročnejších sólových a komorných skladieb
- pracovať s farebnosťou tónu
- rozširovať dynamickú škálu tónu
- hrať skladby rôznych štýlových období
- rozširovať poznatky v oblasti hudobnej literatúry
- zaoberať sa hlbšie interpretačnými prostriedkami hry
- zdokonaľovať hru z listu, zdokonaľovať súhru na komornej hre
- počúvanie nahrávok rôznych druhov a štýlov
- budovanie hudobného vkusu a vlastného názoru na umenie

**Obsah:**

- upevňovať a rozvíjať primeranú technickú zručnosť
- nezávislá činnosť prstov ľavej ruky
- vzostupné, zostupné a kombinované legato
- pozdĺžna poloha, priečna poloha, zmiešaná poloha a kombinovaná poloha ľavého ramena a ruky
- plynulé spájanie
- orientácia v prvom, druhom a treťom kvadrante hmatníka
- základné druhy vibrata na gitare a ich použitie
- nácvik veľkého barré
- priamo a nepriamo tlmiť prsty pravej ruky a hrať staccato
- arpegio všetkými prstami pravej ruky
- rozširovať úderové možnosti hry palcom a prstami pravej ruky fixáciou
- hra z notového zápisu (hra z listu)
- hra podľa akordických značiek
- hra durových aj molových stupníc v rýchlejšom tempe v rôznych rytmických variantoch a dynamických odtieňoch
- hra durových a molových kadencií
- nácvik terasovitej a progresívnej dynamiky
- viesť žiaka k improvizácii
- príprava na absolventskú skúšku
- samostatná práca žiaka
- verejné vystupovanie

| Kompetencie | Výstupy |
|---|---|
| *Žiak vie:*<br>**- nadviazať na vedomosti a zručnosti z predošlého ročníka a využiť ich**<br>**- rozvíja techniku a motoriku prstov oboch rúk**<br>**- zdokonaľuje svoje výrazové prostriedky – agogika, dynamika atď.**<br>**- dokáže zahrať náročnejšie sólové a komorné skladby**<br>**- pracuje s farebnosťou tónu**<br>**- rozširuje dynamickú škálu herného prejavu**<br>**- hrá skladby rôznych hudobných štýlov a spoznáva ich**<br>**- spoznáva hudobnú literatúru svojho nástroja, získava rozhľad**<br>**- detailnejšie pracuje s výrazovými prostriedkami hry**<br>**- pohotovejšie sa orientuje v notovom zápise a hrá z listu**<br>**- zdokonaľuje súhru prostredníctvom komornej hry**<br>**- počúva hudobné nahrávky doporučené pedagógom ale aj sám**<br>**- postupne rozlišuje kvalitu a buduje si svoj názor a vkus**<br>**buduje si technickú nezávislosť ľavej ruky**<br>**- dokáže hrať vzostupné, zostupné a kombinované legato**<br>**- zdokonaľuje techniku hry ľavého ramena a ruky**<br>**- orientuje sa v prvom, druhom a treťom kvadrante hmatníka**<br>**- hrá veľké barré**<br>**- zdokonaľuje hru staccata**<br>**- dokáže zahrať arpeggio všetkými prstami pravej ruky**<br>**- učí sa hrať podľa akordických značiek**<br>**- zlepšuje motoriku prstov oboch rúk hraním stupníc v rôznych variantoch a dynamických odtieňoch, - dokáže zahrať durové aj molové kadencie**<br>**- zdokonaľuje terasovitú a progresívnu dynamiku, - zoznamuje sa s improvizáciou**<br>**- dokáže samostatne pracovať (domáca príprava)**<br>**- dokáže verejne vystupovať (triedne a školské koncerty)** | **Verejné vystúpenia:**<br>**- dva krát v školskom roku triedny koncert**<br>**- dve kratšie alebo jedna rozsiahlejšia skladba sólovo**<br>**- jedna skladba komorná hra**<br><br>**Školský koncert:**<br>**- možnosť účinkovať na školskom koncerte**<br><br>**Absolventská skúška:**<br>**- dve jednoduchšie alebo jedna zložitejšia etuda,**<br>**- dve jednoduchšie alebo jedna zložitejšia prednesová skladba,**<br>**- jedna alebo dve skladby v komornom zoskupení,** |

**Didaktické postupy a metódy práce:**
Štvrtý ročník štúdia je ukončením primárneho stupňa vzdelávania. Je potrebné sústrediť pozornosť počas školského roka na túto skutočnosť. Úspešné ukončenie štúdia má pozitívny dopad na osobnosť žiaka a na jeho ďalší vývoj.

**Odporúčaná hudobná literatúra:**

| | |
|---|---|
| J. Jirmal: | Škola hry na kytaru |
| V. Tukač: | Gitarová škola Carulli – Carcassi |
| C. Susser: | Kytarová škola |
| F. Sor: | Etudy opus 31 |
| F. Sor: | Etudy opus 35 |
| P. Malovec: | 10 etud pre gitaru |
| J. Horáček: | Moje kytara |
| J. Horáček: | K lidové písni s kytarou |
| J. Horáček: | Kytarové etudy |
| J. Jirmal: | 30 etud |
| M. Zelenka, J. Obrovská: | Snadné etudy |
| J. Kotík: | První přednesové skladby pro kyturu |
| D. Martinček: | Prednesové skladby pre mladých gitaristov |
| Š. Rak: | Minutová sóla |
| J. Tandler: | Miniatúry pre gitaru sólo |

**Profil absolventa prvej časti prvého stupňa základného štúdia:**
Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia, študijného zamerania „Hra na Gitare si osvojil základné návyky a schopnosti.

***Používa základné technické prvky hry:***
- správne držanie tela pri hre na nástroji
- správne postavenie rúk pri hre
- apoyando
- tirando

- arpeggio
- legato, staccato
- používa hru štvorzvukov
- podľa notového zápisu hrá v I. až V. polohe
- používa pri hre dynamiku
- nacvičuje veľké barré
- nacvičuje základné druhy vibrata
- dokáže samostatne pracovať (domáca príprava)
- detailnejšie sa zaoberá výstavbou skladieb, vniká do ich charakteru
- dokáže sa pohybovať na javisku, má kultivované správanie
- naštudované skladby interpretuje na koncertoch

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Hudobný |
| **Študijné zameranie:** | Hra na gitare |
| **Ročník:** | Prvý |
| **Počet hodín týždenne:** | Hra na nástroji – 1,5 hod.<br>Komorná hra – 1,0 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 4 |
| **Stupeň vzdelania:** | Druhá časť I. stupňa základného štúdia<br>Nižší sekundárny stupeň vzdelania – ISCED 2B |

*<u>Poznámka:</u> Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre „Hru na gitare“, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu. -vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa, pri delení vyučovacej hodiny je potrebné zvážiť vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť, delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho*

***Učebné osnovy pre 1. ročník***

**Ciele:**

- upevňovať a kultivovať techniku hry
- obohacovať hru o nové technické prvky
- využívať žiakovu hudobnú predstavivosť pri interpretácii skladieb
- zdokonaľovať sluchovú kontrolu hraných skladieb
- rozširovanie poznatkov v oblasti gitarovej hudobnej literatúry
- spoznávanie rôznych hudobných štýlov a hudobných žánrov
- komplexne sa zaoberať interpretáciou, súlad medzi technikou a výrazom v skladbe
- zoznamovať žiaka z rozsiahlejšími skladbami
- pokračovať v hre z listu
- viesť žiaka k väčšej samostatnosti pri štúdiu skladieb
- cieľavedome budovať osobnosť žiaka v oblasti hudby

**Obsah:**

- opakovať a zdokonaľovať doposiaľ preberané technické a výrazové prvky hry
- cvičenia s pripútanými prstami ľavej ruky
- cvičenia na zväčšenie a zmenšenie rozsahu prstov ľavej ruky na hmatníku
- vzostupno-zostupné a zostupno-vzostupné legato na trojici tónov na všetkých strunách a vo všetkých polohách
- nácvik a použitie melodických ozdôb

- dokonalá orientácia vo všetkých troch kvadrantoch hmatníka
- plynulý prechod ľavej ruky do rôznych kvadrantov hmatníka
- samostatná, nezávislá činnosť prstov pravej ruky
- rozširovať úderové možnosti prstov pravej ruky
- nácvik pizzicata
- naďalej zdokonaľovať hru staccata
- hra prirodzených a umelých flažoletov
- hrať durové aj molové stupnice – dvojoktávové a trojoktávové typy v rýchlejších tempách
- hrať durové aj molové kadencie s využitím barré a arpegia
- hra progresívnej dynamiky na väčších plochách
- hra podľa akordických značiek s použitím veľkého barré
- rozvíjať zmysel pre súhru prostredníctvom komornej hry
- verejne vystupovať

| KOMPETENCIE | VÝSTUPY |
|---|---|
| *Žiak vie:*<br>**- upevňuje a kultivuje technický prejav hry**<br>**- obohacuje hru o nové technické prvky**<br>**- dokáže využívať svoju hudobnú predstavivosť pri interpretácii skladieb**<br>**- dokáže lepšie kontrolovať a opravovať intonačné nepresnosti**<br>**- poznáva hudobnú literatúru, obohacuje svoje vedomosti**<br>**- spoznáva a hrá nové hudobné štýly a žánre**<br>**- dokáže dokonalejšie technicky a výrazovo vyjadriť obsah hudobného diela**<br>**- spoznáva rozsiahlejšie hudobné diela, učí sa ich chápať**<br>**- hrá z listu**<br>**- je viac samostatný pri nácviku a výbere skladieb**<br>**- rozvíja svoju hudobnú osobnosť**<br>**- dokáže používať a využívať doposiaľ získané technické a výrazové prostriedky**<br>**- dokáže zahrať cvičenia s „pripútanými prstami“ ľavej ruky**<br>**- rozširuje rozsah ľavej ruky cvičeniami na hmatníku**<br>**- hrá techniky legata**<br>**- dokáže hrať melodické ozdoby**<br>**- dokonale sa orientuje vo všetkých troch kvadrantoch hmatníka**<br>**- nacvičuje pizzikato a flažolety**<br>**- prostredníctvom stupníc zdokonaľuje techniku oboch rúk**<br>**- pri hre kadencií využíva techniku barré a arpeggio**<br>**- dokáže hrať podľa akordických značiek, je aktívny v komornej hre rozvíja súhru**<br>**- dokáže verejne vystupovať (triedne a školské koncerty)** | **Verejné vystúpenia:**<br>**- dva krát v školskom roku triedny koncert**<br>**- dve kontrastné skladbičky**<br>**jedna komorná hra**<br><br>**Školský koncert:**<br>**- možnosť účinkovať na školskom koncerte**<br><br>**Prehrávky:**<br>**- v druhom polroku, látku určuje predmetová komisia** |

**Odporúčaná hudobná literatúra:**

| | |
|---|---|
| J. Horáček: | Moje kytara II. |
| J. Horáček: | K lidové písni s kytarou II. |
| J. Jirmal: | Škola hry na kytaru |
| J. Jirmal: | 30 etud |
| J. Jirmal: | Základy kytarové techniky |
| J. Köhler: | Rytmické figury tanců, kytarové kadencie |
| P. Malovec: | 10 etúd pre gitaru |
| A. Sadlík: | Škola stupníc a akordov pre gitaru |
| F. Sor: | Etudy op. 31 |
| F. Sor: | Etudy op. 35 |
| V. Tukač: | Gitarová škola Carulli-Carcassi |
| M. Zelenka, J. Obrovská: | Nové etudy pro kytaru |
| L. Andršt: | Jazz, rock, blues |
| L. Giulliani: | Kytarová sóla 37 |

| | |
|---|---|
| P. Malovec: | Prelúdia pre mladých gitaristov |
| J. Tichota: | Hudba z českých loutnových tabulatur |
| E. Pujol: | Racionálna škola hry na gitaru |
| J. Tandler: | Miniatúry pre gitaru |

**Didaktické postupy a metódy práce:**
V tomto ročníku žiaci už zjavne inklinujú k určitému druhu – štýlu hry na gitare. Túto skutočnosť je potrebné využiť ako motivačný moment pri práci. Ponechať žiakovi možnosť výberu hranej hudby primeranej jeho technickej úrovni hry.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Hudobný |
| **Študijné zameranie:** | Hra na gitare |
| **Ročník:** | Druhý |
| **Počet hodín týždenne:** | Hra na nástroji – 1,5 hod.<br>Komorná hra – 1,0 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 4 |
| **Stupeň vzdelania:** | Druhá časť I. stupňa základného štúdia<br>Nižší sekundárny stupeň vzdelania – ISCED 2B |

*Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre „Hru na gitare“, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu. - vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa, pri delení vyučovacej hodiny je potrebné zvážiť vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť, delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho,*

***Učebné osnovy pre 2. ročník***

**Ciele:**

- zvyšovať technickú a hudobnú vyspelosť žiaka
- pestovať schopnosť samostatného využitia technických prostriedkov pri hre
- samostatné vedenie hlasov najmä v polyfónii
- zovšeobecňovať charakteristické prvky jednotlivých štýlových období
- spoznávať gitarovú literatúru
- interpretovať komornú hudbu
- podporovať záujem o populárnu hudbu
- hrať podľa akordických značiek
- učiť rozoznávať kvalitu v hudbe – vkus
- schopnosť interpretovať rozsiahlejšie skladby
- zúčastňovať sa koncertov ako hráč aj poslucháč
- hrať z listu, viesť žiaka k pohotovosti
- pestovať improvizačné schopnosti žiaka

- **Obsah:**

- dokázať využiť učebnú látku získanú v predošlom ročníku
- zväčšenie a zmenšenie rozsahu prstov ľavej ruky na hmatníku
- práca s jednotlivými spôsobmi legátovej hry
- nácvik zložitejších melodických ozdôb

- koordinácia všetkých častí oboch rúk pri hre
- neustále skvalitňovať tón na nástroji
- hra durových a molových stupníc s použitím „rozšírených“ prstokladov
- kadencie durové aj molové v obratoch s použitím barré a arpegia
- nácvik progresívnej dynamiky na väčších plochách
- zlepšovať hru podľa akordických značiek
- samostatne pracovať
- verejne vystupovať

| **Kompetencie:** | **Výstupy:** |
|---|---|
| *Žiak vie:*<br>**- zdokonaľuje si technické prostriedky hry**<br>**- učí sa využívať pri hre nadobudnuté techniky a pracovať s nimi**<br>**- dokáže samostatne viesť jednotlivé hlasy najmä v polyfónnej hre**<br>**- učí sa zovšeobecňovať charakteristické prvky jednotlivých štýlových období a používať ich v podobných skladbách, - spoznáva bohatstvo hudobnej literatúry, a zväčšuje si v tejto oblasti svoje vedomosti**<br>**- pracuje v komornej hre, stále zlepšuje zmysel pre súhru**<br>**- spoznáva populárnu hudbu, pracuje s bodkovaným rytmom a synkopou**<br>**- zdokonaľuje hru podľa akordických značiek**<br>**- spoznáva kvalitatívne rozdiely v hudbe, buduje si hodnotový** systém **- vkus**<br>**- dokáže interpretovať rozsiahlejšie skladby**<br>**- zúčastňuje sa na koncertoch ako hráč aj poslucháč**<br>**- dokáže hrať z listu**<br>**- postupne si buduje improvizačné schopnosti**<br>**- dokáže využiť vedomosti získané v predošlom ročníku a rozvíjať ich**<br>**- pracuje s cvičeniami na zväčšenie a zmenšenie rozsahu ľavej ruky**<br>**- pozná techniku hry legata**<br>**- hrá zložitejšie melodické ozdoby**<br>**- zlepšuje kvalitu tónu**<br>**- dokáže používať progresívnu dynamiku na väčších plochách**<br>**- je samostatný v príprave**<br>**- dokáže verejne vystupovať** | **Verejné vystúpenia:**<br>**- dva krát v školskom roku triedny koncert, - dve skladby rôzneho charakteru**<br>**- jedna komorná hra**<br><br>**Školský koncert:**<br>**- možnosť účinkovať na školskom koncerte**<br><br>**Prehrávky:**<br>**- v druhom polroku, látku určí predmetová komisia** |

**Odporúčaná hudobná literatúra:**

| | |
|---|---|
| M. Carcassi: | Etudy op. 60 |
| M. Giulliiani: | Etudy op. 100 |
| J. Horáček: | Moje kytara II. |
| J. Jirmal: | 30 etud |
| J. Jirmal: | Základy kytarovej techniky |
| J. Köhler: | Rytmické figury tanců, kytarové kadencie |
| V. Tukač: | Gitarová škola Carulli – Carcassi |
| J. Burghauser: | Šest českých tanců |
| E. Hradecký: | Tance pro kytaru |
| J. Jirmal: | Staří španělští mistři |
| J. A. Losy: | Skladby pre gitaru |
| F. Sor: | Výběr ze skladeb pro gitaru |
| F. Taqrrega: | Výber skladieb |
| E. Pujol: | Racionálna škola hry na gitaru založená na zásadách Tárregovej techniky |
| A. Sádlík: | Škola stupníc a akordov pre gitaru |
| L. Andršt: | Jazz, rock, blues |
| E. Grieg, Š. Urban: | Lyrické skladby |
| E. Hradecký: | Tance pro kytaru |
| M. Langer: | Suite Latina |

D. Martinček: Prednesové skladby pre mladých

**Didaktické postupy a metódy práce:**
Postupné osamostatňovanie žiaka vo výbere a príprave hry, zapájanie do komornej hry a súborov v škole i mimo nej. Nástroj sa postupne stáva súčasťou životného štýlu študenta a výrazne ovplyvňuje jeho citovo-intelektuálny život.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Hudobný |
| **Študijné zameranie:** | Hra na gitare |
| **Ročník:** | Tretí |
| **Počet hodín týždenne:** | Hra na nástroji – 1,5 hod.<br>Komorná hra – 1,0 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 4 |
| **Stupeň vzdelania:** | Druhá časť I. stupňa základného štúdia<br>Nižší sekundárny stupeň vzdelania – ISCED 2B |

*Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre „Hru na gitare“, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu. - vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa, pri delení vyučovacej hodiny je potrebné zvážiť vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť, delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho*

***Učebné osnovy pre 3. ročník***

**Ciele:**

- upevniť nadobudnuté technické zručnosti
- viesť žiaka k samostatnému štúdiu
- budovanie repertoáru opakovaním naštudovaných skladieb
- rozširovanie repertoáru vlastným úsilím, bez pomoci učiteľa
- pripravovať žiaka na bežné sprievody k spevu podľa akordických značiek
- rozšírenie hrania akordov o mimotonálnu dominantu
- spoznávať gitarovú literatúru
- poznávať detailnejšie hudobné štýly a žánre
- rozširovať jednotlivé prvky improvizácie
- stále zdokonaľovať súhru prostredníctvom komornej hry
- hrať z listu
- stále zdokonaľovať hudobný sluch
- hrať rozsiahlejšie skladby spamäti, zväčšovať hudobnú pamäť
- hrať populárnu a tanečnú hudbu
- aktívne počúvať hudbu

- **Obsah:**

- dokázať hrať a zdokonaľovať učivo z predošlého ročníka
- upevňovať nadobudnuté technické prostriedky
- zdokonaľovať nadobudnuté výrazové prostriedky
- koordinovať a synchronizovať činnosti celého hracieho aparátu
- sprievod podľa značiek v sólovej i komornej hre
- práca s tónom, jeho kvalitou, farbou, hĺbkou a dynamikou
- nácvik progresívnej dynamiky
- zdokonaľovať hru staccata

- melodické ozdoby
- neustále zdokonaľovanie hudobného sluchu, intonácia, kontrola
- hra bodkovaného rytmu, synkopa
- samostatná práca žiaka
- verejné vystupovanie

| Kompetencie | Výstupy |
|---|---|
| *Žiak vie:*<br>**- využívať a upevňovať nadobudnuté vedomosti z predošlého ročníka**<br>**- stála viac sa osamostatňuje, vyhľadáva hudobné skladby podľa osobného naturelu**<br>**- opakuje si naštudované skladby a buduje si vlastný repertoár, - dokáže zahrať bežné sprievody k spevu a podobne podľa akordických značiek**<br>**- používa pestrejšiu harmóniu rozšírenú o mimotonálnu dominantu**<br>**- učí sa spoznávať gitarovú hudobnú literatúru**<br>**- dokáže sa lepšie orientovať v hudobných štýloch a žánroch**<br>**- učí sa používať ďalšie prvky improvizácie**<br>**- zdokonaľuje súhru prácou v komornej hre**<br>**- dokáže hrať z listu**<br>**- zdokonaľuje si hudobný sluch a harmonické cítenie**<br>**- hrou obsiahlejších skladieb spamäti, zlepšuje úroveň hudobnej pamäti**<br>**- aktívne počúva hudbu**<br>**- hrá počuté skladby z oblasti populárnej hudby**<br>**- zdokonaľuje nadobudnuté technické a výrazové prostriedky**<br>**- dokáže koordinovať a synchronizovať činnosť celého hracieho aparátu**<br>**- dokáže hrať sprievody podľa značiek v sólovej a komornej hre**<br>**- zdokonaľuje hĺbku, farbu a dynamiku tónu na gitare**<br>**- dokáže hrať progresívnu dynamiku na väčších plochách**<br>**- zdokonaľuje hru staccata a melodických ozdôb**<br>**- prostredníctvom hudobného sluchu vie kontrolovať intonáciu**<br>**- hrá bodkovaný rytmus a synkopu – swing**<br>**- samostatne pracuje vyhľadáva a nacvičuje hudbu ktorá mu je blízka**<br>**- dokáže verejne vystupovať (koncerty)** | **Verejné vystúpenia:**<br>**- dva krát v školskom roku triedny koncert**<br>**- dve kontrastné skladby sólo**<br>**- jedna skladba komorná hra**<br><br>**Školský koncert:**<br>**- možnosť účinkovať na školskom koncerte**<br><br>**Prehrávky:**<br>**- v druhom polroku, - látku určí predmetová komisia** |

**Odporúčaná hudobná literatúra:**

| | |
|---|---|
| N. Coste: | 25 etúd op. 38 |
| M. Gulliani: | Etudy op. 48 |
| M. Giulliani: | Etudy op. 100 |
| J. Jirmal: | 30 etud |
| J. Jirmal: | Základy kytarové techniky |
| Šolc: | Tajemství akordových značek |
| M. Zelenka, J. Obrovská: | Nové etudy pro kytaru |
| I. Albeniz: | Capricho Catalan |
| J. S. Bach: | Výber I. |
| M. Giulliani: | Prednesové skladby a etudy |
| E. Hradecký: | Tance pro kytaru |
| J. Jirmal: | Staří španělští mistři |
| J. A. Losy: | Skladby pro gitaru |
| F. Tarrega: | Výber skladieb |

**Didaktické postupy a metódy práce:**

V treťom ročníku nižšieho sekundárneho vzdelávania, majú žiaci obyčajne vytvorený vzťah k určitému druhu prípadne žánru hudby. Táto skutočnosť je veľmi dôležitá, lebo úlohou učiteľa nie je len naučiť žiaka hrať, ale najmä vybudovať hlboký a trvalý vzťah k hudbe ako takej. Využívame preto túto skutočnosť na dobudovanie technických a výrazových prostriedkov hry, ktoré sú pri interpretácii veľmi potrebné.

| **Odbor:** | Hudobný |
|---|---|

| | |
|---|---|
| **Študijné zameranie:** | Hra na gitare |
| **Ročník:** | Štvrtý |
| **Počet hodín týždenne:** | Hra na nástroji – 1,5 hod.<br>Komorná hra – 1,0 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 4 |
| **Stupeň vzdelania:** | Druhá časť I. stupňa základného štúdia<br>Nižší sekundárny stupeň vzdelania – ISCED 2B |

Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre „Hru na gitare“, Rámcové učebné plány *Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu. - vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa, pri delení vyučovacej hodiny je potrebné zvážiť vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť, delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho*

**Ciele:**

- nadviazať na vedomosti a zručnosti z predchádzajúcich ročníkov
- rozšírenie techniky o ďalšie výrazové prvky
- zvyšovanie nárokov na farebnosť a dynamický rozsah tónu
- budovanie repertoáru
- hra z listu
- podrobnejšie sa zaoberať interpretáciou hraných skladieb
- spoznávať gitarovú literatúru
- viesť žiaka k samostatnému štúdiu, vyhľadávaniu skladieb a ich zaradenie do repertoáru
- poznávať ďalšie hudobné štýly a žánre
- zdokonaľovať hudobný sluch
- sústrediť pozornosť na úspešné ukončenie základného štúdia I. stupňa

**Obsah:**

- upevňovať a rozvíjať primeranú technickú zručnosť
- vedomé uvoľňovanie svalového tonusu hracieho aparátu
- zdokonaľovanie hry melodických ozdôb, flažoletov, pizzicata, arpegia
- hra vzostupného, zostupného a kombinovaného legata na všetkých strunách
- úvod do hry tremola
- nácvik a použitie rasguada
- orientovať sa na celom hmatníku
- durové a molové stupnice s kadenciou v rozsahu celého hmatníka
- používanie akordických sprievodov
- práca s tónom, jeho kvalitou, farbou, hĺbkou a dynamikou
- samostatná práca žiaka
- hra z listu
- komorná hra
- verejné vystupovanie, zapájanie sa do súťaží

| **Kompetencie** | **Výstupy** |
|---|---|
| *Žiak vie:*<br>**- využívať nadobudnuté vedomosti z predošlého ročníka**<br>**- samostatne pracovať so skladbou**<br>**- samostatne vyhľadávať a nacvičiť skladby podľa vlastného vkusu**<br>**- hrať s uvoľneným hracím aparátom**<br>**- opakuje naštudované skladby a buduje si vlastný repertoár**<br>**- hrať stupnice a kadencie**<br>**- dokáže hrať z listu primeraný zápis** | **Verejné vystúpenia:**<br>**- dva krát v školskom roku triedny koncert**<br>**- dve kontrastné skladby sólo**<br>**- jedna skladba komorná hra** |

| | |
|---|---|
| **- učí sa používať ďalšie prvky improvizácie**<br>**- zdokonaľuje si hudobný sluch a harmonické cítenie**<br>**- zlepšuje úroveň hudobnej pamäti**<br>**- dokáže hrať sprievody podľa hudobných značiek**<br>**- hrá v komornom zoskupení**<br>**- aktívne počúva hudbu**<br>**- orientuje sa v gitarovej literatúre**<br>**- dokáže verejne interpretovať naštudované skladby** | **Školský koncert:**<br>**- možnosť účinkovať na školskom koncerte**<br>**Absolventské skúšky:**<br>**- látku určí predmetová komisia** |

**Odporúčaná hudobná literatúra:**

| | | | |
|---|---|---|---|
| M. Giulliani: | Etudy op. 48 | M. Giuliani: | Etudy op. 100 |
| N. Coste: | 25 etúd op. 38 | J. JIrmal: | 30 etúd |
| J. Jirmal: | Základy kytarové techniky | Šolc: | Tajemství akordových značek |
| J. Obrovská: | Nové etudy pro kytaru | J. Azpiazu: | 4 španělské skladby |
| I. Albeniz: | Capricho Catalan | J. S. Bach: | Výber I. |
| M. Giulliani: | Prednesové skladby | E. Hradecký: | Tance pro kytaru |
| J. Jirmal: | Staří španelští mistři | J. A. Losy: | Skladby pro kytaru |
| F. Tarrega: | Výber skladieb | J. Zsapka: | Lutnové skvosty starej Levoče |

**Didaktické postupy a metódy práce:**
Štvrtý ročník nižšieho sekundárneho vzdelávania je absolventským ročníkom. Sústredenou prácou sa usilujeme o úspešné ukončenie štúdia. Zároveň dbáme o to, aby sa žiak postupne osamostatňoval a zvolil si hudobný žáner ku ktorému inklinuje. Cieľom vzdelávania je hlboký záujem o hudbu a umenie.

**Profil absolventa druhej časti I. stupňa:**
Absolvent druhej časti prvého stupňa základného štúdia študijného zamerania hra na gitare interpretuje technicky náročnejšie skladby rôznych štýlových období na vyššej hudobno-technickej úrovni, ovláda základnú nástrojovú techniku na vyššej úrovni náročnosti. Je schopný naladiť si nástroj, vedome vníma kvalitu prevedenia tónu pri hre a samostatne pracuje so skladbou. Objektívne zhodnotí vlastnú interpretáciu s ohľadom na svoje vedomosti, zručnosti a schopnosti. Sprevádza podľa notácie i akordických značiek.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Hudobný |
| **Študijné zameranie:** | Hra na gitare |
| **Ročník:** | 1 - 4 |
| **Počet hodín týždenne:** | Hra na nástroji – 1,5 hod.<br>Komorná hra – 1,0 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 20 |
| **Stupeň vzdelania:** | II. stupeň základného štúdia |

*<u>Poznámka:</u> Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre „Hru na gitare“, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu. - vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa, pri delení vyučovacej hodiny je potrebné zvážiť vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť, delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho,*

***Učebné osnovy pre 1 - 4 ročník***

**Ciele:**

- nadviazať na vedomosti a zručnosti z I. stupňa,
- rozvoj nových technických a výrazových prvkov hry,
- zdokonaliť plynulú výmenu polôh,
- skvalitňovať farebnosť tónu na gitare,
- štúdium rozsiahlejších skladieb,
- rozširovanie repertoáru, aplikácia nových poznatkov
- hrať hudbu 20 storočia,

- snažiť sa o celkovú uvoľnenosť hry,
- orientovať žiaka v oblasti gitarovej literatúry,
- budovať pestrosť repertoáru žiaka,
- hra v komorných zoskupeniach, rozvoj zmyslu pre súhru,
- väčšia samostatnosť pri nácviku skladieb,
- upevňovať pozitívny vzťah k hudbe a k svojmu nástroju.
- verejne účinkovať,

**Obsah:**

- zopakovať učivo zo 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia,
- cvičenia na zväčšenie a zmenšenie rozsahu prstov ľavej ruky na hmatníku horizontálnym smerom,
- vzostupno-zostupné a zostupno-vzostupné legato na trojici tónov na všetkých strunách a vo všetkých polohách,
- rozširovať úderové možnosti prstov pravej ruky,
- pokračovať v nácviku hry pizzikato,
- základná orientácia v španielskej ľudovej hudbe,
- hra pomocou gitarových značiek,
- zdokonaľovanie hry arpeggia, glisando, rasguado
- zaradenie nových zvukových efektov v hudbe 20. a 21. storočia, tambora, golpe, bubienok,
- malé cyklické formy a časti sonát
- hra z listu
- komorná hra

| Kompetencie | Výstupy |
|---|---|
| *Žiak vie:*<br>**- znalosť všetkých tónov od G po e3 v notovej osnove aj na hmatníku,**<br>**- znalosť zložených intervalov,**<br>**- hrať durové a molové stupnice v rýchlejších tempách a rytm. variantoch,**<br>**- znalosť durových, molových kvintakordov v základnom tvare a dominantných septakordov,**<br>**- používať akordy v praktickej hre,**<br>**- znalosť všetkých durových a molových stupníc,**<br>**- znalosť princípu tvorby módov v dur-molovom modálnom systéme,**<br>**- znalosť jednotlivých módov (iónsky, dórsky, frygický, lydický, mixolydický, aiolský, lokrijský),**<br>**- schopnosť interpretácie skladieb z listu aj v zložitejších tóninách,**<br>**- interpretovať melodické ozdoby,**<br>**- dokonalá orientácia vo všetkých troch kvadrantoch hmatníka, plynulý prechod ľavej ruky do rôznych kvadrantov hmatníka,**<br>**- naďalej zdokonaľuje hru staccato,**<br>**- hrať prirodzené aj umelé flažolety,**<br>**- hrať kadencie dur, mol s využitím barré a arpeggia,**<br>**- používať progresívnu dynamiku na väčších plochách,**<br>**- hrať podľa akordických značiek s použitím veľkého barré,**<br>**- skladby rôznych štýlových období,**<br>**- ovláda nové zložitejšie technicko-výrazové prostriedky,**<br>**- hrať vibrato,**<br>**- hrať naspamäť**<br>**- verejne vystupovať,** | **Verejné vystúpenia:**<br>**- dva krát v roku triedny koncert,**<br><br>**Školský koncert:**<br>**- možnosť účinkovať na školskom koncerte,**<br><br>**Prehrávky:**<br>**- v druhom polroku školského roku,**<br>**- látku určí predmetová komisia,** |

**Odporúčaná hudobná literatúra**

M. Carassi: Etudy, opus 60
J. Jirmal: Základy kytarové techniky
J. Azpiazu: 4 španělské skladby
M. Giulliani: 3 sonatíny
N. Coste: 25 etud. opus 38
F. Sor: Etudy
J. Cardoso: Milonga
S. Juřica: Z českých kytarových tabulatur

D. Martinček: Prednesové skladby
F. Sor: Výběr ze skladeb pro kytaru
M. Tesař: Album 20 kytarových skladieb
G.F.Händel: Siciliana
J. Matys: Duetina
F. Sor: Etudy a prednesové skladby
F. Tárrega: Grand Vals
J. Feld: 10 skladieb pro 2 kytary
M. Giulliani: Menuet
F. Mrtvý: Malá suita

**Didaktické postupy a metódy práce:**

Žiak na druhom stupni základného štúdia už samostatne pracuje so skladbou, inklinuje k určitému hudobnému žánru. Úlohou učiteľa je citlivo usmerňovať jeho vkus, pomáhať mu zvládnuť, pochopiť a aplikovať nové výrazové prostriedky do hry. Pri demonštrácii jednotlivých skladieb repertoáru žiaka sa snažíme o dopĺňanie nových poznatkov a zručností do hudobného prejavu a výrazu. Hudobník je pripravený presadzovať sa ako sólový hráč, tak aj ako súčasť rôznych hudobných zoskupení.

**Profil absolventa:**

Absolvent druhého stupňa študijného zamerania hra na gitare sa profiluje podľa svojho záujmu a preferencií. Dokáže samostatne naštudovať primerane náročnú skladbu rôznych štýlových období a žánrov, pri interpretácii využíva všetky získané hudobné vedomosti a zručnosti. Uplatňuje sluchovú sebakontrolu a využíva podľa stupňa svojej vyspelosti zvukové možnosti nástroja. Interpretuje primerane náročné skladby rôznych štýlov a žánrov po technickej, výrazovej a obsahovej stránke, využíva dynamiku, tempove rozlíšenie, vhodnú artikuláciu, frázovanie a agogiku. Sprevádza podľa notácie i akordických značiek, zvláda hru primerane náročných skladieb z listu a uplatňuje sa pri hre v komorných alebo súborových zoskupeniach. Využíva svoje interpretačné skúsenosti a získané hudobné vedomosti k samostatnému štúdiu nových skladieb a vyhľadávaniu skladieb podľa vlastného výberu.

**Spracoval:** Mgr. Rastislav Miklošík

**Koordinátor ŠkVP:** Eleonóra Tatárová DiS. art

**Hudobný odbor – <u>HRA NA ELEKTRICKEJ GITARE</u>**

**Charakteristika predmetu:**
Vývoj populárnej hudby 20. storočia zaznamenal dve významné etapy. Prvou bola jazzová a druhou rocková syntéza. Nástup nových technológií vo výrobe hudobných nástrojov, ich elektrifikácia a nové zvukové možnosti, rozhodujúcim spôsobom ovplyvnili vývoj hudobného žánru, ktorý sa zo začiatku nazýval rock and roll, neskôr jednoducho rock. Vynález gitarového snímača a následná elektrifikácia gitary umožnili zosilniť subtílny zvuk akustickej gitary tak, aby sa presadil aj v rámci rytmickej sekcie (bicie nástroje, basová gitara, klavír), ale tiež ako samostatný sólový nástroj.
Široké zázemie amatérskych aj profesionálnych kapiel a ich obrovská popularita a medializácia, vytvárajú aj u nás veľký tlak na kvalitu, profesionalitu a dostupnosť výučby tohto druhu. Elektrická gitara patrí v súčasnosti k najobľúbenejším a najrozšírenejším hudobným nástrojom. Spája v sebe prednosti nástroja melodického a akordického, čo je na jednej strane dôvodom jej popularity, ale zároveň dochádza aj ku skresleným a jednostranným pohľadom na jej používanie, čo sa prejavuje aj diferencovanými názormi na jej výučbu.
Štúdijné zameranie hra na elektrickej gitare učí žiakov zvládnuť technické a výrazové prostriedky tohto nástroja tak, aby sa stal prostriedkom k reprodukcii primeraných skladieb, k vyjadreniu vlastných hudobných myšlienok a neskôr vedie aj k jednoduchej improvizácii. Žiak sa postupne zoznamuje s hodnotnou literatúrou, zdokonaľuje sa v čítaní nôt, učí sa hre podľa akordických značiek, rozvíja rovnakou mierou akordickú hru ako aj melodické sólové party. Dôležitou časťou výučby je aj príprava žiaka k súhre, či sa už jedná o komornú hru alebo hru v súbore či orchestri.
Systém výučby elektrickej gitary je inšpirovaný gitarovým programom svetoznámej vzdelávacej inštitúcie MUSICIANS INSTITUTE. Je zameraný takmer výlučne na výučbu súčasnej hudby: blues, klasický rock, hard rock, metal, funk, R&B, latin, reage, tradičný jazz, prípadne

kombinácii týchto štýlov podľa záujmu žiakov. Technika a kreativita sa získavajú unikátnou formou hrania veľkého množstva krátkych úryvkov /riffov/, či už rytmických alebo sólových, z dielne súčasných gitarových majstrov. Tento neustále sa rozširujúci gitarový „slovník“ žiaka je dopĺňaný špeciálnymi cvičeniami na rozvoj špecifických gitarových techník, prednesovými skladbami a nácvikom prstokladov najpoužívanejších akordov a stupníc. Veľká pozornosť je venovaná aj čítaniu gitarových značiek a hraniu podľa nich.
Štúdium elektrickej gitary ako sólového nástroja má však niekoľko špecifík, ktoré sú odlišné od zaužívaných postupov výučby gitarovej hry. Odlišnosti sa týkajú hlavne technického vybavenia (reťazec: el. gitara, booster – zosilňovač), spôsobu hrania plektrom ako aj spôsobom gitarovej notácie (kombinácia nôt a tabulatúr).

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Hudobný |
| **Študijné zameranie:** | Hra na elektrickej gitare |
| **Ročník:** | Prvý |
| **Počet hodín týždenne:** | Hra na nástroji – 1,5 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 18a |
| **Stupeň vzdelania:** | Druhá časť I, stupňa základného štúdia<br>Nižší sekundárny stupeň vzdelania – ISCED 2B |

*<u>Poznámka:</u> Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre „Hru na elektrickej gitare“, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu. - vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa, pri delení vyučovacej hodiny je potrebné zvážiť vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť, delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho*

***Učebné osnovy pre 1. ročník***

**Ciele:**

- prebúdzať postupne u žiaka záujem o hru a nástroj
- viesť žiaka k systematickým pracovným návykom
- zvládnuť základné gitarové techniky oboch rúk
- hrať so skresleným zvukom
- zvládnuť tlmené techniky (čistota hry)
- pestovanie hudobnej pamäti
- poznať a hrať podľa gitarových značiek

**Obsah:**

- správna fyziologická poloha tela pri hre
- právne umiestnenie a držanie tela pri hre
- ladenie gitary
- základný úder brnkátkom pravej ruky striedavým brnkaním na prázdnych strunách e, h, g, D, A, E, zvlášť na každej strune
- základný úder brnkátkom pravej ruky na prázdnych strunách e, h, g, D, A, E, striedavo zo struny na strunu s využitím striedavého brnkania
- aktívne zapojiť prsty ľavej ruky do hry

- zabezpečiť synchronizáciu hry ľavej a pravej ruky pri využití techník brnkátkovej ruky
- základy hry s využitím legátových techník (príklep, uvoľnenie, sklz)
- tvorba a používanie prstokladov stupníc a akordov
- orientácia na hmatníku v prvom kvadrante
- rozvíjať intonačnú a rytmickú predstavivosť
- počúvanie ukážok rockových štandardov
- práca so špeciálnou gitarovou notáciou + tabulatúrová notácia
- prípravné cvičenia na hru pentatonických a bluesových stupníc
- základné dynamické pojmy
- ukážky rockových štandardov na podporu silových akordov (terciové, kvartové, kvintové)

| **Kompetencie** | **Výstupy** |
|---|---|
| *Žiak vie:*<br>**- žiak si postupne vytvára vzťah k svojmu nástroju**<br>**- je vedený k systematické práci a domácej príprave**<br>**- učí sa zvládnuť gitarovú techniku hry oboch rúk**<br>**- nacvičuje hru so skresleným zvukom**<br>**- nácvik tlmenej techniky, práca s intonáciou**<br>**- vybrané cvičenia dokáže zahrať spamäti (hudobná pamäť)**<br>**- učí sa hrať podľa gitarových značiek**<br>**- pri hre správne sedieť a stáť**<br>**- správne držať nástroj**<br>**- dokáže pomocou elektronickej ladičky naladiť gitaru,**<br>**- rozoznať rytmické hodnoty a výšku tónu**<br>**- pohotovo sa orientovať na hmatníku v prvom kvadrante**<br>**- ovláda základné údery plektrom na strunách**<br>**- aktívne zapája prsty ľavej ruky do hry**<br>**- prehrá 15 – 20 cvičení na rozvoj hry legata (príklep, uvoľnenie, sklz)**<br>**- prehrá 15 – 20 cvičení na rozvoj striedavého brnkania**<br>**- 5 – 10 ukážok rockových štandardov na rozvoj hry silových akordov**<br>**- učí sa hrať z listu**<br>**- dokáže verejne vystupovať (triedne koncerty)** | **Verejné vystúpenia:**<br>**- triedny koncert v druhom polroku**<br>**- zahrať dve jednoduché skladby z oblasti rocku alebo pop-u**<br><br>**Prehrávky:**<br>**- v druhom polroku,**<br>**- dve skladby z oblasti rocku alebo pop-u** |

**Odporúčaná hudobná literatúra:**

| | |
|---|---|
| M. Marko: | Rocková gitarová škola I. |
| G. Govan: | Creative guitar I. |
| T. Stetina: | Speed mechanics for lead guitar |
| T. Stetina: | Total rock guitar |
| J. Petrucci: | Rock discipline |
| J. Petrucci: | Wild stringdom |
| Metalová gitara: | Sólo, Doprovod |
| | Terrifying technique Instructional Book |

**Didaktické postupy a metódy práce:**
Vyučovanie na hodinách elektrickej gitary je potrebné viesť tak, aby bol žiak schopný hrať v rôznych inštrumentálnych a vokálno – inštrumentálnych súboroch s využitím elektronickej gitary ako sprievodného alebo sólového nástroja. Preto sú naň kladené vysoké požiadavky, ktoré predpokladajú zvládnutie rôznych, často moderných techník hry. Práca učiteľa na hodinách je charakteristická individuálnym prístupom s využitím moderných foriem práce zohľadňujúc vek dieťaťa, ale tiež jeho nadanie a fyziologické predpoklady a využijúc počítačovú techniku s programom Guitar pro. Odporúčané gitarové školy a technická a prednesová literatúra slúžia k základnej orientácii učiteľa, ktorý ich však môže podľa vlastných skúseností doplniť iným materiálom, ktorým je možné dopracovať sa k stanoveným cieľom.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Hudobný |
| **Študijné zameranie:** | Elektrická gitara |
| **Ročník:** | Druhý |
| **Počet hodín týždenne:** | Hra na nástroji – 1,5 hod.<br>Komorná hra – 2,0 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 18a |
| **Stupeň vzdelania:** | Druhá časť I. stupňa základného štúdia<br>Nižší sekundárny stupeň vzdelania – ISCED 2B |

*Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre „Hru na elektrickej gitare“, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu. - vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa, pri delení vyučovacej hodiny je potrebné zvážiť vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť, delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho*

***Učebné osnovy pre 2. ročník***

**Ciele:**

- naďalej rozvíjať záujem žiaka o hru na gitare
- rozvoj jednotlivých techník hrania (technika ľavej a pravej ruky)
- pokračovať v rozvíjaní hudobnej predstavivosti žiaka
- zdokonaľovanie hudobnej pamäti
- hra pentatonických durových a molových stupníc
- hra hexatonických – bluesových stupníc a ich jednotlivých patternov
- hra kvintakordov v základnom tvare a s obratmi s rôznymi typmi hmatov
- spájať notový zápis a zápis v tabulatúrach s orientáciou na hmatníku
- dávať dôraz na správnu intonáciu a presný rytmus
- synchronizácia hry pravej a ľavej ruky
- príprava súhry s vyučujúcim

**Obsah:**

- rozširovať a upevňovať poznatky získané v prvom ročníku
- rozvoj hry prstami ľavej ruky
- rozvoj techniky pravej ruky s využitím techník brnkátkovej ruky
- rozvoj hry s využitím legátových techník ( príklep, uvoľnenie, sklz)
- základy hry ďalších legátových techník (vyťahovanie strún, vibrato)
- orientácia na hmatníku v prvom a druhom kvadrante
- naďalej rozvíjať melodickú a rytmickú predstavivosť
- hrať cvičenia s využitím ukážok rockových štandardov
- hra pentatonických a bluesových stupníc v jednotlivých patternoch
- hra silových akordov s použitím rockových štandardov
- silové akordy terciové, kvartové, kvintové
- hra kvintakordov a ich obratov v jednotlivých hmatoch
- čítanie a hra podľa akordických značiek
- samostatná práca žiaka, pracovné návyky
- verejné vystupovanie

| Kompetencie | Výstupy |
|---|---|
| *Žiak vie:*<br>**- rozvíja svoj záujem o hru na gitare**<br>**- postupne zlepšuje techniku hry oboch rúk**<br>**- žiak zahrá 20 – 30 cvičení na rozvoj hry legátových techník (príklep, uvoľnenie, sklz, vyťahovanie strún, vibrato)**<br>**- žiak zahrá 15 – 20 cvičení na rozvoj hry striedavého brnkania, - žiak zahrá 10 – 15 ukážok rockových štandardov na rozvoj hry silových akordov**<br>**- žiak dokáže: pri hre správne sedieť a stáť a správne držať nástroj**<br>**- vytvoriť konkrétny tón pri využití jednotlivých techník hry**<br>**- rozvíjať metrirické rytmické a tempové cítenie**<br>**- pohotovo sa orientovať na hmatníku v prvom a druhom kvadrante**<br>**- zvládnuť primerane hru z listu**<br>**- hudobne napredovať**<br>**- zlepšovať stav hudobnej pamäti**<br>**- spájať notový zápis a zápis v tabulatúrach s orientáciou na hmatníku**<br>**- základy súhry s učiteľom**<br>**- samostatne pracovať (domáca príprava)**<br>**- verejne vystupovať (triedne a školské koncerty** | **Verejné vystúpenia:**<br>**- dva krát v školskom roku triedny gitarový koncert,**<br>**- zahrať dve jednoduché skladby z oblasti rocku alebo pop-u**<br><br>**Školský koncert:**<br>**- možnosť účinkovať na školskom koncerte**<br><br>**Prehrávky:**<br>**- v druhom polroku, látku si určí predmetová komisia** |

**Odporúčaná hudobná literatúra:**

| | |
|---|---|
| Marian Marko: | Rocková gitarová škola |
| Gurthie Govan: | Creative guitar I. |
| Troy Stetina: | Speed mechanies for lead guitar |
| Troy Stetina: | Total rock guitar |
| John Petrucci: | Rock discipline |
| John Petrucci: | Wild stringdom |
| Metalová gitara: | Sólo, Doprovod |
| Peter Fischer: | Rock guitar secrets |

Terrifyng technique Instructional Book

**Didaktické postupy a metódy práce:**

Didaktické postupy a metódy práce sú podobné ako v 1. ročníku. Žiaci zvládnu cvičenia na rozvoj hry všetkých legátových techník a techník brnkátkovou rukou (striedavé brnkanie), hru ukážok rockových štandardov s využitím silových akordov, kvintakordov a ich obratov.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Hudobný |
| **Študijné zameranie:** | Hra na elektrickej gitare |
| **Ročník:** | Tretí |
| **Počet hodín týždenne:** | Hra na nástroji – 1,5 hod.<br>Komorná hra – 2,0 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 18a |
| **Stupeň vzdelania:** | Druhá časť I. stupňa základného štúdia<br>Nižší sekundárny stupeň vzdelania – ISCED 2B |

*<u>Poznámka:</u> Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre „Hru na elektrickej gitare“, Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu. - vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa, pri delení vyučovacej hodiny je potrebné zvážiť vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť, delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho*

***Učebné osnovy pre 3. ročník***

**Ciele:**

- postupné rozvíjanie techník hrania a ich zakomponovanie do praktických činností
- naďalej zlepšovať kvalitu tónu
- rozvoj metrického, rytmického a tempového cítenia žiaka
- pokračovať v hre z listu
- venovať sa komornej hre
- nácvik súhry v komornej hre alebo v kapele
- zvládnuť hru v dvojhlase
- spájať notový zápis a zápis tabulatúr s orientáciou na hmatníku
- nácvik správnych prstokladov v ľavej ruke
- synchronizácia činností oboch rúk pri hre
- zdokonaľovať hru spamäti
- nácvik durových aj molových pentatonických, hexatonických a bluesových stupníc
- odstraňovanie kŕčovitosti rúk pri hre

- **Obsah:**

- rozširovať a upevňovať poznatky získané v druhom ročníku
- koordinácia hry pravej a ľavej ruky, zrýchliť premiestňovanie prstov
- zdokonaľovanie techník brnkátkovej pravej ruky
- rozvoj hry legátových techník (príklep, uvoľnenie, sklz, vyťahovanie strún, vibrato)
- orientácia na hmatníku v 1 – 3, kvadrante
- rozvoj melodickej a rytmickej predstavivosti s využitím rockových štandardov
- hra pentatonických a bluesových stupníc v jednotlivých patteroch
- hra ukážok rockových štandardov na podporu silových akordov
- silové akordy (terciové, kvartové, kvintové a oktávové)
- kvintakordy a ich obraty v jednotlivých hmatoch
- nácvik malého barré
- zoznamovať žiaka s gitarovými značkami
- základy improvizácie s využitím pentatonických a bluesových stupníc
- samostatná práca žiaka, verejné vystúpenia

| **Kompetencie** | **Výstupy** |
|---|---|
| *Žiak zahrá:*<br>**- 20 – 30 cvičení na rozvoj legátových techník (hra s metronómom a bez neho)**<br>**- 15 – 20 cvičení s metronómom na rozvoj hry striedavého brnkania (hra s metronómom aj bez neho)**<br>**- 10 – 15 ukážok rockových štandardov na rozvoj hry silových akordov**<br>**- 2 – 3 celé skladby z oblasti rockovej alebo jazzovej hudby**<br>***Žiak dokáže:***<br>**- pri hre využívať správnu polohu pravej a ľavej ruky**<br>**- vytvoriť konkrétny tón s využitím vibrata s kvalitnou intonáciou pri využití jednotlivých techník hry**<br>**- rozvíja metrické, rytmické a tempové cítenie**<br>**- pohotovo sa orientuje v 1. až 3. kvadrante hmatníka**<br>**- hudobne napreduje**<br>**- hrá v rôznych hudobných zoskupeniach v rámci školy i mimo nej**<br>**- samostatná príprava (domáce cvičenie, príprava na hodiny)**<br>**- verejne vystupuje (triedne a školské koncerty)** | **Verejné vystúpenia:**<br>**- dva krát v školskom roku triedny koncert**<br>**- zahrať dve jednoduché skladby z oblasti rocku,**<br>**jazzu alebo pop-u (part sprievodnej ale aj sólovej gitary)**<br>**Školský koncert:**<br>**-možnosť účinkovať na školskom koncerte**<br>**Prehrávky:**<br>**- v druhom polroku, látku určí predmetová kom.** |

**Odporúčaná hudobná literatúra:**

| | |
|---|---|
| Marian Marko: | Rocková gitarová škola I. |
| Gurthie Govan: | Creative guitar I. |
| Gurthie Govan: | Creative guitar II. |
| Troy Stetina: | Speed mechanics for lead guitar |
| Troy Stetina: | Total rock guitar |
| Peter Fischer: | Rock guitar secrets |
| John Petrucci: | Rock discipline |
| John Petrucci: | Wild stringdom |
| Metalová gitara: | Sólo, Doprovod |

Terrifying technique Instructional Book
Essential blues guitar lessons

**Didaktické postupy a metódy práce:**
Didaktické postupy a metódy práce sú podobné ako v prvom a druhom ročníku. Žiaci zvládnu cvičenia na rozvoj hry všetkých legátových techník hry brnkátkovou rukou (striedavé brnkanie), hru ukážok rockových štandardov s využitím silových akordov, kvintakordov, ich obratov a barré hmatov. Pracujeme viac s abstraktnými pojmami v kontexte hudobného myslenia, poukazujúc viac na emocionálnu stránku hudby. Čoraz viac sa snažíme orientovať záujem žiakov na hodnotnejšie druhy rockovej hudby (progresívny rock, art rock, fussion, crossover a pod.) a to predovšetkým vhodným výberom skladieb.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Hudobný |
| **Študijné zameranie:** | Hra na elektrickej gitare |
| **Ročník:** | Štvrtý |
| **Počet hodín týždenne:** | Hra na nástroji – 1,5 hod.<br>Komorná hra – 2,0 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 18a |
| **Stupeň vzdelania:** | Druhá časť I. stupňa základného štúdia<br>Nižší sekundárny stupeň vzdelania – ISCED 2B |

*<u>Poznámka:</u> Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre „Hru na elektrickej gitare“, Rámcové učebné plány, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu. - vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa, pri delení vyučovacej hodiny je potrebné zvážiť vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť, delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho*

***Učebné osnovy pre 4. ročník***

**Ciele:**

- rozširovať technické prvky hry potrebné na zvládnutie náročnejších skladieb
- rozširovať výrazové prvky potrebné na zvládnutie náročnejších skladieb
- rozšíriť škálu techník hrania: viacnásobný hammer on, pull off, bending a 1,5 tónu
- techniky obojrukej hry na hmatníku, základy arpeggia, sweep pieking
- zoznámiť žiaka s durovým a molovým modálnym systémom
- hra diatonických stupníc, modov s harmonizáciou jednotlivých stupňov
- improvizácia s využitím jednotlivých modov
- rozšíriť hru akordov o jednotlivé druhy septakordov
- tvorivým žiakom dať priestor na sebarealizáciu hrou vlastných skladieb
- práca s jednoduchou transpozíciou
- pripravuje sa na záverečné skúšky

- **Obsah:**

- rozširovať a upevňovať poznatky získané v treťom ročníku
- zopakovať so žiakom obľúbené skladby a ťažiskové technické cvičenia
- zdokonaľovať základný uvoľnený postoj pri hre
- odstraňovanie kŕčovitosti pri hre
- zdokonaliť klasickú pozíciu ľavej ruky pri hre techník striedavého brnkania
- zdokonaľovať klasickú pozíciu ľavej ruky pri hre legátových techník
- zdokonaľovať využitie tzv. rockovej pozície ľavej ruky pri hre techniky bending
- zdokonaľovať techniku hry brnkátkovej a hmatníkovej ruky, striedavé vlnivé brnkanie, legátové, technický príklep, uvoľnenie a sklz hrou durových a molových modov a durových a molových pentatonických stupníc a stupníc bluesových
- neustále zdokonaľovať a skvalitňovať hru techniky bending a vibrato, zlepšovať intonáciu pri hre (bending o 0,5,1 a 1,5 tónu)
- rozvíjať metrické, rytmické a tempové cítenie
- pohotovo sa orientovať na hmatníku v prvom až štvrtom kvadrante
- nácvik veľkého barré
- v C oblasti hra iónskej a dórskej stupnice (modusu), zoznámenie sa so schémou modálneho systému
- hra kadencií k stupniciam s využitím kvintakordov, septakordov a veľkého barré
- zlepšovať postupne hru z listu, s použitím zápisu tabulatúr, ako alternácie
- hra podľa akordických značiek
- základy hry tapping – obojruká hra na hmatníku
- základy hry arpeggio – swep picking (3,4 strunové)
- rozvíjať zmysel pre súhru prostredníctvom komornej hry, sólovo a sprievodne
- hra náročnejších skladieb z oblasti rocku a progresívneho rocku
- vybrané skladby hrať spamäti

| **Kompetencie** | **Výstupy** |
|---|---|
| *Žiak zahrá:*<br>**- 30 – 40 cvičení na rozvoj legátových techník, s metronómom a bez neho**<br>**- 20 – 30 cvičení na rozvoj striedavého brnkania. s metronómom aj bez neho**<br>**- 10 – 20 ukážok rockových štandardov na rozvoj hry silových akordov**<br>**- 3 – 4 celé náročnejšie skladby z oblasti rockovej alebo jazzovej hudby**<br>*Žiak dokáže:*<br>**- vie technicky zvládnuť primerane náročné skladby**<br>**- vytvoriť konkrétny tón s využitím vibrata s kvalitnou intonáciou pri využití jednotlivých techník hry**<br>**- rozvíjať metrické, rytmické a tempové cítenie**<br>**- pohotovo sa orientovať na hmatníku v prvom až štvrtom kvadrante**<br>**- pri hre používať legato, vibrato, flažolety**<br>**- ovláda hru z listu, - ovláda hru spamäti**<br>**- hrá v hudobných zoskupeniach v rámci komornej hry**<br>**- pripravuje sa na záverečné skúšky**<br>**- dokáže samostatne pracovať**<br>**- dokáže verejne vystupovať** | **Verejné vystúpenia:**<br>**- dva krát v roku triedny koncert, dve skladby s oblasti rocku, pop-u, alebo jazzu, sprievodná a sólová gitara**<br><br>**Školský koncert:**<br>**- možnosť účinkovať na školskom koncerte**<br><br>**Absolventské skúšky:**<br>**- jedna primerane náročná skladba rocková alebo jazzová-sprievodná hra**<br>**- jedna primerane náročná skladba rocková alebo jazzová – sólová hra** |

**Odporúčaná hudobná literatúra:**

| | |
|---|---|
| Marián Marko: | Rocková gitarová škola I. |
| Gurthie Govan: | Creative guitar I. |
| Gurthie Govan: | Creative guitar II. |
| Troy Stetina: | Speed mechanics for lead guitar |
| Troy Stetina: | Total rock guitar |
| Peter Fischer: | Rock guitar secrets |

John Petrucci: Wild stringdom
John Petrucci: Rock discipline
Joe Satriani: Guitar secrets
Yngwie Malmsteen: Guitar instructional book
Metalová gitara: Sólo, Doprovod
Terrifying technique Instructional Book
Essential blues guitar lessons

**Didaktické postupy a metódy práce:**
Didaktické postupy a metódy práce sú podobné ako v 1. 2. a 3. ročníku. Žiaci zvládnu cvičenia na rozvoj hry všetkých legátových techník a techník hry brnkátkovou rukou (striedavé brnkanie), hru ukážok rockových štandardov s využitím silových akordov, kvintakordov, ich obratov a barré hmatov a septakordov. Opäť sa snažíme orientovať záujem žiakov na hodnotnejšie druhy rockovej hudby (progresívny rock, art rock, fussion, crossover a pod), a to predovšetkým vhodným výberom skladieb. Neustále zdokonaľujeme hru z listu a snažíme sa o verejné účinkovanie. Vedieme žiakov čoraz viac k samostatnosti.

**Profil absolventa I. stupňa základného štúdia:**

- žiak je schopný interpretovať rozsiahlejšie skladby náročnejšími gitarovými partmi
- dokáže zvládnuť gitarovú hru v rôznych hudobných štýloch a smeroch
- ovláda bežný sprievod podľa nôt aj akordických značiek s využitím melodických štruktúr
- je samostatný pri štúdiu nového notového materiálu
- vníma technické odlišnosti v hre na elektrickú gitaru v jednotlivých obdobiach, rockovej alebo džezovej hudby
- využíva rôzne techniky hrania a bohaté zvukové možnosti pri hre na elektrickú gitaru
- samostatne improvizuje na vopred určenú harmonickú schému
- pohotovo sa orientuje na celom hmatníku
- ovláda hru z listu a hru spamäti
- sú schopný hrať v rôznych zoskupeniach
- dokážu zvládnuť prípravu skladieb z oblasti rock, jazz a latin
- pri spontánnom muzicírovaní dokážu realizovať svoje hudobné predstavy

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Hudobný |
| **Študijné zameranie:** | Hra na elektrickej gitare |
| **Ročník:** | Prvý |
| **Počet hodín týždenne:** | Hra na nástroji – 1,5 hod.<br>Komorná hra – 2,0 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 20 |
| **Stupeň vzdelania:** | II. stupeň základného štúdia |

*<u>Poznámka:</u> Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre „Hru na elektrickej gitare“, Rámcové učebné plány, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu. - vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa, pri delení vyučovacej hodiny je potrebné zvážiť vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť, delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho*

***Učebné osnovy pre 1. ročník***

**Ciele:**

- rozširovať technické prvky potrebné k zvládnutiu náročnejších skladieb viacnásobný hammer on, pull off, bending o 1,5 tónu, small bending, tapping – obojruká hra na hmatníku, arpeggio – sweep picking, 3 strunové arpeggio
- rozvíjať výrazové prvky potrebné na zvládnutie ťažších skladieb
- oboznámiť sa a prehrať ďalšie mody dur – molového modálneho systému

- improvizácia s využitím pentatonických, hexatonických a diatonických stupníc
- hra septakordov, sus akordov a alterovaných akordov
- tvorivým žiakom umožniť tvoriť a hrať svoje skladby
- výberom skladieb rozširovať poznanie žiaka v druhoch a žánroch hudby

- **Obsah:**

- rozširovať a upevňovať poznatky získané v ročníkoch II. časti základného štúdia
- zopakovať obľúbené skladby a ťažiskové cvičenia z predošlého ročníka
- hrať cvičenia na zväčšenie a zmenšenie rozsahu prstov ľavej ruky na hmatníku
- prehrať cvičenia na rozvoj vzostupno-zostupného a zostupno-vzostupného legáta, na trojici tónov na všetkých strunách vo všetkých polohách
- hra techniky brnkátkovej ruky v stredných a rýchlejších tempách
- cvičenia na rozvoj techník bending a smal bending s dôrazom na intonáciu
- cvičenia na rozvoj vibrata
- pohotová orientácia na hmatníku v prvom až šiestom kvadrante
- zdokonaľovanie hry staccata (rôzne druhy)
- hrať prirodzené aj umelé flažolety
- cvičenia na rozvoj hry 3 strunového arpeggia
- hrať iónske, dórske, frygické a lydické stupnice (modusy)
- praktické využitie schémy modálneho systému
- kadencie k stupniciam s využitím kvintakordov, septakordov a veľkého barré
- zlepšovať hru z listu a zápisu do tabulatúr ako alternatívneho spôsobu notácie
- hrať podľa akordických značiek
- hrať durové (iónske) a molové (aiolske) stupnice s kadenciami + barré hmaty
- rozvoj improvizačnej hry
- rozvoj zmyslu pre súhru najmä v komornej hre (hrať sólový aj sprievodný part)
- hrať zložitejšie a náročnejšie skladby z oblasti rocku a jazzovej hudby
- vybrané skladby hrať spamäti

| **Kompetencie** | **Výstupy** |
|---|---|
| *Žiak zahrá:*<br>**- 30 – 40 cvičení na rozvoj hry legátových techník (metronom)**<br>**- 20 – 30 na rozvoj hry striedavého brnkania (metronom)**<br>**- 10 – 20 cvičení na rozvoj techniky tapping, arpeggio**<br>**- 10 – 20 ukážok rockových štandardov na rozvoj silových akordov**<br>**- 4 – 5 celých náročnejších skladieb z oblasti rockovej alebo jazzovej hudby**<br>*Žiak dokáže:*<br>**- využívať a rozširovať poznatky získané v II. časti štúdia, - hrať a používať techniky: pull off, bending o 1,5 tónu, small bending, tapping – obojruká hra na hmatníku, arpeggia – rôzne druhy, vibrato, flažolety**<br>**- rozvíjať metrické tempové a rytmické cítenie**<br>**- ovláda hru z listu**<br>**- hrá podľa akordických značiek**<br>**- ovláda hru spamäti**<br>**- rozširuje si poznanie v oblasti hudobných štýlov a žánrov**<br>**- zdokonaľuje si zmysel pre súhru v komornej hre, v hre rôznych nástrojových zoskupení**<br>**- samostatne pracuje**<br>**- verejne vystupuje** | **Verejné vystúpenia:**<br>**- dva krát v roku triedny koncert**<br>**- sólo primeraná skladby z oblasti rocku, pop-u, jazzu**<br>**- sprievodná gitara z oblasti rocku atď.**<br><br>**Školský koncert:**<br>**- možnosť účinkovať na školskom koncerte**<br><br>**Prehrávky:**<br>**- v druhom polroku, látku určí predmetová komisia** |

**Odporúčaná literatúra:**

| | |
|---|---|
| Marián Marko: | Rocková gitarová škola I. |
| Gurthie Govan: | Creative guitar I. |
| Gutthie Govan: | Creative guitar II. |
| Troy Stetina: | Speed mechanics for lead guitar |
| Troy Stetina: | Total rock guitar |
| Peter Fischer: | Rock guitar secrets |

John Petrucci: Rock discipline
John Petrucci: Wild stringdom
John Petrucci: Mystic Dream Excercise
Joe Satriani: Guitar secrets
Yngwie Malmsteen: Guitar Instructional book
Metalová gitara: Sólo, doprovod
Tterrifyng technique Instructional Bool
Essentional blues guitar lessons
Guitar Techniques magazine

**Didaktické postupy a metódy práce:**
Žiaci zvládnu cvičenia na rozvoj všetkých legátových techník a hry brnkátkovou rukou (striedavé brnkanie), hru ukážok rockových štandardov s využitím silových akordov, kvintakordov, ich obratov a barré hmatov, septakordov, suspendovaných a alterovaných akordov. Snažíme sa orientovať žiaka na hodnotnejšie druhy rockovej hudby predovšetkým vhodným výberom skladieb.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Hudobný |
| **Študijné zameranie:** | Hra na elektrickej gitare |
| **Ročník:** | Druhý |
| **Počet hodín týždenne:** | Hra na nástroji – 1,5 hod.<br>Komorná hra - 2,0 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 20 |
| **Stupeň vzdelania:** | II. stupeň základného štúdia |

*Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre „Hru na elektrickej gitare“, Rámcové učebné plány, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu. - vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa, pri delení vyučovacej hodiny je potrebné zvážiť vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť, delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho,*

***Učebné osnovy pre 2. ročník***

**Ciele:**

- naďalej rozširovať technické prvky herného prejavu žiaka
- zlepšovať a rozvíjať výrazové prvky potrebné na zvládnutie náročnejších skladieb
- rozvíjať technickú zručnosť a motoriku
- zdokonaľovať legátove techniky ľavej ruky
- zdokonaľovať brnkátkové techniky pravej ruky
- techniky hrania s využitím metronómu
- zdokonaľovanie obojrukej hry na hmatníku (tapping)
- hra arpeggia (sweep picking, 3,4 strunové arpeggio
- oboznámiť a prehrať ďalšie mody durového a molového modálneho systému
- improvizácia s využitím pentatonických, hexatonických a diatonických stupníc
- hra zmenšeného a zväčšeného akordu
- rozširovať schopnosť hry podľa akordických značiek
- podporovať u žiakov tvorbu a hru vlastných skladieb
- rozvoj poznania žánrov a vývoja rockovej hudby
- rozvíjať súhru v rámci komornej hry a rôznych inštrumentálnych formácií
- hra v kapelách mimo školy
- formovanie žiakov ako hráčov s originálnym hudobným prejavom

- **Obsah:**

- rozširovať a upevňovať poznatky z predošlého ročníka štúdia

- zopakovať so žiakom obľúbené skladby z predošlého ročníka
  hrať cvičenia na zväčšenie a zmenšenie rozsahu prstov ľavej ruky na hmatníku, horizontálnym a vertikálnym smerom
- prehrať cvičenia na rozvoj vzostupno-zostupného a zostupno-vzostupného legata na trojici tónov na všetkých strunách vo všetkých polohách v rýchlejších tempách
- cvičenia brnkátkovej ruky (striedavé brnkanie), v stredných a rýchlejších tempách
- prehrať cvičenia na rozvoj techník bending a small bending s dôrazom na intonáciu
- prehrať cvičenia na rozvoj vibrata
- pohotovo sa orientovať v hmatníku v prvom až siedmom kvadrante
- nácvik staccata
- hra prirodzených a umelých flažoletov
- zdokonaľovať obojrukú hru na hmatníku (tapping)
- technika arpeggia na troch a štyroch strunách
- v C oblasti hrať iónske, dórske, frygické, lydické a myxolydické stupnice (modusy)
- využitie schémy modálneho systému v rôznych oblastiach od struny E a A
- kadencie k stupniciam s použitím kvintakordov, septakordov a veľkého barré
- hra z nôt a tabulatúr, hra z listu
- schopnosť hrať podľa akordických značiek
- rozvíjať intonačné a rytmické predpoklady
- rozvoj zmyslu pre súhru (komorná hra)
- hrať postupne náročnejšie skladby z oblasti rockovej a jazzovej hudby
- vybrané skladby hrať spamäti

| **Kompetencie** | **Výstupy** |
|---|---|

| | |
|---|---|
| *Žiak zahrá:*<br>**- 30 – 40 cvičení na rozvoj hry legátových techník (hra s metronómom alebo bez neho)**<br>**- 20 – 30 cvičení na rozvoj striedavého brnkania (hra s metronómom alebo bez neho)**<br>**- 5 – 10 cvičení na rozvoj rytmického cítenia**<br>**- 10 – 20 cvičení na rozvoj techník tapping, arpeggio**<br>**- cvičenia tzv. digital patterns s využitím sekundových a terciových skokov**<br>**- 10 – 20 ukážok rockových štandardov na rozvoj hry silových akordov**<br>**- 4 – 5 náročnejších skladieb z oblasti rockovej alebo jazzovej hudby**<br>*Žiak dokáže:*<br>**- vie technicky zvládnuť a samostatne analyzovať hru primerane náročných skladieb**<br>**- je schopný interpretovať rozsiahlejšie skladby s náročnejšími gitarovými partmi**<br>**- vníma odlišnosti v hre na elektrickú gitaru v jednotlivých obdobiach rockovej hudby od 50-tych rokov 20. storočia až po súčasnosť**<br>**- vie hrať správne rytmicky pri cvičení s metronómom alebo bez neho**<br>**- rozvíja metrické, rytmické a tempové cítenie**<br>**- pohotovo sa orientuje na hmatníku v 1 – 7 kvadrante**<br>**- používať pri hre legato, staccato, vibrato, flažolety, arpeggio a tapping**<br>**- ovláda hru z listu, - ovláda hru spamäti**<br>**- hrá v hudobných zoskupeniach, pripravuje sa na spoločné vystúpenia a využíva možnosť účinkovať na koncertoch** | **Verejné vystúpenia:**<br>**- dva krát v školskom roku triedny koncert**<br>**- part sólovej gitary: zahrať primerane náročné skladby z oblasti rocku jazzu alebo pop-u**<br>**- sólová gitara: zahrať primerane náročné skladby z oblasti rocku, jazzu alebo pop-u**<br><br>**Školský koncert:**<br>**- možnosť účinkovať na školskom koncerte**<br><br>**Prehrávky:**<br>**- v druhom polroku, látku určuje predmetová komisia** |

**Odporúčaná hudobná literatúra:**

| | |
|---|---|
| Marian Marko: | Rocková gitarová škola I. |
| Gurthie Govan: | Creative guitar I. |
| Gurthie Govan: | Creative guitar II. |
| Troy Stetina: | Speed mechanics for lead guitar |
| Troy Stetina: | Total rock guitar |
| Peter Fischer: | Rock guitar secrets |
| John Petrucci: | Rock discipline |
| John Petrucci: | Wild stringdom |
| John Petrucci: | Mystic Dream Excercise |
| Joe Satriani: | Guitar secrets |
| Yngwie Malmsteen: | Guitar instructional book |
| Metalová gitara: | Sólo, Doprovod |

Terrifying technique Instructional Book
Essential blues guitar lessons

**Didaktické postupy a metódy práce:**
Žiaci zvládnu cvičenia na rozvoj hry všetkých legátových techník a techník hra brnkátkovou rukou (striedavé brnkanie), hru ukážok rockových štandardov s využitím silových akordov, kvintakordov, ich obratov a barré hmatov, septakordov, suspendovaných, alterovaných akordov, zväčšených, zmenšených, tzv. add a omit akordov. Opäť sa snažíme orientovať pozornosť žiakov na hodnotnejšie druhy rockovej hudby (progresívny rock, art rock, fussion, crossover a pod.) alebo jazzovej hudby a to predovšetkým vhodným výberom skladieb. Neustále zdokonaľujeme hru z listu a snažíme sa o verejné účinkovanie. Vlastným pozitívnym príkladom a prístupom k hudbe sa snažíme hudobne vychovávať svojich žiakov.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Hudobný |
| **Študijné zameranie:** | Hra na elektrickej gitare |
| **Ročník:** | Tretí |
| **Počet hodín týždenne:** | Hra na nástroji – 1,5 hod.<br>Komorná hra – 2,0 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 20 |
| **Stupeň vzdelania:** | II. stupeň základného štúdia |

*Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre „Hru na elektrickej gitare“, Rámcové učebné plány, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu. - vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa, pri delení vyučovacej hodiny je potrebné zvážiť vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť, delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho*

***Učebné osnovy pre 3. ročník***

**Ciele:**

- rozvoj technických zručností u všetkých žiakov
- u nadaných žiakov rozvíjať technickú zručnosť smerujúcu k vyššiemu stupňu ovládania nástroja
- individuálny prístup k žiakom, diferenciácia
- rozpoznať žáner ku ktorému žiaci inklinujú
- strečingové cvičenia
- cvičenia na zdokonaľovanie legátových techník
- hra chromatických cvičení
- zdokonaľovanie brnkátkových techník
- využitie práce s metronómom aj v rýchlejších tempách
- zdokonaľovať techniku – tapping
- cvičiť techniky arpeggia - sweep picking, 3, 4 a 5 strunové arpeggia
- prehrať ďalšie mody durového a molového modálneho systému
- v improvizácii využívať pentatonické, hexatonické a diatonické stupnice a mody
- zopakovať hru rôznych typov akordov
- rozširovať schopnosť hry podľa akordických značiek
- u tvorivých žiakoch dať priestor na sebarealizáciu vlastnej tvorby a hry
- spoznávať a prehlbovať vedomosti v oblasti hudobných období a žánrov
- prehlbovať zmysel pre súhru v rámci komornej hry
- podpora pre pôsobenie v mimoškolských hudobných formáciách

**Obsah:**

- rozširovať a prehlbovať poznatky získané v predošlej časti štúdia
- zopakovať obľúbené skladby a ťažiskové technické cvičenia z predošlého ročníka
- prehrať cvičenia na zväčšenie a zmenšenie rozsahu prstov na hmatníku
- prehrať cvičenia na rozvoj vzostupno-zostupného a zostupno-vzostupného legata na trojici tónov na všetkých strunách vo všetkých polohách a v rýchlejších tempách
- prehrať cvičenia na podporu brnkátkovej techniky (pravej ruky)
- prehrať cvičenia na rozvoj legátových techník v rýchlejších tempách
- pohotovo sa orientovať na hmatníku v prvom až ôsmom kvadrante
- prehrať cvičenia na rozvoj hry 3, 4 a 5 strunového arpeggia
- hra iónskej, dórskej, frygickej, lydickej, mixolydickej a aiolskej stupnice
- využitie schémy modálneho systému v rôznych oblastiach od struny E a A
- prehrať iónsky, dórsky, frygický, lydický, mixolydický a aiólsky modus v terciových a kvartových krokoch

- hrať cvičenia na podporu technického kvintakordu tzv. „diatonic triads“
- hra chromatickej stupnice
- naďalej skvalitňovať hru z listu a hru zápisu do tabulatúr ako alternatívu zápisu
- rozširovať schopnosť hry podľa akordických značiek
- hrať durové (iónske) a molové (aiolske) stupnice s väčším počtom # a *b* s kadenciami s využitím kvintakordov, septakordov a veľkého barré
- naďalej rozvíjať zmysel pre improvizačnú hru
- naďalej rozvíjať zmysel pre súhru prostredníctvom komornej hry s využitím elektrickej gitary ako sólového a sprievodného nástroja
- hrať postupne zložitejšie gitarové party v náročnejších skladbách z oblasti rockovej hudby, inštrumentálneho a progresívneho rocku alebo jazzovej hudby vybrané skladby hrať spamäti

| **Kompetencie** | **Výstupy** |
|---|---|
| *Žiak zahrá:*<br>**- 20 – 30 cvičení na rozvoj hry legátových techník, (hra s metronómom aj bez neho)**<br>**- 20 – 30 cvičení na rozvoj striedavého brnkania, )hra s metronómom aj bez neho)**<br>**- 5 – 10 cvičení na rozvoj rytmického cítenia**<br>**- 5 – 10 cvičení na rozvoj hry techník tapping a arpeggio**<br>**- cvičenia „digital patterns“ s využitím terciových a kvartových intervalových krokov**<br>**- cvičenia na podporu hry rozkladu durového, molového a zmenšeného kvintakordu postaveného na tónoch diatonickej stupnice (harmonizácia stupňov dur stupnice)**<br>**- cvičenia s využitím chromatickej stupnice**<br>**- 10 – 20 ukážok rockových štandardov na rozvoj hry silových a štandardných akordov**<br>**- 5 celých náročnejších skladieb z oblasti rockovej alebo jazzovej hudby**<br>*Žiak dokáže:*<br>**- vie technicky zvládnuť a samostatne analyzovať hru priemerne náročných skladieb**<br>**- je schopný interpretovať rozsiahlejšie skladby s náročnejšími gitarovými partami**<br>**- ovláda bežný sprievod podľa nôt aj akordických značiek**<br>**- je samostatný pri štúdiu nového notového materiálu**<br>**- vníma odlišnosti v hre na elektrickú gitaru v jednotlivých obdobiach rockovej hudby od 50-tych rokov 20. storočia až po súčasnosť**<br>**- vie hrať správne rytmicky s metronómom alebo bez neho**<br>**- samostatne improvizuje na vopred určenú harmonickú tému**<br>**- koordinuje a synchronizuje činnosť oboch rúk pri hre**<br>**- pohotovo sa orientuje na hmatníku v prvom až ôsmom kvadrante**<br>**- pri hre používa legáto, vibrato, flažolety, tapping a arpeggio**<br>**- ovláda hru z listu**<br>**- ovláda hru spamäti**<br>**- hrá v hudobných zoskupeniach, pripravuje sa na spoločné vystúpenia, využíva možnosť zúčastniť sa na rôznych koncertoch** | **Verejné vystúpenia:**<br>**- dva krát v školskom roku triedny koncert, - zahrať priemerne náročné skladby z oblasti rocku, jazzu alebo pop-u, part sprievodná gitara**<br>**- zahrať priemerne náročné skladby z oblasti rocku, jazzu alebo pop-u, part sólová gitara, podmienka hra spamäti**<br><br>**Školský koncert:**<br>**- možnosť účinkovať na školskom koncerte**<br><br>**Prehrávky:**<br>**- v druhom polroku, látku určuje predmetová komisia** |

**Odporúčaná hudobná literatúra:**

| | |
|---|---|
| Marian Marko: | Rocková gitarová škola I. |
| Gurthie Govan: | Creative guitar I. |
| Gurthie Govan: | Creative guitar II. |
| Troy Stetina: | Speed mechanics for lead guitar |
| Troy Stetina: | Total rock guitar |
| Peter Fischer: | Rock guitar secrets |
| John Petrucci: | Rock discipline |
| John Petrucci: | Wild stringdom |
| John Petrucci: | Mystic Dream Excercice |
| Joe Satriani: | Guitar secrets |

| | |
|---|---|
| The best of J. Satriani: | Signature licks |
| Yngwie Malmsteen: | Guitar instructional book |
| Metalová gitara: | Sólo, Doprovod |
| Metálová gitara: | Doprovod |

**Didaktické postupy a metódy práce:**
Žiaci zvládnu cvičenia na rozvoj všetkých legátových techník a techník hry brnkátkovou rukou (striedavé brnkanie), cvičenia chromatické, cvičenia na podporu hry technického kvintakordu, cvičenia na rozvoj hry jednotlivých stupníc a modov, hru ukážok rockových štandardov s využitím silových akordov, kvintakordov, septakordov, ich obratov a barré hmatov a iných druhov akordov. Opäť sa snažíme orientovať záujem žiakov o hodnotnejšie druhy rockovej hudby (progresívny rock, art rock, fussion, crossover a pod.) alebo jazzovej hudby a to predovšetkým vhodným výberom skladieb. Neustále zdokonaľujeme hru z listu a snažíme sa o verejné účinkovanie. Vlastným pozitívnym príkladom a prístupom k hudbe sa snažíme hudobne vychovávať svojich žiakov, pričom ich neustále vedieme k samostatnosti.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Hudobný |
| **Študijné zameranie:** | Hra na elektrickej gitare |
| **Ročník:** | Štvrtý |
| **Počet hodín týždenne:** | Hra na nástroji – 1,5 hod.<br>Komorná hra – 2,0 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 20 |
| **Stupeň vzdelania:** | II. stupeň základného štúdia |

*<u>Poznámka:</u> Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre „Hru na elektrickej gitare“, Rámcové učebné plány, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu. - vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa, pri delení vyučovacej hodiny je potrebné zvážiť vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť, delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho*

***Učebné osnovy pre 4. ročník***

**Ciele:**

- upevniť vedomosti a technické zručnosti žiakov
- dokázať zahrať sólový alebo sprievodný part v primerane náročných skladbách
- budovať nový repertoár a opakovaním udržovať pôvodný repertoár
- viesť žiaka k samostatnosti
- rozlišovať jednotlivé hudobné žánre a orientovať sa v nich
- budovať techniku šesť strunového arpeggia a techniky tapping pri hre technického rocku a jazzzu
- pokračovať s improvizačnou praxou s využitím pentatonických, hexatonických a diatonických stupníc a módou doplnených o chromatické postupy
- zopakovať hru rôznych tipov akordov s využitím melodických štruktúr
- hra podľa akordických značiek
- u tvorivých žiakov podnecovať vlastnú tvorbu skladieb
- zapájať žiakov do súborovej a komornej hry
- podpora pre pôsobenie v mimoškolských hudobných formáciách

- **Obsah:**

- rozširovať a upevňovať poznatky získané v predošlom ročníku štúdia hry na elektrickej gitare
- zopakovať so žiakom obľúbené skladby a ťažiskové technické cvičenia v rýchlejších tempách

- prehrať cvičenia na podporu hry brnkátkovej techniky pravej ruky v rýchlych tempách a na vyššej technickej úrovni
- prehrať cvičenia na rozvoj hry legátových techník v rýchlych tempách a na vyššej technickej úrovni
- pohotovo sa orientovať na celom hmatníku
- prehrať cvičenia na rozvoj hry 3,4,5 a 6 strunového arpeggia
- v rôznych oblastiach (tóninách) dórskej, frygickej, lydickej, mixolydickej, aiolskej a lokrinskej stupnice (modusu), praktické využitie schémy modálneho systému v rôznych oblastiach, od struny E a A naprieč hmatníkom horizontálne aj vertikálne
- prehrať iónsky, dórsky, frygický, mixolydický, aiolský a lokrinský modus v terciách, kvartových a kvintových intervalových krokoch
- prehrať cvičenia na podporu hry technického kvintakordu a septakordu, hra tzv. „diatonic triads“

- hra kadencií ( II., V., I., st.) pomocou tzv. melodických štruktúr ( melodic structures)
- hra zmenšenej, celotónovej a molovej (aiolskej) prirodzenej, melodickej a harmonickej stupnice
- naďalej skvalitňovať hru z listu s využitím nôt, zápisu do tabulatúr ako alternatívneho spôsobu notácie
- rozširovať schopnosť hry podľa akordických značiek
- naďalej rozvíjať zmysel pre improvizačnú hru
- naďalej rozvíjať zmysel pre súhru prostredníctvom komornej hry s využitím elektrickej gitary ako sólového aj sprievodného nástroja
- hrať postupne zložitejšie gitarové party v náročnejších skladbách z oblasti rockovej hudby, inštrumentálneho a progresívneho rocku alebo jazzovej hudby
- vybrané skladby hrať spamäti
- výber hraných skladieb s cieľom tvorby repertoáru na záverečnú skúšku

| **Kompetencie:** | **Výstupy:** |
|---|---|
| *Žiak zahrá:*<br>**- 20 – 30 cvičení na rozvoj hry legátových techník (hra s metronómom aj bez)**<br>**- 20 – 30 cvičení na rozvoj hry striedavého brnkania (hra s metronómom aj bez)**<br>**- 5 -10 cvičení na rozvoj rytmického cítenia**<br>**- cvičenia – tzv. digital patterns s využitím terciových, kvartových a kvintových intervalových krokov**<br>**- cvičenia s využitím chromatickej, zmenšenej, molovej prirodzenej a harmonickej stupnice**<br>**- 4 – 6 rockových alebo džezových štandardov zahratých s využitím melodických štruktúr podľa akordických značiek**<br>**- 10 – 20 ukážok rockových štandardov na rozvoj hry silových a štandardných akordov**<br>**- 3 – 5 celých náročnejších skladieb z oblasti rockovej alebo jazzovej hudby**<br>*Žiak dokáže:*<br>**- vie technicky zvládnuť a samostatne analyzovať hru primerane náročných skladieb**<br>**- je schopný interpretovať rozsiahlejšie skladby s náročnejšími gitarovými partmi s využitím rôznych zvukových možností elektrickej gitary**<br>**- ovláda bežný sprievod podľa nôt aj akordických značiek, s využitím melodických štruktúr**<br>**- je samostatný pri štúdiu nového hudobného materiálu**<br>**- buduje si repertoár potrebný na záverečnú skúšku**<br>**- vníma technické odlišnosti v hre na elektrickú gitaru v jednotlivých oblastiach rockovej hudby od 50-tych rokov 20. storočia až po súčasnosť**<br>**- vníma zvukové odlišnosti v hre na elektrickú gitaru v jednotlivých obdobiach rockovej hudby od 50-tych rokov 20. storočia až po súčasnosť**<br>**- využíva bohaté zvukové možnosti pri hre na elektrickú gitaru**<br>**- vie hrať správne rytmicky pri cvičení s metronómom alebo bez neho**<br>**- samostatne improvizuje na vopred určenú harmonickú schému**<br>**- pohotovo sa orientuje na celom hmatníku**<br>**- pri hre používa legato, vibrato, prirodzené aj umelé flažolety, tapping, arpeggio a podobne** | **Verejné vystúpenia:**<br>**- v prvom aj druhom polroku sprievodná alebo sólová hra v komornom zoskupení**<br><br>**Záverečná skúška:**<br>**- durová stupnica alebo modus 2-okt. molová stupnica alebo modus 2-okt.**<br>**- dve primerane náročné skl. z rockovej alebo jazz. hudby**<br>**- sólo v komornom zoskupení**<br>**- dve primerane náročné skl. z rock. alebo jazzovej hudby**<br>**- sprievodná hra v komornom zoskupení** |

| | |
|---|---|
| **- ovláda hru z listu**<br>**- ovláda hru z pamäti**<br>**- hrá v hudobných zoskupeniach, pripravuje sa na spoločné vystúpenia, pripravuje sa na záverečnú skúšku, využíva možnosti účinkovať na koncertoch** | |

**Odporúčaná hudobná literatúra:**

| | |
|---|---|
| Marian Marko: | Rocková gitarová škola I. |
| Gurthie Govan: | Creative guitar I. |
| Gurthie Govan: | Creative guitar II. |
| Troy Stetina: | Speed mechanics for lead guitar |
| Troy Stetina: | Total rock guitar |
| Peter Fischer: | Rock guitar secrets |
| John Petrucci: | Rock discipline |
| John Petrucci: | Wild stringdom |
| John Petrucci: | Mystic Dream Excercice |
| Joe Satriani: | Guitar secrets |
| The best of J. Satriani: | Signature licks |
| Yngwie Malmsteen: | Guitar instructional book |
| Metalová gitara: | Sólo, Doprovod |
| | Terrifyng technique Instructional Bool |
| | Essential blues guitar lessons |

**Didaktické postupy a metódy práce:**
Didaktické postupy a metódy práce sú podobné ako v predchádzajúcich ročníkoch. Žiaci zvládnu cvičenia na rozvoj hry všetkých legátových techník hry pravou rukou. Opäť sa snažíme orientovať záujem žiakov na hodnotnejšie druhy rockovej hudby (progresívny rock, art rock, fussion, crosover a pod.) alebo jazzovej hudby a to predovšetkým vhodným výberom skladieb, pričom sa snažíme podporovať ich záujem o taký smer, resp. hudobný žáner, ku ktorému sami inklinujú. Neustále zdokonaľujeme hru z listu a snažíme sa verejne účinkovať. Podporujeme aktívny prístup žiakov predovšetkým pri tvorbe a rozširovaní vlastného repertoáru. Pozitívnym príkladom a prístupom pedagóga k hudbe sa snažíme hudobne vychovávať svojich žiakov, pričom ich stále vedieme k samostatnosti. Všetky kroky v metodike vyučovania vo vyšších ročníkoch vedú k jedinému cieľu, a tým je schopnosť žiakov využiť všetky vedomosti a zručnosti získané počas doterajšieho štúdia v interpretácii rôzneho hudobného materiálu.

**Profil absolventa II. stupňa základného štúdia:**

- žiak si osvojil na potrebnej kvalitatívnej úrovni jednotlivé špecifické techniky hrania a výrazové prostriedky súčasnej aj minulej gitarovej hry
- zvládol na požadovanej úrovni hru stupníc akordov a intervalov
- zvládol princípy sólovej bluesovej improvizácie a transponovania, v prípade nadanejších žiakov princípy improvizácie s využitím rôznych stupníc a ich modusov
- má vybudovaný primeraný výrazový „slovník“ melodických, sólových a rytmických riffov a fráz
- ovláda bežný sprievod podľa nôt aj akordických značiek s využitím melodických štruktúr
- je samostatný pri štúdiu nového hudobného materiálu
- pracuje samostatne na skvalitnení interpretácie skladieb
- pohotovo sa orientuje na celom hmatníku
- ovláda hru z listu a hru z pamäti
- úroveň teoretických a praktických znalostí by mala umožniť uplatnenie ako sólistu alebo člena rytmických zoskupení
- má vybudovanú kreativitu a originalitu hudobného prejavu

**Vypracoval:** Mgr. Igor Fudra

**Koordinátor ŠkVP:** Eleonóra Tatárová DiS.art

**Hudobný odbor – <u>HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH</u>**

**Charakteristika predmetu:**
S rastúcim záujmom dnešnej mladej generácie o hudbu narastá počet záujemcov o hru na bicie nástroje, ktoré sa stali v súčasnosti dominujúcimi vo všetkých oblastiach populárnej hudby. Hudobný materiál k štúdiu sa odporúča ako základná literatúra, nakoľko príliv zahraničnej literatúry v oblasti bicích nástrojov sa po kvalitatívnej stránke zvyšuje, jeho využitie a zaradenie do plánu práce je ponechané na voľbe pedagóga.
Zmyslom spoločného snaženia pedagógov a žiaka by malo byť dosiahnutie takého stupňa technickej vyspelosti, ktorá umožní absolventovi školy realizovať sa v spoločenskom živote v oblasti populárnej hudby a tým dosiahnuť cieľ, pre ktorý štúdium začal.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Hudobný |
| **Študijné zameranie:** | Hra na bicích nástrojoch |
| **Ročník:** | Prípravné štúdium |
| **Počet hodín týždenne:** | Hra na nástroji – 0,5 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 7 |
| **Stupeň vzdelania:** | |

***Učebné osnovy pre PŠ***

**Ciele:**

- spoznať jednotlivé časti svojho inštrumentára a vedieť ich pomenovať
- osvojenie si elementárne hráčske návyky (sedenie, držanie tela, držanie rúk, držanie paličiek)
- spoznať základy správneho používania hracieho aparátu
- nácvik elementárnej koordinácii rúk a nôh
- základné údery, striedavé údery
- hra štvrťových a osminových nôt
- poznávať rozdiel medzi základnými tanečnými rytmami (valčík, polka)

**Obsah:**

- základy hry na malom bubne (hra celých, polových, štvrťových a osminových nôt)
- základy hry na bicej súprave (striedavé údery s nohami – veľký bubon, hi-hat,)
- koordinácia rúk s veľkým bubnom (valčík, polka)
- hra na perkusiách
- hudobno-teoretické poznatky (malý bubon, veľký bubon – bubny, činely, triangel, rolničky atď.)
- hudobné pojmy – základná poloha, úder, striedavé údery, tón, hudobná abeceda, pomlčka
- hudobné pojmy – doba, takt, pieseň, melódia, rytmus, valčík, polka
- verejné účinkovanie, pohyb na javisku, úklon

| Kompetencie | Výstupy |
|---|---|
| *Žiak vie:*<br>**- pozná svoj inštrumentár a vie ho pomenovať**<br>**- má osvojené elementárne hráčske návyky (sedenie, držanie tela, držanie rúk, držanie paličiek**<br>**- elementárne koordinuje prácu rúk a nôh**<br>**- ovláda základné a striedavé údery**<br>**- pozná a dokáže hrať celé, pólové, štvrťové a osminové noty**<br>**- pozná rozdiel medzi základnými tanečnými rytmami**<br>**- ovláda základy hry na malom bubne** | **Verejné vystúpenia:**<br>**- triedny koncert, na konci druhého polroka**<br><br>**Postupové skúšky:**<br>**- dve cvičenia, kombinácia štvrťových a osminových nôt** |

| | |
|---|---|
| **- elementárne zvláda hru na bicej súprave**<br>**- pozná a vie pomenovať jednotlivé časti bicej súpravy a perkusie**<br>**- rozumie hudobným pojmom v rozsahu vedomostí PŠ**<br>**- učí sa verejne vystupovať na triednom koncerte** | |

**Odporúčaný notový materiál:**

P. a J. Šprunk: Bicie nástroje
E. Keune: Kleine trommel

**Didaktické postupy a metódy práce:**

Prípravné štúdium často rozhoduje o úspešnosti ďalšieho štúdia. Dieťa očakáva nové zážitky s hudobným nástrojom. Je potrebné v prvom rade budovať vzťah k nástroju a súbežne pracovné návyky. Toto sa však darí v spolupráci s rodičmi.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Hudobný |
| **Študijné zameranie:** | Hra na bicích nástrojoch |
| **Ročník:** | Prvý |
| **Počet hodín týždenne:** | Hra na nástroji – 1,5 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 7 |
| **Stupeň vzdelania:** | Prvá časť I. stupňa základného štúdia<br>Primárny stupeň vzdelávania – ISCED 1B |

*<u>Poznámka:</u> Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre „Hru na bicích nástrojoch“, Rámcové učebné plány, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu. - vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa, pri delení vyučovacej hodiny je potrebné zvážiť vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť, delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho*

***Učebné osnovy pre 1. ročník***

**Ciele:**

- naučiť elementárnu hru na malý bubon
- správne držanie tela
- správne držanie paličiek
- pohyb predlaktí a zápästia
- celková uvoľnenosť pri hre jednotlivých úderov
- pravidelné delenie rytmických hodnôt
- dosiahnuť čistotu úderov po stránke rytmickej a dynamickej

**Obsah:**

- hra celých, pólových a štvrťových nôt a pomlčiek
- hra osminových a šestnástinových nôt a pomlčiek
- hra etúd v 2/4, 3/4, 4/4 takte
- nácvik a štúdium jednoduchých paradidlov

| **Kompetencie** | **Výstupy** |
|---|---|

| | |
|---|---|
| *Žiak zahrá:*<br>**- hra na malom bubne 15 etúd podľa notového výberu**<br>*Žiak dokáže:*<br>**- rozvíjať technickú vyspelosť**<br>**- zvládnuť hru v dynamických odtieňoch v strednom tempe**<br>**- hrať z listu**<br>**- systematicky rozvíjať samostatnosť (domáca príprava), - verejne účinkovať** | **Verejné vystúpenia:**<br>**- dva krát v školskom roku triedny koncert**<br><br>**Prehrávky:**<br>**- v druhom polroku, dve etudy (výber)** |

**Odporúčaný notový materiál:**

| | |
|---|---|
| P. a J. Šprunk: | Bicie nástroje |
| G. L. Stone: | Stick Control |
| E. Keune: | Kleine trommel |
| T. Hapke: | 66 Drum Solos |

**Didaktické postupy a metódy práce:**
Usilovať sa dosiahnuť vhodnými prostriedkami stanovenú úroveň vedomostí žiaka rešpektujúc jeho osobnosť. Vštepovať žiakovi základné hudobné pojmy od notácie až po dynamiku. Osvojenie si návykov pri hraní: správne sedenie, správne držanie paličiek, uvoľňovanie rúk počas hrania, Prirodzeným spôsobom, primerane veku pestovať rytmické cítenie, u zdatnejších žiakov aj agogické cítenie.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Hudobný |
| **Študijné zameranie:** | Hra na bicích nástrojoch |
| **Ročník:** | Druhý |
| **Počet hodín týždenne:** | Hra na nástroji – 1,5 hod |
| **Učebný plán číslo:** | 7 |
| **Stupeň vzdelania:** | Prvá časť I. stupňa základného štúdia<br>Primárny stupeň vzdelania – ISCED 1B |

*<u>Poznámka:</u> Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre „Hru na bicích nástrojoch“, Rámcové učebné plány, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu. - vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa, pri delení vyučovacej hodiny je potrebné zvážiť vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť, delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho*

***Učebné osnovy pre 2. ročník***

**Ciele:**

- rozvoj technickej zručnosti
- vyváženosť rúk
- zvládnutie základných dynamických odtieňov v strednom tempe
- dosiahnuť čistotu úderov po stránke rytmickej
- dosiahnuť čistotu úderov po stránke dynamickej

**Obsah:**

- hra štvrťových, osminových a šestnástinových nôt v rôznych dynamických stupňoch
- hra štvrťových a osminových taktov
- nácvik jednoduchých a dvojitých paradidlov v rozdielnych tempách
- cvičenia s akcentami pri pravidelnom delení doby

- nácvik tlakového víru

| Kompetencie | Výstupy |
|---|---|
| *Žiak vie:*<br>- rozvíjať technickú vyspelosť v súlade s obsahom<br>- má správny posed pri hraní<br>- správne drží paličky pri hre<br>- pozná názvy ostatných častí bicej súpravy<br>- hrať na bicej súprave<br>- nacvičuje prechody v rámci súpravy (činely)<br>- hrať z listu<br>- tvorí vlastné improvizácie<br>- samostatne pracuje<br>- verejne vystupuje | **Verejné vystúpenia:**<br>***Hra na súprave bicích nástrojov:***<br>**- dva krát v školskom roku triedny koncert, (jedna etuda alebo vlastná improvizácia)**<br>**- možnosť účinkovať na školskom koncerte** |

**Odporúčaný hudobný materiál:**

| | |
|---|---|
| P. a J. Šprunk: | Bicie nástroje |
| R. Knauer: | Škola pre malý bubon |
| G. L. Stone: | Stick Control |
| E. Keune: | Kleine trommel |
| T. Hapke: | 66 Drum Solos |

**Didaktické postupy a metódy práce:**
Pestovať kultúru hry na bicie nástroje, postupne kultivovať inštrumentálny prejav. Podporovať seba-prezentáciu žiaka v rámci verejných vystúpení. Rozvíjať schopnosť žiaka uzatvárať študijné prvky do širších celkov. Podporovať nápaditosť a improvizáciu v rôznych žánroch a typoch hudobnej formy s dôrazom na štýlovosť.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Hudobný |
| **Študijné zameranie:** | Hra na bicích nástrojoch |
| **Ročník:** | Tretí |
| **Počet hodín týždenne:** | Hra na nástroji – 1,5 hod.<br>Komorná hra – 1 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 7 |
| **Stupeň vzdelania:** | Prvá časť I. stupňa základného štúdia<br>Primárny stupeň vzdelania – ISCED 1B |

*Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre „Hru na bicích nástrojoch“, Rámcové učebné plány, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu. - vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa, pri delení vyučovacej hodiny je potrebné zvážiť vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť, delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho*

***Učebné osnovy pre 3. ročník***

**Ciele:**

- rozvoj rytmického cítenia
- rozširovať kultúru prejavu pri hre na bicie nástroje
- zväčšovať dynamickú škálu od pp – ff
- nácvik cvičení v rôznych tempách
- zdokonaľovať techniku hry na malý bubon
- rozvíjať motoriku rúk a nôh

- pestovať u žiakov vzťah k svojmu nástroju
- spoznávať rôznosť hudobných štýlov pri hre na bicích nástrojoch
- zapájať študentov do hrania v súboroch, zažívať naučené technické vedomosti v praktickej hre

**Obsah:**

- zopakovať učivo z predošlého ročníka
- delenie doby na dve, tri, štyri a šesť nižších hodnôt
- hra 2-polových a osminových taktov
- paradidlové cvičenia
- hra z listu
- improvizačné cvičenia
- bodkovaný rytmus, pravidelné a nepravidelné delenie doby
- vír tlakový s dvojitými údermi
- hrať „brejky“ v osminovom a šestnástinovom zadelení
- verejne vystupovať

| Kompetencie | Výstupy |
|---|---|
| ***Žiak vie:***<br>**- zdokonaľovať hru na malý bubon**<br>**- učí sa používať dynamiku od pp – ff v rôznych tempách**<br>**- rozvíja rytmické cítenie**<br>**- kultivuje svoj hráčsky prejav na bicích nástrojoch**<br>**- zdokonaľuje motoriku oboch rúk a nôh**<br>**- spoznáva hudobné štýly a žánre**<br>**- dokáže hrať z listu**<br>**- obmieňa a kombinuje technické prvky – počiatky improvizácie**<br>**- samostatne pracuje, domáce cvičenia**<br>***Žiak hrá na súprave bicích nástrojov:***<br>**Ch. Wilcoxon: The All American Drummer**<br>**- sprievod iného melodického nástroja:**<br>**D. Weckl: Play along (half playback)**<br>**- dokáže verejne vystupovať** | **Verejné vystúpenia:**<br>**- jeden krát v polroku triedny koncert**<br>**- jedna etuda alebo vlastná improvizácia**<br>**- jedna etuda pre malý bubon**<br><br>**Prehrávky:**<br>**- v druhom polroku** |

**Odporúčaný notový materiál:**

| | |
|---|---|
| P. a J. Šprunk: | Bicie nástroje |
| E. Keune: | Kleine trommel |
| R. Knauer: | Škola pre malý bubon |
| Ch. Wilcoxon: | The All American Drummer |
| G. L. Stone: | Stick Control |
| T. Hapke: | 66 Drum Solos |
| D. Weckl: | Play along |
| R. Latham: | Advanced Funk Studies |

**Didaktické postupy a metódy práce:**
Pestovať u žiakov vzťah k svojmu hudobnému nástroju a k hudbe všeobecne. Spoznávať rozmanitosť hudobných štýlov a žánrov, orientovať sa v nich a naučiť sa ich hrať na bicej súprave. Zlepšovať disciplínu pri domácej príprave. Zapájať žiakov do hrania v súboroch a kapelách.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Hudobný |
| **Študijné zameranie:** | Hra na bicích nástrojoch |
| **Ročník:** | Štvrtý |
| **Počet hodín týždenne:** | Hra na nástroji – 1,5 hod.<br>Komorná hra – 1 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 7 |

| | |
|---|---|
| **Stupeň vzdelania:** | Prvá časť I. stupňa základného štúdia<br>Primárny stupeň vzdelania – ISCED 1B |

*Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre „Hru na bicích nástrojoch“, Rámcové učebné plány, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu. - vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa, pri delení vyučovacej hodiny je potrebné zvážiť vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť, delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho*

***Učebné osnovy pre 4. ročník***

**Ciele:**

- zosúladiť požiadavky a možnosti žiakov individuálnym prístupom
- rozvíjať improvizačné schopnosti žiakov pri hraní
- zdokonaľovať koordináciu rúk a nôh pri hre na súprave bicích nástrojov
- pokračovať v cvičení vírenia na malý bubon
- rozšíriť štúdium o hru vlastných cvičení, rozvoj tvorivosti
- zamerať sa na odstraňovanie nedostatkov pri domácej príprave
- rozvíjať motoriku a techniku rúk a nôh
- kultivovať herný prejav žiakov
- samostatná práca a kvalita prípravy na vyučovanie
- rozvíjať vzťah k svojmu nástroju

**Obsah:**

- plynulé zvládnutie rytmických útvarov: duola, triola, kvartola, sextola
- nácvik viachlasných cvičení v rámci hry z listu
- hra v pravidelných a nepravidelných taktoch
- oboznamovať žiaka s rozšírenou skupinou bicích nástrojov (claves, bonga, cowbell, maracas, tamburina, xylofón
- nácvik paradidlov
- hra etúd s použitím dvojitých úderov a víru
- učiť sa hrať spamäti rôzne rytmické zadelenia
- verejné vystupovanie

| **Kompetencie** | **Výstupy** |
|---|---|
| *Žiak vie:*<br>**- rozvíja svoje improvizačné schopnosti**<br>**- zdokonaľuje koordináciu rúk a nôh pri hre**<br>**- zlepšuje vírenie na malom bubne**<br>**- rozvíja svoju tvorivú potenciu**<br>**- zlepšuje svoju domácu prípravu**<br>**- má lepšiu motoriku končatín a presnosť hry**<br>**- kultivuje svoj herný prejav**<br>**- prehlbuje vzťah k svojmu hudobnému nástroju**<br>**- plynule zvládnuť duolo, triolu, kvartolu a sextolu**<br>**- hrať v pravidelných a nepravidelných taktoch**<br>**- spoznáva rozšírenú skupinu bicích nástrojov**<br>**- nácvik paradidlov**<br>**- dokáže hrať z pamäti**<br>**- verejne vystupuje** | **Verejné vystúpenia:**<br>**- dva krát v roku triedny koncert**<br><br>**Prehrávky:**<br>**- v druhom polroku, jedna etuda alebo vlastná improvizácia, jedna etuda pre malý bubon** |

**Odporúčaný notový materiál:**

| | |
|---|---|
| P. a J. Šprunk: | Bicie nástroje |
| E. Keune: | Kleine trommel |
| R. Knauer: | Škola pre malý bubon |

| | |
|---|---|
| Ch. Wilcoxon: | The All American Drummer |
| G. L. Stone: | Stick Control |
| T. Hapke: | 66 Drum Solos |
| D. Weckl: | Play along |
| R. Latham: | Advanced |

**Didaktické postupy a metódy práce:**

Zdokonaľovať a prehlbovať výrazovú stránku hry, kultivovať hudobný prejav žiaka. Zistiť k akému druhu prípadne žánru hudby inklinuje a prispôsobiť metodiku a výber materiálu tejto skutočnosti. Žiaci lepšie napredujú keď majú k hranej hudbe vzťah.

**Profil absolventa prvej časti I. stupňa základného štúdia:**

Absolventi prvej časti I. stupňa základného štúdia ovládajú získané teoretické vedomosti a aplikujú ich pri hre na bicích nástrojoch. Majú správne hráčske návyky: postoj, sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek. Ovládajú základy správneho používania hracieho aparátu. Ovládajú hru celých pólových, štvrťových, osminových a šestnástinových nôt a pomlčiek z notového zápisu. Ovládajú pedálovú techniku, rozkladovú koordináciu rúk a nôh. Osvojenými vedomosťami sú pripravený pokračovať v štúdiu druhej časti I. stupňa základného štúdia.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Hudobný |
| **Študijné zameranie:** | Hra na bicích nástrojoch |
| **Ročník:** | Prvý |
| **Počet hodín týždenne:** | Hra na nástroji – 1,5 hod.<br>Komorná hra - 1,0 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 7 |
| **Stupeň vzdelania:** | Druhá časť I. stupňa základného štúdia<br>Nižší sekundárny stupeň vzdelania – ISCED 2B |

*Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre „Hru na bicích nástrojoch“, Rámcové učebné plány,Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu. - vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa, pri delení vyučovacej hodiny je potrebné zvážiť vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť, delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho*

***Učebné osnovy pre 1. ročník***

**Ciele:**

- rozvoj rytmického cítenia, zdokonaľovať presnosť
- rytmická a dynamická vyváženosť hry ľavej a pravej ruky
- upevňovať kultúru hry
- viesť žiaka k pravidelnému a uvedomelému systému štúdia
- práca s dynamikou, zväčšovať dynamické odtiene
- rozvoj zmyslu pre súhru s inými hudobnými nástrojmi v rámci komornej hry

**Obsah:**

- bodkovaný rytmus v dynamike f – p
- technicky vypracovať paradidlové cvičenia – jednoduché, dvojité, zložené v dynamickej a rytmickej vyváženosti
- členenie rytmických hodnôt v osminových, štvrťových, polových a allabreve taktoch
- nácvik skladieb s využitím half – playbacku,
- neustále zdokonaľovanie techniky hry

- hra spamäti
- práca s improvizáciou
- spoznávanie a hra skladieb rôznych hudobných žánrov
- samostatná príprava
- hra v kapelách v rámci školy i mimo nej
- verejné vystúpenia

| Kompetencie | Výstupy |
|---|---|
| *Žiak vie:*<br>**- zdokonaľuje rytmickú presnosť hry**<br>**- vyvažuje rytmiku a dynamiku hry ľavej a pravej ruky**<br>**- kultivuje svoj hudobný prejav**<br>**- pracuje s dynamikou, využíva jej možnosti**<br>**- rozvíja svoj zmysel pre súhru v rámci komornej hry a v kapelách**<br>**- rozoznávať delenie doby na dve, tri, štyri a šesť nižších hodnôt**<br>**- dokáže deliť doby pravidelne aj nepravidelne**<br>**- dokáže hrať bodkovaný rytmus v dynamike f – p**<br>**- hrať paradidlové cvičenia**<br>**- hrá a nacvičuje skladby pomocou half – playbacku**<br>**- neustále zdokonaľuje techniku hry**<br>**- dokáže hrať spamäti**<br>**- hrá vlastné improvizácie**<br>**- zoznamuje sa s pestrosťou žánrov hry pre bicie nástroje**<br>**- dokáže samostatne pracovať**<br>**- dokáže verejne vystupovať** | **Verejné vystúpenia:**<br>**- dvakrát v školskom roku triedny koncert**<br><br>**Prehrávky:**<br>**- v druhom polroku, hra na súprave bicích nástrojoch jedna etuda alebo vlastná improvizácia, jedna etuda pre malý bubon** |

**Odporúčaný notový materiál:**

| | |
|---|---|
| P. a J. Šprunk: | Bicie nástroje |
| E. Keune: | Kleine trommel |
| R. Knauer: | Škola pre malý bubon |
| Ch. Wilcoxon: | The All American Drummer |
| G. L. Stone: | Stick Control |
| T. Hapke: | 66 Drum Solos |
| D. Weckl: | Play along |
| D. Weckl: | Play along, level 2 |
| R. Latham: | Advanced |
| R. Latham: | Contemporary drumset techniques |

**Didaktické postupy a metódy práce:**
Využívanie tlakového víru. Zdokonaľovanie hry dvojitých úderov, paradidlové cvičenia spojené s nácvikom koordinácie na súprave bicích nástrojov. Rozvíjať techniku rúk a nôh od hry na malom bubne po hru na súprave bicích nástrojov.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Hudobný |
| **Študijné zameranie:** | Hra na bicích nástrojoch |
| **Ročník:** | Druhý |
| **Počet hodín týždenne:** | Hra na nástroji – 1,5 hod.<br>Komorná hra – 1,0 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 7 |
| **Stupeň vzdelania:** | Druhá časť I. stupňa základného štúdia<br>Nižší sekundárny stupeň vzdelania – ISCED 2B |

*<u>Poznámka:</u> Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre „Hru na bicích nástrojoch“, Rámcové učebné plány, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu. - vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa, pri delení vyučovacej hodiny je potrebné zvážiť vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť, delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho*

***Učebné osnovy pre 2. ročník***

**Ciele:**

- orientácia v odbornom delení inštrumentára predmetu (samozvučné, blanozvučné, ladené, melodické)
- správne hráčske návyky, sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek
- vyrovnané hranie striedavých, opakovaných a zdvojených úderov
- vírenie v pomalom, strednom a rýchlom tempe
- rozvoj technických zručností
- rozšírenie dynamických schopností pri hre
- hra paradidlov RLRR, LRLL, RRLR, LLRL
- hra akcentov v párnom a nepárnom delení v pomalom tempe
- hra trioly a sextoly
- hra synkopy, ligatúra
- čistota úderov po stránke rytmickej a dynamickej
- získavanie hráčskych skúseností v komornej hre a kapelách
- verejné účinkovanie

**Obsah:**

- hra štvrťových, osminových a šestnástinových nôt, nota s bodkou
- zdvojené údery „dvojky“
- hra z listu
- hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, počítač)
- artikulácia – otvorené a tlmené údery
- orientácia v notovom zápise
- hudobno – teoretické poznatky, ich praktické použitie
- prehlbovanie sluchovo – rytmickej oblasti a pamäti
- nadobudnuté technicko – hudobné schopnosti využiť v živej hudbe

| Kompetencie | Výstupy |
|---|---|
| *Žiak vie:*<br>**- používať odbornú terminológiu v praxi pri hraní**<br>**- a ovláda správne hráčske návyky (sedenie, držanie tela, rúk, nôh a paličiek)**<br>**- dokáže vyrovnane hrať striedavé, opakované a zdvojené údery**<br>**- hrať zdvojené údery „dvojky“**<br>**- používať techniku vírenia v pomalom, strednom a rýchlom tempe**<br>**- rozvíja svoje technické schopnosti**<br>**- používať pri hre dynamiku od pp – ff**<br>**- ovláda hru paradidlov RLRR, LRLL, RRLR, LLRL, RLLR, LRRL**<br>**- hrať akcenty v párnom a nepárnom delení v pomalom tempe**<br>**- používať pri hre trioly, sextoly, synkopu a ligatúru**<br>**- používať pri hre artikuláciu (otvorené a tlmené údery**<br>**- hrať čisto v oblasti rytmu a dynamiky**<br>**- orientuje sa dobre v notovom zápise**<br>**- ľahšie etudy a cvičenia zahrať z listu**<br>**- hrať so sprievodom iného nástroja (klavír, gitara, CD prehrávač, počítač**<br>**- nadobudnuté vedomosti využívať v komornej hre alebo v kapelách**<br>**- prezentovať nadobudnuté vedomosti, verejne účinkovať** | **Verejné vystúpenia:**<br>**- dvakrát v školskom roku triedny koncert**<br>**- možnosť účinkovať na školskom koncerte**<br>**Prehrávky:**<br>**- v druhom polroku, hra na súprave bicích nástrojoch jedna etuda alebo vlastná improvizácia, jedna etuda pre malý bubon** |

**Odporúčaný notový materiál:**

| | |
|---|---|
| P. a J. Šprunk: | Bicie nástroje |
| E. Keune: | Kleine trommel |
| R. Knauer: | Škola pre malý bubon |
| J. Tuzar: | Etudy pre malý bubon |

| | |
|---|---|
| Ch. Wilcoxon: | The All American Drummer |
| G. L. Stone: | Stick Control |
| T. Hapke: | 66 Drum Solos |
| D. Weckl: | Play along |
| D. Weckl: | Play along, level 2 |
| R. Latham: | Advanced |
| R. Latham: | Contemporary drumset techniques |

**Didaktické postupy a metódy práce:**
Rozvoj rytmickej hudobnej predstavivosti, hra väčších hudobných celkov. Využívať pri vyučovaní CD prehrávač, alebo počítač, učiť žiakov improvizovať na podhrávky tanečnej alebo swingovej hudby. Usilovať sa naučené technicko-hudobné prostriedky využívať v živej hudbe na komornej hre alebo v kapelách.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Hudobný |
| **Študijné zameranie:** | Hra na bicích nástrojoch |
| **Ročník:** | Tretí |
| **Počet hodín týždenne:** | Hra na nástroji – 1,5 hod.<br>Komorná hra – 1,0 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 7 |
| **Stupeň vzdelania:** | Druhá časť I. stupňa základného štúdia<br>Nižší sekundárny stupeň vzdelania – ISCED 2B |

*<u>Poznámka:</u> Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre „Hru na bicích nástrojoch“, Rámcové učebné plány, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu. - vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa, pri delení vyučovacej hodiny je potrebné zvážiť vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť, delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho*

***Učebné osnovy pre 3. ročník***

**Ciele:**

- ovládať názvoslovie a delenie inštrumentára predmetu
- princípy ladenia bicích nástrojov
- správne hráčske návyky (sedenie, postavenie rúk, nôh, držanie paličiek)
- vyrovnané hranie striedavých, opakovaných, zdvojených úderov
- vírenie v pomalom, strednom a rýchlom tempe
- dynamické rozlíšenie p – mp – mf – f – ff
- hra paradidlov RLRR, LRLL, RRLR, LLRL, RLLR, LRRL,
- hra akcentov v párnom a nepárnom delení
- hra jednoduchého, dvojitého a trojitého prírazu
- orientácia v notovom zápise v notách a pomlčkách, nota s bodkou
- hra trioly, sextoly, kvintoly a veľkej trioly
- hra rytmickej stupnice
- pedálová technika

**Obsah:**

- hra striedavých a opakovaných úderov v dynamickom rozlíšení
- zdvojené údery „dvojky“
- hra jednoduchého, dvojitého a trojitého prírazu
- hra akcentov v párnom a nepárnom delení
- hra z listu
- hra osminovej a šestnástinovej synkopy a ligatúry
- orientácia a hra v párnych a nepárnych taktoch, (alla breve)
- zdvojený úder na veľký bubon
- základy hry s metličkami
- hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, počítač)

- komorná hra, hra v kapelách
- verejné účinkovanie na podujatiach školy i mimo nej

| Kompetencie | Výstupy |
|---|---|
| *Žiak vie:*<br>**- ovláda názvoslovie a delenie inštrumentára predmetu**<br>**- pozná princípy ladenia bicích nástrojov**<br>**- a ovláda správne hráčske návyky (sedenie, postavenie rúk, nôh, držanie paličiek**<br>**- vyrovnane hrať striedavé, opakované a zdvojené údery**<br>**- používať techniku vírenia v pomalom, strednom a rýchlom tempe**<br>**- hrať na bicích nástrojoch v dynamickom rozlíšení p - ff**<br>**- hrať paradidle RLRR, LRLL, RRLR, LLRL, RLLR, LRRL**<br>**- hrať akcenty v párnom a nepárnom delení**<br>**- hrať z listu, orientuje sa v zápise nôt a pomlčiek**<br>**- hrať triolu, sextolu, kvintolu a veľkú triolu**<br>**- hrať rytmickú stupnicu**<br>**- ovláda primerane veku a ročníku pedálovú techniku**<br>**- pri hre používať techniku jednoduchého, dvojitého a trojitého prírazu**<br>**- hrať akcenty v párnom a nepárnom delení**<br>**- a pozná synkopu a ligatúru**<br>**- orientuje sa v párnych a nepárnych taktoch, pozná alla breve**<br>**- elementárne používať pri hre metličky**<br>**- hrať so sprievodom (klavíra, gitary, CD prehrávača, počítača)**<br>**- nadobudnuté vedomosti a zručnosti využiť v komornej hre alebo kapelách**<br>**- verejne účinkuje na podujatiach školy a mimo nej** | **Verejné vystúpenia:**<br>**- dvakrát v školskom roku triedny koncert**<br>**- možnosť účinkovať na školskom koncerte**<br>**Prehrávky:**<br>**- v druhom polroku, hra na súprave bicích nástrojoch jedna etuda alebo vlastná improvizácia, jedna etuda pre malý bubon** |

**Odporúčaný notový materiál:**

| | |
|---|---|
| P. a J. Šprunk: | Bicie nástroje |
| E. Keune: | Kleine trommel |
| R. Knauer: | Škola pre malý bubon |
| J. Tuzar: | Etudy pre malý bubon |
| Ch. Wilcoxon: | The All American Drummer |
| G. L. Stone: | Stick Control |
| T. Hapke: | 66 Drum Solos |
| D. Weckl: | Play along |
| D. Weckl: | Play along, level 2 |
| R. Latham: | Advanced |
| R. Latham: | Contemporary drumset techniques |

**Didaktické postupy a metódy práce:**
Žiaka vedieme k zdokonaľovaniu technickej úrovne hry ale učíme ho hrať stále častejšie so sprievodom iného nástroja alebo DC prehrávača prípadne počítača. Celé smerovanie by malo vyústiť do praktickej hry v komornom obsadení alebo v kapele. Združovanie študentov rôznych hudobných nástrojov je veľmi inšpiratívne, tvorivé a obohacujúce.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Hudobný |
| **Študijné zameranie:** | Hra na bicích nástrojoch |
| **Ročník:** | Štvrtý |
| **Počet hodín týždenne:** | Hra na nástroji – 1,5 hod.<br>Komorná hra – 1,0 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 7 |
| **Stupeň vzdelania:** | Druhá časť I. stupňa základného štúdia<br>Nižší sekundárny stupeň vzdelania – ISCED 2B |

*<u>Poznámka:</u> Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre „Hru na bicích nástrojoch“, Rámcové učebné plány, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu. - vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa, pri delení vyučovacej hodiny je potrebné zvážiť vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť, delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho*

***Učebné osnovy pre 4. ročník***

**Ciele:**

- upevňovať rytmickú stabilitu,
- dbať na držanie tela pri hre
- zvyšovať kvalitu úderu, nácvik úderov v rovnakej dynamike
- pestovať zmysel pre metro-rytmiku cvičením s metronómom
- zdokonaľovať techniku hry na malom bubne
- timing, predrážanie nôt
- vírenie na malý bubon

**Obsah:**

- základné metro-rytmické prvky noty a pomlčky; celá, pólová, štvrťová, osminová, šestnástinová, triolová, sextolová, (rytmická stupnica)
- takty 6/8, 3/8, 9/8
- nácvik nepravidelných taktov a ich využitie pri živej hre
- rozvoj zručnosti rúk pri zložitejších prechodoch „brejkoch“
- nácvik sprievodu do hudobnej nahrávky (minus drums)
- hranie rôznych rytmických štýlov ( shuffIle, swing, reagge, latin, beatové sprievody)
- hra z listu
- prechody v nepravidelných taktoch
- nácvik súhry v komornej hre
- hrať v kapelách v rámci školy aj mimo nej
- verejne vystupovať

| Kompetencie | Výstupy |
|---|---|
| *Žiak vie:*<br>**- cvičením a hraním si upevňuje rytmickú stabilitu**<br>**- správne drží telo pri hraní**<br>**- zlepšuje kvalitu úderov**<br>**- zlepšuje metro-rytmické cítenie, dokáže hrať s metronómom**<br>**- zdokonaľuje techniku hry na malom bubne**<br>**- dokáže hrať technikou timing (predrážanie nôt)**<br>**- zdokonaľuje vírenie na malom bubne**<br>**- ovláda hru nepravidelných osminových taktov**<br>**- ovláda rytmickú stupnicu ( noty a pomlčky celá, pólová, štvrťová, osminová šestnástinová, veľká triola, kvintola, sextola)**<br>**- rozvíja techniku rúk pri „brejkoch“**<br>**- nacvičuje sprievod do hudobnej nahrávky (minus drums)**<br>**- dokáže hrať rôzne hudobné štýly (shuffIle, swing, reagge, latin, beatové doprovody)**<br>**- hrať z listu**<br>**- dokáže zahrať prechody v nepravidelných taktoch**<br>**- v rámci komornej hry nacvičuje súhru**<br>**- hrá v kapelách aj mimo školy**<br>**- dokáže verejne vystupovať** | **Verejné vystúpenia:**<br>**- dva krát v školskom roku triedny koncert**<br><br>**Absolventská skúška: *<u>Hra na súprave bicích nástrojov:</u>***<br>**- jedna etuda, vlastná improvizácia, jedna skladba half playbac**<br><br>***<u>Hra na malom bubne:</u>***<br>**- jedna etuda pre malý bubon** |

**Odporúčaný notový materiál:**

G. L. Stone: Stick Control for the Modern Drummer
Ch. Wilcoxon: Modern rudimental swing solos

| | |
|---|---|
| J. Mayer: | Secret weapons for modern drummers |
| B: Greb: | The language of drumming |
| D. Garibaldi: | The Funky Beat |
| D. Weckl: | Play along leve 2 |
| R. Latham: | Contemporary drumset techniques |

**Didaktické postupy a metódy práce:**
Rozvíjať hranie zložitejších rytmov a sprievodu do hudobnej nahrávky (minus drums) so zreteľom na rozširovanie a osvojovanie si rôznych rytmických štýlov ( shufflle, swing, reggae, beatové doprovody v nepravidelných taktoch.

**Profil absolventa druhej časti I. stupňa základného štúdia:**

Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia aplikuje teoretické znalosti z oblasti názvoslovia inštrumentára bicích nástrojov v praxi. Ovláda správne návyky a základy správneho používania hracieho aparátu (uvoľnený postoj, sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek). Dokáže vyrovnane hrať striedavé, opakované a zdvojené údery a virble v pomalom, strednom a rýchlom tempe. Aplikuje pri hre dynamiku. Ovláda hru akcentov, vírenie s legatom a odsadením. Dokáže hrať jednotlivé cvičenia z notového záznamu. Ovláda pedálovú techniku. Svojimi zručnosťami a vedomosťami je schopný pokračovať v štúdiu na odbornej škole s umeleckým zameraním alebo na štúdiu II. stupňa základného štúdia.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Hudobný |
| **Študijné zameranie:** | Hra na bicích nástrojoch |
| **Ročník:** | 1 - 4 |
| **Počet hodín týždenne:** | Hra na nástroji – 1,5 hod.<br>Komorná hra – 1,0 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 20 |
| **Stupeň vzdelania:** | II. stupeň základného štúdia |

*Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre „Hru na bicích nástrojoch“, Rámcové učebné plány, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu. - vyučovacie hodiny je možné deliť na 2x 35 minút do týždňa alebo 45 a 25 minút do týždňa, prípadne 70 minút raz do týždňa, pri delení vyučovacej hodiny je potrebné zvážiť vek študenta a jeho časovú zaneprázdnenosť, delenie hodín je v kompetencii vyučujúceho*

***Učebné osnovy pre 1 - 4. ročník***

**Ciele:**

- rozvoj pohotovosti a rytmickej čistoty hry
- názvoslovie a delenie inštrumentára
- pestovanie správnych návykov ( postoj, sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela)
- rozširovanie dynamickej predstavivosti
- upevnenie rytmickej a dynamickej vyváženosti hry pravej a ľavej ruky
- nácvik základnej hry paradidlov
- vedenie žiaka k pravidelnému a uvedomelému systému štúdia
- zdokonaľovať rytmickú stabilitu a techniku hry na malom bubne
- technické zdokonaľovanie súhry rúk a nôh na bicej súprave
- hra zložitejších rytmických útvarov
- základná pedálová technika
- vírenie na malom bubne
- pohotová hra z notového zápisu
- komorná hra alebo hra v kapelách a súboroch

**Obsah:**

- zvládnuť hru šestnástinového pohybu v sextole
- bodkovaný rytmus v dynamike od p – f
- technicky zvládnuť paradidlové cvičenia
- zlepšovať technickú zručnosť hry na malom bubne
- hra nepravidelných rytmických útvarov
- zoznámiť sa s klasickými hudobno-tanečnými formami
- štýlovosť, nápaditosť a improvizácia
- zdokonaľovanie úderu, tlmenia a vírenia s paličkami
- beatový sprievod slow – rock, základné znaky štandardných rytmov
- hra zo záznamu (CD, prehrávač, počítač)
- zdvojené údery
- hra prírazov
- hra s metličkami
- rytmická stupnica

| **Kompetencie** | **Výstupy** |
|---|---|
| *Žiak vie:*<br>**- pohotovo čítať notový zápis s čistým rytmickým prejavom**<br>**- a pozná odborné názvy jednotlivých časti inštrumentára**<br>**- a ovláda základy správnych návykov a základy správneho používania hracieho aparátu: sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek, hra zápästím a prstami, zvukovo a dynamicky vyrovnané hranie striedavých a opakovaných úderov,**<br>**- má vyváženú dynamiku a rytmiku pravej a ľavej ruky**<br>**- samostatne pracovať v domácej príprave**<br>**- zdokonaľuje techniku hry na malom bubne**<br>**- koordinovať hru rúk a nôh na bicej súprave**<br>**- vycvičuje a ovláda hru zložitejších rytmických útvarov**<br>**- ovláda základy pedálovej techniky**<br>**- používať vírenie pri hre na malom bubne**<br>**- pohotovo číta z notového zápisu**<br>**- používať a hrať v bodkovanom rytme v širokej dynamickej škále**<br>**- technicky zvláda paradidlové cvičenia**<br>**- a zoznamuje sa s klasickými hudobno-tanečnými formami**<br>**- a zdokonaľuje prácu s paličkami (úder, tlmenie, vírenie)**<br>**- ovláda základné znaky štandardných rytmov**<br>**- hrať zo záznamu (CD, počítač)**<br>**- používať pri hre dvojité údery**<br>**- základy hry s metličkami,**<br>**- používať nadobudnuté techniky a zručnosti v komornej hre, prípadne v hre v kapelách** | **Verejné vystúpenia:**<br>**- dva krát v školskom roku triedny koncert**<br><br>**Absolventská skúška:** ***Hra na súprave bicích nástrojov:***<br>**- jedna etuda, vlastná improvizácia, jedna skladba half playbac**<br><br>***Hra na malom bubne:***<br>**- dve kontrastné etudy s využitím paradidlov, prírazov, akcentov a vírenia** |

**Odporúčaný notový materiál:**

| | |
|---|---|
| G. L. Stone: | Stick Control for the Modern Drummer |
| Ch. Wilcoxon: | Modern rudimental swing solos |
| J. Mayer: | Secret weapons for modern drummers |
| B: Greb: | The language of drumming |
| D. Garibaldi: | The Funky Beat |
| D. Weckl: | Play along leve 2 |
| R. Latham: | Contemporary drumset techniques |
| P. a J. Šprunk: | Bicie nástroje |

**Profil absolventa II. stupňa základného štúdia:**

Absolvent II. stupňa základného štúdia dokáže použiť v praxi nadobudnuté teoretické vedomosti. Ovláda názvoslovie, delenie a žánrové využitie inštrumentára bicích nástrojov. Ovláda správne návyky, správne používa hrací aparát. Ovláda hru paradiddlov, akcentov, prírazov. Dokážu víriť na malom bubne s legatom i s odsadením v dynamickom rozsahu od pp - ff. Ovládajú pedálovú techniku zdvojených úderov veľkého bubna, hru s metličkami. Poznajú a hrajú beatový sprievod, slowrock, swing, latino-rytmi. Nadobudnuté vedomosti realizujú v kapelách alebo v rôznych hudobných zoskupeniach.

**Spracoval:** Pavol Spišiak

**Koordinátor ŠkVP:** Eleonóra Tatárová DiS.art

## Komorná hra

**Charakteristika predmetu**

Predmet komorná hra má na základných umeleckých školách spomedzi skupinových foriem vyučovania najširšie uplatnenie predovšetkým z hľadiska využitia počtu hráčov (duo – noneto) a rôznych druhov hudobných nástrojov. Umožňuje zažiť radosť zo spoločného muzicírovania a prakticky precítiť krásu harmónie a zvukovú farbu hudobných nástrojov, rozširuje umelecké vnímanie. Upevňuje, zdokonaľuje a rozvíja kompetencie žiaka získané na hodinách individuálneho štúdia a hudobnej náuky. Poskytuje možnosti využitia väčšiny hudobných nástrojov, ktorá sa v škole vyučujú.

**I. stupeň základného štúdia**

**Učebné osnovy**

**Ciele:**

- využiť získané vedomosti a zručnosti v komornej hre
- správne postavenie (sedenie) a držanie hudobného nástroja pri hre
- postupne reagovať na gestá vedúceho hráča
- zvládnuť presné nástupy a ukončenia skladby podľa gesta vedúceho hráča
- pri interpretácii používajú dynamiku
- naučiť sa sledovať svoj part a zvládnuť svoj nástup
- súhra s ostatnými členmi komornej hry
- používanie znamienok repetícia, prima volta, sekunda volta v paxi
- orientácia v základných hudobných formách
- učia sa prispôsobovať intonačne a rytmicky spoluhráčom počas hry
- naučiť sa porozumieť frázovaniu a artikulácii v skladbách
- učia sa rozoznať hlavnú myšlienku v skladbe predohru, dohru
- nadobúdajú zmysel pre zodpovednosť pri interpretácii skladby
- orientácia a spoločenské správanie na javisku
- štýlová interpretácia skladieb rôzneho žánru
- verejne interpretujú naučené skladby

**Obsah:**

- zvládnuť spoločný zvukový a umelecký prejav
- interpretácia podľa gesta vedúceho hráča
- hra z listu, orientácia v notopise
- súhra v oblasti artikulácie
- nácvik spoločného rytmického a výrazového cítenia
- náročné miesta precvičovať individuálne aj doma
- analýza študovaných skladieb
- budovanie intonačného cítenia
- postupné zvládnutie vyrovnať sa zvukovým možnostiam iného nástroja
- elementárne chápanie hudobnej logiky v skladbách
- rozlíšenie sólových a sprievodných partov
- pravidelná a presná účasť na skúškach komornej hry
- formovanie estetického vkusu
- nácvik repertoáru k významným príležitostiam (Vianoce, Veľká noc atď.)

| Kompetencie | Výstupy |
|---|---|
| ***Žiaci vedia:***<br>**- využiť doposiaľ získané vedomosti a zručnosti v komornej hre**<br>**- správne držať hudobný nástroj pri hre, správne stáť (sedieť pri hre)**<br>**- dokážu správne reagovať na gestá vedúceho hráča**<br>**- využívať pri hre dynamiku**<br>**- sledovať svoj part, dokážu správne nastúpiť podľa notového zápisu** | **Verejné vystúpenia:**<br>**2x v školskom roku triedny koncert** |

| | |
|---|---|
| **- učia sa a zdokonaľujú súhru s ostatnými hráčmi**<br>**- poznajú a v praxi vedia uplatniť znamienka repetícia, prima a sekunda volta**<br>**- orientujú sa v elementárnych hudobných formách**<br>**- dolaďovať intonáciu počas hry**<br>**- učia sa správne a štýlovo frázovať a artikulovať**<br>**- vedia určiť hlavnú myšlienku v skladbe**<br>**- poznajú čo je predohra a dohra**<br>**- učia sa zodpovednosti pri interpretácii skladieb**<br>**- sa správať na javisku**<br>**- verejne interpretovať naučené skladby**<br>**- zvládnuť spoločný zvukový a interpretačný prejav**<br>**- reagovať na gestá vedúceho hráča**<br>**- hrať z listu a orientujú sa v notovom zápise partov**<br>**- nacvičovať náročné technické miesta aj doma**<br>**- a učia sa zvládnuť zvukové možnosti iného hudobného nástroja**<br>**- elementárne chápať hudobnú logiku v jednotlivých skladbách**<br>**- a dokážu rozlíšiť sólový part od sprievodného**<br>**- učia sa pravidelne chodiť na skúšku komornej hry**<br>**- učia sa estetickému vkusu** | **Školský koncert:**<br>**možnosť účinkovať na školských koncertoch**<br><br>**Koncert komornej hry:**<br>**možnosť účinkovať na koncerte komornej hry** |

**II. stupeň základného štúdia**

**Učebné osnovy**

**Ciele:**

- využívajú v komornej hre získané technické a výrazové prostriedky
- práca s tónom
- usmerňujú vedome intonáciu
- práca s artikuláciou a frázovaním
- využitie dynamických možností pri interpretácii
- hra skladieb s náročnejšou technikou a väčším rozsahom
- hra hudobných skladieb rôznych hudobných štýlov
- poznávanie skladieb komornej hry slovenských a zahraničných autorov
- náročnejšie úseky skladieb docvičujú na individuálnych hodinách a doma
- z notového zápisu dokážu určiť tóninu, metrum a tempo
- používanie odbornej hudobnej terminológie
- budovanie schopnosti sebareflexie pri interpretácii skladieb
- ľahšie skladby dokážu hrať z listu
- pružne reagujú na gestá vedúceho hráča
- učia sa prispôsobiť interpretačné predstavy zvolenému hudobnému prejavu
- začleňujú svoju hru do celkového znenia komornej hry
- verejne interpretujú nacvičené hudobné diela
- poznajú zvyklosti pohybu a správania sa na javisku

**Obsah:**

- primeraná technika
- intonačná technika, kultúra tónu
- kvalita tvorby tónu
- individuálna príprava
- analýza hudobných skladieb komornej hry
- skupinová interpretácia
- hudobná komunikácia
- poznávanie hudobnej literatúry našich a zahraničných autorov
- súhra, interpretácia, intonácia, rytmus
- pravidelná účasť na hodinách komornej hry
- práca s výrazovými prostriedkami
- verejné účinkovanie

| **Kompetencie** | **Výstupy** |
|---|---|
| *Žiaci vedia:*<br>**- využívať v komornej hre nadobudnuté technické a výrazové prostriedky** | |

| | |
|---|---|
| **- pracovať s kvalitou tónu a prispôsobiť ho v kolektívnej hre**<br>**- usmerňovať vedome intonáciu počas hry**<br>**- pracovať s artikuláciou a frázovaním podľa druhu a štýlu interpretovanej skladby**<br>**- interpretovať hudobné skladby s náročnejšou technikou a väčším rozsahom**<br>**- orientujú sa v interpretácii rôznych hudobných štýlov**<br>**- a učia sa poznávať autorov a skladby slovenských a zahraničných autorov**<br>**- svoje party docvičovať na individuálnych hodinách a doma**<br>**- určiť v svojich partoch tóninu, metrum a tempo**<br>**- v dialógoch používať odbornú hudobnú terminológiu**<br>**- ohodnotiť kvalitu interpretácie svojho a cudzieho komorného zoskupenia (sebareflexia)**<br>**- zahrať ľahšie skladby z listu**<br>**- reagovať na gestá vedúceho hráča**<br>**- podriadiť svoje interpretačné predstavy zvolenému interpretačnému prejavu**<br>**- začleniť svoju hru do celkového hudobného prejavu zoskupenia**<br>**- verejne interpretovať naštudované hudobné diela, poznajú zvyklosti pohybu a správania sa na javisku** | **Verejné vystúpenia:**<br>**2x v školskom roku triedny koncert**<br><br>**Školský koncert:**<br>**možnosť účinkovať na školských koncertoch**<br><br>**Koncert komornej hry:**<br>**možnosť účinkovať na koncerte komornej hry** |

**Odporúčaný notový materiál – AKORDEÓN**

| | | | |
|---|---|---|---|
| A. Gedike: | Preludium | W. A. Mozart: | Ave verum |
| A. Correlli: | Sarabanda | B. Martinů: | Uspávanka |
| V. Novák: | Prelúdium na valašskú pieseň | D. Kabalevskij: | Pieseň |
| J. Kolasiňski: | Preludium a dumka | J. S. Bach: | Musette |
| Ch. W. Gluck: | Pastorálny menuet | Ch. W. Gluck: | Pochod finského rytiera |
| I. Havlíček: | Malá Gavotta | I. Havlíček: | Valsett |
| M. Jordansky: | Pochod | D. Kabalevskij: | Tanec |
| A. Rajčev: | Malá suita | A. Abbott: | Intrerludium |
| G. F. Händel: | Aria | D. G. Türk: | Sonáta |
| W. A. Mozart: | Ländler | E. H. Grieg: | Uspávanka |
| V. Řihovský: | Fugato | A. Volpi: | Intermezzo |
| K. Glert: | Interludium | J. S. Bach: | Fuga |
| P. I. Čajkovskij: | Trojka | M. Tabani: | Kvetinový valčík |
| V. Trojan: | Zřícená katedrála | J. Cikker: | Dupák |
| E. H. Grieg: | Sarabandas | E. H. Grieg: | Nórsky tanec |

**Odporúčaný notový materiál – KEYBOARD**

| | | | |
|---|---|---|---|
| A. Sarauer: | Skladby pre 4 ruky | Z. Hlucháň: | Zahrajme si 4 – ručne |
| J. Gruber: | Výber skl. pre 4 ruky | Koledy a vianočné piesne – úpravy | |
| Úpravy skladieb pre rôzne nástroje – výber | | E. Hradecký: | Skladby pre 4 ruky |
| J. Hlucháň: | Výber skl. pre 4 ruky | J. Gruber: | Zahrajme si 4 – ručne |
| Výber skladieb z baroka a klasiky (úpravy) | | Výber skladieb z romantizmu (úpravy) | |
| Skladby pre zobcovú flautu a sprievod | | Pop svetové skladby pre 4 ruky (úprava) | |
| E. Hradecký: | Náročnejšie tanečné rytmy | Svetové ewergreny (úprava) | |
| Jazz pre 4 ruky | (ruské vydanie) | Starí majstri baroka a klasiky (úpravy) | |
| D. Kardoš: | Bagatelly pre 4 ruky | A. Vivaldi: Výber a úpravy častí skladieb Štyri ročné obdobia | |

**Odporúčaný notový materiál komorná a súborová hra – HUSLE**

| | |
|---|---|
| M. Novák: | Pesničky stredného Gemera pre husľové trio |
| J. Valašťan Dolinský: | Hrajte mi husličky |
| V. Kořínek: | Slovenské ľud. pesničky pre dvoje huslí |
| J. Feld: | 50 lidových písní a koled pro dvoje housle |
| J. Albrecht: | Inštrumentálne štvorhlasy z obdobia renesancie a baroka |
| Z. Gola: | Hra ve skupině pro 3 housle |
| W. Krotkiewski: | Zabawa w chovanego (ľahké husľové duetá) |

P. Martin: Soweto (úprava D. Kozák)
J. Krček: Prozpěvují anjelové Vánoční písně a koledy pro souborovú hru
E. Suchoň: Maličká som (malá ľudová suita pre deti z cyklu Obrázky zo Slovenska
Ľ. Rajter: Tri ľahké duetá
Z. Gola: Souborová hra pro troje housle a violoncello
J. Faust: Cvičení souborové hry
M. J. Gebauer: 12 duet pro 2 housle
J. Micka: Elementární etudy s doprovodem druhých houslí
Album Ad libitum - Leichte quartette (Editio Musica – Budapest)
I. Valenta: Najkrajšie menuety z Uhrovca pre husľové trio
J. Feld: Skladby pre dvoje husle
A. Tučapský: Mini trio (pre husle, violončelo a klavír)
I. Zelenka: Duettina pre husle
J. Feld: Skladby pre troje husle Compatibile trios for strings (vydal Carl Fischer)
I. Parík: Pieseň pre sláčikové kvarteto
I. Zelienka: Deťom (sláčiková suita)
S. Hochel: Malá suita pre dvoje huslí a violončelo
B. Brynderm: Ragtimes – pre dvoje huslí
J. Pauer: Malá suita pro troje housle
W. A. Mozart: Romance a menuet z Malé noční hudby (pro smyčcový kvartet nebo 3 houslí a violoncello
J. Suk: Menuet pro smyčcové kvarteto
A. Dvořák: Čert a Káča (směs pro dvoje houslí, upr. J. Bušek)
J. Haydn: Adagio a menuet op. 64, č. 4 a 5 pro troje housle (2 housle a violu) a violoncello
B. Bartók: Štrnásť malých kusov z albumu „Pre deti“ (sláčikový orchester)
F. Mazas: 12 snadných duet pro 2 housle op. 38, sešit 2 (upravil Š. Suchý)

**Odporúčaný notový materiál – VIOLONČELO**

J. J. F. Dotzauer: Violončelové duá
S. Lee: Violončelové duá
J. Stiasni (Šťastný): 6 malých kusov pre violončelo
J. Klengel: Violončelové duá
E. Suchoň: Maličká som
E. Suchoň: Keď sa vlci zišli
J. Kowalský: Violončelové trio
J. K. Vaňhal: Ľahké triá
J. Hatrík: Tance detí pre flautu violončelo a klavír
J. Šťastný: Violončelové duá
A. Tučapský: Mini-trio pre husle violončelo a klavír
B. Marcello: Sonáty pre 2 violončelá
J. B. Bréval: Violončelové duá
B. Romberg: Violončelové duá
F. A. Kummer: Violončelové duá
J. Pauer: 12 duet pre violončelo
J. Zach: Triová sonáta
W. A. Mozart: Divertimento
E. M. Iršai: Sonáta pre violončelo a bicie nástroje
B. Martinů: Divertimento
J. Hatrík: Diptych pre husle, violončelo a klavír
J. P. Duport: Duetá pre violončelo
A. Kraft: Violončelové duá
G. B. Viotti: Violončelové duá
J. B. Boismortier: Dve sonáty
J. Haydn: Violončelové duá
K. Glier: Duette op. 39 pre husle a violončelo
L. v. Beethoven: Sláčikové trio
K. Stamic: Trio pre dvoje huslí a violončelo
W. A. Mozart: Diveretimento
J. Haydn: Sláčikové kvartetá

**Odporúčaný notový materiál – DYCHOVÉ NÁSTROJE**

| | |
|---|---|
| R. Gruber: | Ľahké duetá pre sopránové zobcové flauty (alebo priečne flauty, klarinety, |
| M. Novák: | Dve priateľky (duetá pre zobcové flauty) |
| M. P. Musorgskij: | Hra na tlieskanie (duetá pre zobcové flauty) |
| J. Melkovič: | Čo je čo... (duetá pre zobcové flauty) |
| L. Kajstura: | Deti sa hrajú (trio – zobcové flauty) |
| R. Schumann: | Osamelé kvety (duetá pre zobcové flauty) |
| V. Bokes: | Osem kánonov pre dve flauty |
| I. Zelienka: | Flautové duetá |
| F. Devienne: | 18 malých flautových duet |
| B. Martinů: | Divertimento pre dve flauty |
| | Gotické a renesančné kánony pre dve flauty |
| L. v. Beethoven: | Sonáta pre dve flauty |
| W. A. Mozart: | Čarovná flauta (úprava pre dve flauty) |
| Jednoduché triá pre flauty (W. Byrd, L. Marenzio, J. H. Sehein, L. C. Daguin, J. S. Quantz, J. Haydn, | |
| W. A. Mozart) | To najlepšie z klasiky pre tri priečne flauty (úprava V. Drápal) |
| B. Bartók: | Šesť rumunských tancov (flauta a gitara) |
| J. Hatrík: | Tance detí ( dve zobcové flauty, violončelo a klavír) |
| | Barokové tance pre dve zobcové flauty |
| N. Ayoub: | Jazz Suita (3 saxofóny) |
| E. Perényi: | Saxofónové duetá |

**Odporúčaný notový materiál – GITARA**

| | | |
|---|---|---|
| - | S. Juřica: | Kytarová dua |
| - | J. Küffner: | Leichte Übungstücke für Anfänger op. 168 |
| - | J. S. Bach: | Vybrané skladby pre 2 gitary (transkripcie J. Powrožniak) |
| - | M. Mosóczi: | Gitárduók (Musica Budapest) |
| - | E. Nagy, M. Mosóczi: | Gitarová škola III. diel |
| - | B. Henze: | Das Gitarrespiel (zošit 14 - trio) |
| - | K. Scheit: | Leichte Stücke alter Meister (trio) |
| - | J. S. Bach: | Kleine Stücke (duo) |
| - | B. Henze: | Das Gitarrespiel (zošit 13) |
| - | J. Feld: | 10 skladeb pro dvě kytary |
| - | J. Powrožniak: | Gitarové duá (zošit 5, 12) |
| - | J. Powrožniak: | Gitarové triá (zošit 16) |
| - | Mistři baroka: | Kytarová sóla 21 |
| - | U. Peter: | Klassiker der Gitarre Duos I. |
| - | L. Boccherini: | Menuet E – dur (trio) |
| - | F. Carulli: | 24 duet pre dve gitary |
| - | J. Ch. Faber: | Partita pre tri gitary |
| - | A. Wikekbauer: | Španielské tance pre tri gitary |
| - | J. W. Duarte: | More of these anon (duo) |
| - | J. Ph. Rameau: | Vybrané skladby pre 2 gitary |
| - | J. W. Duarte: | Anglické suity č. 3, op. 78 (kvarteto) |
| - | Anglické renesančné piesne (gitara – spev) | |

**Odporúčaný notový materiál – ELEKTRICKÁ GITARA**

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| - | J. Satriani: | Flying in a blue dream | J. Satriani: | Cryin |
| - | J. Hendrix: | Cittle wings | J. Hendrix: | Purple haze |
| - | S. Vai: | Die to live | C. Santana: | Europa |
| - | J. Petrucci: | Glasgow kiss | J. Petrucci: | Damage control |
| - | G. Moore: | Still got the blues | E. Clapton: | Tears to Heaven |
| - | J. Mayer: | Waiting for on the world change | W. Hoffman: | Moldau |
| - | Slash: | Apocalyptic love | O. Osbourne: | Crazy train |
| - | Metallica: | Enter SANDMAN | Metalica: | Suicide and Redemption |
| - | Extreme: | More than words | Mr. Big: | To be with you |
| - | Led Zeppelin: | Imigrant song | Pergamon: | Classical metal |
| - | White Stripes: | The Hardest Button to Button | Deep Purple: | Smoke on the Water |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| - | J. Hendrix: | Hey Joe | Ch. Berry: | Johnny B. Goode |
| - | V. Halen: | Panama | Guus and Roses: | Sweet Child of Mine |
| - | Black Sabbath: | Iron Man | Tublatanka: | Poďme bratia do Betlema |
| - | AC/DC: | Highway to Hell | The Black Keys: | Hard Row |
| - | Jesus and Mary Chain: | Head on | Ramones: | Mary Christmas |
| - | System of a down: | Lonely Day | Led Zeppelin: | The Rower |
| - | Metallica: | Enter Sandman | Slash: | The Godfather Theme |
| - | J. Jett: | I Love Rock and Roll | | |

**VÝTVARNÝ ODBOR**

**Charakteristika predmetu:**

Výtvarná výchova v primárnom vzdelávaní je predmet, ktorý prostredníctvom autentických skúseností získaných výtvarnou činnosťou – intenzívnych zážitkov dobrodružstva tvorby a seba vyjadrovania – rozvíja osobnosť žiaka v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia – vedomých
i nevedomých duševných aktivít. Týmto napĺňa výtvarná výchova svoje jedinečné poslanie v celom edukačnom procese. Výtvarné aktivity na jednej strane vymedzuje prirodzený detský záujem, duševný, citový rozvoj
a rozvoj schopnosti vyjadrovať svoje predstavy – a na druhej strane bohatosť vyjadrovacích foriem (jazyka), ktorú ponúkajú rôzne druhy vizuálnych umení súčasnosti výtvarná výchova v sebe zahŕňa okrem tradičných
a nových výtvarných disciplín aj ďalšie druhy vizuálnych umení ako:
dizajn v jeho rôznych polohách (výrobkový, komunikačný, odevný, textilný, telový, vizuálnu reklamu), fotografiu.

Najvyšším z hľadiska špecifík výtvarnej výchovy jej vlastným cieľom je výchova ku kreativite. Východiskom takejto výchovy je spontánny záujem dieťaťa o seba vyjadrenie. Úmerne vývinovému štrukturovaniu detského poznávania zapája aj výtvarná výchova do tvorivých procesov myslenie, analýzu prostriedkov, spôsobov a zmyslu vytvárania. Strategicky smeruje od čo najširšej škály hravého laborovania s technikami, spôsobmi a témami

v najmladšom veku k vedomej a autentickej operatívnosti s prostriedkami, metódami a významom vo veku staršom. Výchova výtvarnou tvorbou sa v celej šírke výchovnovzdelávacieho procesu javí ako optimálny spôsob rozvíjania tvorivých potencií žiaka.

I. stupeň základného štúdia zodpovedá obdobiu základnej školy. V prvých ročníkoch plynule nadväzuje na spontánny detský výtvarný prejav. Ťažisko metódy vyučovania je ale v zapojení poznávacieho procesu
II. (v zmysle racionálnom i mimo racionálnom) do vzťahu s tvorením. Z radostného laborovania sa postupne formuje schopnosť samostatne reagovať na podnety, tvorivo operovať s prostriedkami. Bohatosti a rôznorodosti záujmov žiaka v tomto veku musí zodpovedať aj bohatosť obsahu vyučovania, jeho interdisciplinárne presahy.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Výtvarný |
| **Študijné zameranie:** | Výtvarná výchova |
| **Ročník:** | Prípravné štúdium |
| **Počet hodín týždenne:** | Základné disciplíny – 2,0 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 52 |
| **Stupeň vzdelania:** | |

*<u>Poznámka:</u> Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre Výtvarnú výchovu, Rámcové učebné plány, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu.*

**Učebné osnovy pre prípravné štúdium**

**Ciele:**

- budovanie vlastných predstáv
- vytváranie vlastných, tvorivých riešení
- vyjadrovať svoj názor pomocou výtvarného jazyka
- výchova ku kreativite
- výtvarné sebavyjadrenie sa
- analýza prostriedkov, spôsobov a zmyslu vytvárania
- zvyšovať citlivosť na odtiene a zmeny
- rozvoj pohyblivosti a prenosu predstáv
- schopnosť abstrahovať v neverbálnej oblasti myslenia
- preštrukturovávať prvky reality
- vytvárať zmysluplné zoskupenia
- inovovať a individualizovať konvenčné vzorce
- operovať s jazykom po formálnej i obsahovej stránke

**Obsah:**

*Poznámka: Východiskom sú spontánne detské výtvarné činnosti a sklon dieťaťa k poznávaniu nových činností, materiálov a techník. Hravé laborovanie je prepojené s tematickými zadaniami.*

- hranie s linkou, farbou a materiálom; uvedomenie si obsahu a formy diela, rozdielnosti rôznych nástrojov a materiálov
- jednoduchá šrafúra v kompozícii
- maľba gestami, pohybmi a nástrojmi s ich charakteristickými stopami
- kresebné variácie diel a ich porovnávanie rôznych spôsobov prevedenia (jednoduchého motívu) -
- uplatňovanie predstavivosti a fantázie pri spracovaní (dopĺňaní alebo vyhľadávaní tvarov) nepresných, nezreteľných textúr (pokrčený papier, čarbanica, škvrny, dekalky, frotáž, monotypia...) -
- experimentovanie s detailmi obrázkov (fotografií), s výstrižkami, alebo s nezobrazujúcimi textúrami (asambláže, koláž, nové konfigurácie, nové tvaroslovie)
- hľadanie obrysov predmetov, tieňov; obkresľovanie, šrafovanie, kolážovanie a pod. – uvedomenie vonkajšieho a vnútorného tvaru
- charakteristika a porovnanie tvarov (geometrické-presné, prírodné-nepresné, veľké a malé, vysoké a nízke, hranaté a okrúhle, plošné a priestorové...)
- vytváranie objektov z kartónu a dodatočná dokresba, maľba alebo koláž
- vytváranie vzorkovníka technikou frotáže,
- rastliny a prírodniny ako inšpiratívne výtvarné materiály
- monotypia
- interpretácia vypočutého príbehu, alebo vymysleného dieťaťom vlastnou kresbou príp. transformácii rozprávky
- kašírovanie masiek z jednoduchých materiálov,
- priblíženie významu a výrazu rituálnej masky
- návšteva galérie, výstavy zameraná na priblíženie rozmanitosti umeleckých diel a ich výraze spojená s diskusiou

| Kompetencie | Výstupy |
|---|---|
| **- znázornia svoje predstavy v kresbe, maľbe, koláži a modelovaní** | |

| | |
|---|---|
| **- invenčne pracujú s farbou**<br>**- určia názov svojej práce**<br>**- pomenujú a opíšu výraz svojich prác, obsah umeleckých diel**<br>**- znázornia svoje vlastné predstavy z počutého textu vo výtvarných technikách**<br>**- výtvarným jazykom vyjadria príbehy, udalosti, z vlastných predstáv**<br>**- vlastnou fantáziou pretvoria chaos textúr do racionálnych zobrazení podľa svojej fantázie a tvarovej predstavivosti**<br>**- neúplnosť obrázkov (fotografie, reprodukcie...) vlastnou fantáziou dopĺňajú neúplné obrazy**<br>**- z primárnych geometrických tvarov komponujú novotvary**<br>**- obkresľovaním geometrických tvarov a ich dotvorením vytvoria novotvary**<br>**- základné emócie zobrazia jednoduchými maskami základných emócií (smútok, radosť...)**<br>**- gestická kresba**<br>**- štruktúry prírodnín ako súčasť kompozície**<br>**- oboznámenie s jednoduchou frotážou**<br>**- oboznámenie s jednoduchou monotypiou**<br>**- ovládajú spájať, strihať, sformovať materiály (papier a mäkší kartón, textil)** | **Výstavy:**<br>**- počas celého roku na paneloch v priestore školy**<br>**- Štátna opera 2x v roku**<br>**- Radnica 1x v roku** |

**Tematické okruhy:**

**Základné vyjadrovacie prostriedky:** bod, línia, tvar, škvrna, farba
a kompozičné princípy

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Výtvarný |
| **Študijné zameranie:** | Výtvarná výchova |
| **Ročník:** | Prvý |
| **Počet hodín týždenne:** | Základné disciplíny – 3,0 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 53 |
| **Stupeň vzdelania:** | Prvá časť I. stupňa základného štúdia<br>Primárny stupeň vzdelania – ISCED 1B |

*Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre Výtvarnú výchovu, Rámcové učebné plány, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu.*

***Učebné osnovy pre 1. ročník***

**Ciele:**

- artikulácia neartikulovaného tvaru, interpretácia neurčitého
- využitie nepresných tvarov na zobrazenie
- rozvíjanie interpretačnej predstavivosti a obrazotvornosti
- precvičovanie základných techník zručností
- pochopenie lokálnych farieb predmetov
- získanie skúseností s farebnou stopou nástroja
- uvedomenie si vzájomných pomerov zobrazovaných prvkov
- osvojiť si výtvarno-estetické vnímanie skutočností
- výtvarne myslieť, vnímať a chápať
- využívať spontánnosť, vlastnú detskému výtvarnému prejavu
- vládnuť na danej úrovni zobrazovanie skutočného i fantazijného sveta
- pracovať s kompozíciou, farbou a materiálom

**Obsah:**

- poznať základné pojmy z oblasti výtvarného umenia
- využívať nové znalosti teoreticky aj prakticky (o farbách, línii, tvaroch)
- poznať základy teórie a dejín umenia
- výtvarné hry

- osvojiť si základné vyjadrovacie prostriedky (cez kresbu až po prácu s materiálom), rozvoj jemnej motoriky a presnosti (strihanie, lepenie)
- dodržiavať pravidlá tak, aby bola udržovaná bezpečnosť
- dokázať vyjadriť svoje pocity, zážitky, myšlienky výtvarnými technikami
- vedieť si pripraviť a udržiavať pomôcky na prácu
- šetrne zaobchádzať s materiálom a zariadením
- myslieť ekologicky a využívať aj odpadový materiál k tvorbe

| **Kompetencie** | **Výstupy** |
|---|---|
| *Žiak vie:*<br>**- pozná základné prvky výtvarného jazyka**<br>**- dokáže využívať a aplikovať prvky výtvarného jazyka v tematických okruhoch**<br>**- cielene vykonáva osvojené výtvarné a fotografické postupy**<br>**- poznáva možnosti zobrazenia aj za pomoci média fotografie**<br>**- dokáže subjektívne vyjadriť zážitok, pocit, myšlienku, vnem**<br>**- učí sa vnímať výtvarno-estetické skutočnosti**<br>**- učí sa výtvarne myslieť, vnímať a chápať**<br>**- dokáže využiť spontánnosť vlastnú detskému prejavu**<br>**- pracovať s kompozíciou, farbou a materiálom**<br>**- spoznáva základné pojmy z výtvarného umenia**<br>**- učí sa formou hry poznávať dejiny umenia**<br>**- zdokonaľuje jemnú motoriku rúk**<br>**- svoje práce zverejňuje v priestoroch školy alebo** na **výstavách** | **- porozumenie prvkom aspektom výtvarného jazyka v rámci tematických okruhov (bod, línia, tvar, škvrna, farba a kompozičné princípy)**<br><br>**Výstavy:**<br>**- svoje práce vystavuje v triednom ateliéry alebo v priestoroch školy**<br>**Výstavy školy:**<br>**- Štátna opera a Radnica** |

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Výtvarný |
| **Študijné zameranie:** | Výtvarná výchova |
| **Ročník:** | Druhý |
| **Počet hodín týždenne:** | Základné disciplíny – 3,0 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 53 |
| **Stupeň vzdelania:** | Prvá časť I. stupňa základného štúdia<br>Primárny stupeň vzdelania – ISCED 1B |

*Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre Výtvarnú výchovu, Rámcové učebné plány, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu.*

***Učebné osnovy pre 2. ročník***

**Ciele:**

- pochopenie rozmanitých možností vyjadrenia jedného základného prvku
- využitie výrazových možností líniou v kresbe
- subjektívne vyjadrenie farebného výrazu
- uvedomenie si vzťahu nakresleného voči formátu
- priestorový rozvrh a jeho výrazovosť
- zážitok rytmu na ploche
- psychológia farieb, farebné vnímanie
- kreslené zručnosti, modelácia svetla a tieňa
- rozvoj jemnej motoriky pri modelovaní (presnosť)
- učiť sa vnímať estetickú hodnotu výtvarných diel
- pokúsiť sa zhodnotiť výsledok svojej práce a práce iných (sebakritika, kritika)
- prezentovať svoje práce na verejnosti

**Obsah:**

- tvorivý rozvoj výtvarnej predstavivosti a fantázie
- schopnosť pretvárať skutočnosť
- osvojovanie si procesu tvorby prostredníctvom rôznych výtvarných techník
- využívať spontánny detský prejav pri práci
- oboznámiť sa s rôznymi druhmi ceruziek a iných kresliacich nástrojov
- pochopiť rozdiel medzi krycími (temperovými) a transparentnými (vodovými) farbami
- práca so štetcom (kedy použiť plochý a kedy okrúhly štetec)
- vedieť rozmiestniť správne farby na palete
- poznať rozdiely medzi modelovacími hmotami
- poznať najznámejších umelcov a ich ťažiskové diela
- dokázať samostatne pripraviť materiál na prácu
- zvládnuť prácu s čiarou a bodom
- zobraziť predmety v pohybe
- kreslené zručnosti, modelácia svetla a tieňa
- osvojenie grafických techník
- kombinácia rôznych techník, maľovanie, koláž
- vedieť vybrať vhodný formát výkresu, matrice
- maliarske zručnosti – nanášanie a miešanie farieb

| **Kompetencie** | **Výstupy** |
|---|---|
| *Žiak vie:*<br>**- chápe základné prvky výtvarného jazyka a realizuje ich v tematických okruhoch, výtvarnom a technickom osvojení skutočnosti v experimentovaní s výtvarnými prostriedkami, - motivácia je základom celého výtvarného procesu, ktorá podporuje individuálne, samostatné a osobité výtvarné riešenia danej úlohy**<br>**- učí sa tvorivo rozvíjať výtvarnú predstavivosť a fantáziu**<br>**- má schopnosť pretvárať skutočnosť podľa svojej predstavy**<br>**- pri tvorbe využíva spontánny výtvarný prejav**<br>**- učí sa pracovať s rôznymi výtvarnými technikami**<br>**- rozoznáva jednotlivé druhy ceruziek, pozná ich tvrdosť a dokáže ich používať v tvorbe**<br>**- rozoznať krycie a transparentné farby**<br>**- rozoznáva jednotlivé druhy štetcov a ich použitie**<br>**- dokáže správne rozmiestniť farby na palete**<br>**- pozná jednotlivé druhy modelovacích hmôt**<br>**- učí sa poznať významných umelcov a ich diela**<br>**- dokáže samostatne pripraviť materiál na prácu**<br>**- učí sa zobraziť predmety v pohybe**<br>**- zdokonaľuje kresliarske techniky (modelácia svetla a tieňa)**<br>**- učí sa osvojovať grafické techniky**<br>**- dokáže pracovať s kombináciou rôznych techník (maľovanie, koláž)**<br>**- zdokonaľuje si maliarske techniky (nanášanie a miešanie farieb)**<br>**- svoje práce verejne vystavuje** | **- individuálna a tvorivá realizácia v tematických okruhoch rozšírená o nové objavné formálne postupy ako koláž, roláž, frotáž, asambláž, experimentovanie so svetlom a fotografickým materiálom**<br><br>**Výstavy:**<br>**- svoje práce vystavuje v triednom ateliéry alebo v priestoroch školy:**<br><br>**Výstavy školy:**<br>**- Štátna opera a na Radnici** |

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Výtvarný |
| **Študijné zameranie:** | Výtvarná výchova |
| **Ročník:** | Tretí |
| **Počet hodín týždenne:** | Základné disciplíny – 3,0 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 53 |
| **Stupeň vzdelania:** | Prvá časť I. stupňa základného štúdia<br>Primárny stupeň vzdelania – ISCED 1 B |

*<u>Poznámka:</u> Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre Výtvarnú výchovu, Rámcové učebné plány, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu.*

***Učebné osnovy pre 3. ročník***

**Ciele:**

- pochopiť vzťahy základnej geometrie a tvarovej rozmanitosti predmetov
- konfrontácia prírodných a geometrických tvarov
- pochopiť princíp zosvetlovania a stmavovania farieb
- cieľavedome miešať a nanášať farby
- pochopiť videné priestorové vzťahy (farba, tvar, mierka, materiál, motív)
- vedieť spontánne rozobrať výtvarné dielo
- určiť ťažisko obrazu, farebnú psychológiu
- spracovať tému s väčšou náročnosťou ako v predošlom ročníku
- dokázať priradiť k téme vhodnú výtvarnú techniku
- vhodné kombinovanie výtvarných techník
- dokázať rozmiestniť jednotlivé prvky na obraze
- vyváženosť tvarovej a farebnej kompozície

**Obsah:**

- realizuje sa prostredníctvom konkrétnych úloh
- osvojuje si formy práce pomocou didaktických prostriedkov a metód
- schopnosť zachytiť realitu, ale aj jej pretváranie
- rozvoj žiakovej predstavivosti a fantázie výtvarnými technikami a postupmi
- nadviazať na učivo z predchádzajúcich ročníkov
- dokázať výtvarné pojmy používať v praxi
- poznať ťažiskové diela umelcov na základe ukážok
- mať základný prehľad v grafických postupoch
- vyjadriť vlastnými slovami obsah svojho diela
- prehlbovanie práce s líniou, škvrnou, bodom, uhlíkom a rudkou
- zvyšovať samostatnosť, navrhovať vlastné riešenia témy (originalita)
- naučiť sa pracovať s kolektívom – skupinové práce
- vyzdvihovať relaxačné a terapeutické účinky umenia
- budovať sebavedomie prezentáciou prác na verejnosti

| **Kompetencie** | **Výstupy** |
|---|---|
| *Žiak vie:*<br>**- hravé činnosti postupne nahrádzať uvedomelejšou prácou, založenou na spresňovaní spontánneho expresívneho detského prejavu, v súvislosti s psychologickým rozvojom zobrazovať tematické kompozície, prírodné a umelé formy, - chápe princíp zosvetlovania a stmavovania farieb,**<br>**- dokáže cieľavedome miešať a nanášať farby**<br>**- dokáže spontánne rozobrať výtvarné dielo**<br>**- určiť ťažisko obrazu**<br>**- dokáže spracovať tému náročnejšie ako v predošlom ročníku**<br>**- používať vhodné kombinácie výtvarných techník**<br>**- učí sa vyvažovať tvar a farbu kompozície**<br>**- dokáže použiť vedomosti nadobudnuté v predošlom ročníku**<br>**- používať výtvarné pojmy v praxi**<br>**- na základe ukážok poznať dôležité diela umelcov**<br>**- má prehľad v základných grafických postupoch**<br>**- dokáže vyjadriť vlastnými slovami obsah svojho diela**<br>**- navrhovať vlastné riešenia na spracovanie témy**<br>**- pracovať s kolektívom na skupinových prácach**<br>**- o relaxačných a terapeutických účinkoch umenia** | **- k osvojeniu výtvarného jazyka z prvého a druhého ročníka pribúda experimentovanie s výtvarným materiálom, výrazovými vlastnosťami farby, línie, plochy a priestoru, pochopiť vzťah medzi dekoratívnou a úžitkovou podobou tvaru a materiálu**<br><br>**Výstavy:**<br>**- svoje práce vystavuje v triednom ateliéry alebo v priestoroch školy**<br><br>**Výstavy školy:**<br>**- Štátna opera alebo na Radnici** |

| | |
|---|---|
| **- verejne vystavuje svoje práce** | |

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Výtvarný |
| **Študijné zameranie:** | Výtvarný výchova |
| **Ročník:** | Štvrtý |
| **Počet hodín týždenne:** | Základné disciplíny – 3,0 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 53 |
| **Stupeň vzdelania:** | Prvá časť I. stupňa základného štúdia<br>Primárny stupeň vzdelania – ISCED 1B |

*Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre Výtvarnú výchovu, Rámcové učebné plány, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu.*

***Učebné osnovy pre 4. ročník***

**Ciele:**

- pochopenie rozmanitých možností vyjadrenia jedného základného prvku
- využitie výrazových možností bodu v kresbe
- základná charakteristika bodu
- vzťah bodu a línie, bodu a tvaru
- pochopiť a naučiť používať princíp základných farebných kontrastov
- naučiť sa cieľavedome miešať farby
- pochopenie rôznych modalít (farba, tvar, mierka, materiál, motív)
- výchova ku kreativite
- poznať jazyk vizuálnych médií
- poznať základné kompozičné princípy
- vedieť ktoré materiály navzájom kombinovať
- kresliť tvar podľa skutočnosti s dôrazom na obrys
- rozvoj tvorivosti aj podľa vlastnej fantázie, návrhy bez predlohy
- zapájať sa do výtvarných súťaží
- navštevovať spoločne aj individuálne galérie
- budovať sebavedomie vystavovaním prác na verejnosti

- **Obsah:**

- prirodzená inovácia, variabilita, objavovanie nových kombinácii a vzťahov
- proporčnosť zastúpenia jednotlivých aspektov obsahu
- proporčnosť zastúpenia technických disciplín (kresba, maľba, grafika)
- práca s priestorovou tvorbou a kombináciou rôznych techník
- nadviazať na poznatky z predošlého ročníka a využiť ich v praxi
- poznať vlastnosti jednotlivých farieb (vodové, tempera, olej...)
- vedieť rozlíšiť základné znaky umeleckých výtvarných slohov
- zvládnuť modeláciu svetla a tieňa
- dokázať zobraziť farebné i tvarové kontrasty
- pri priestorových prácach zvládnuť prácu s rôznymi materiálmi
- záverečná skúška na ukončenie prvej časti I. stupňa základného štúdia
- výstava absolventských prác

| **Kompetencie** | **Výstupy** |
|---|---|
| *Žiak vie:* | |

| | |
|---|---|
| **- hravosť pri tvorení primeraná veku je postupne nahradzovaná expresívnym, spontánnym prejavom a uvedomelejšou prácou, prírodné a umelé formy sú zobrazované v súvislosti s psychologickým rozvojom žiaka, tieto zmeny sa aplikujú aj pri práci s farbou, líniou ako aj pri priestorových a dekoratívnych prácach**<br>**- využiť výrazové možnosti bodu v kresbe**<br>**- pozná základnú charakteristiku bodu**<br>**- používať princíp základných farebných kontrastov**<br>**- cieľavedome miešať farby**<br>**- učí sa kreativite**<br>**- poznáva jazyk vizuálnych médií**<br>**- pozná základné kompozičné princípy**<br>**- kombinovať jednotlivé materiály pri použití výtvarných techník**<br>**- rozvíja tvorivosť podľa svojich tvorivých predstáv**<br>**- zapája sa do výtvarných súťaží**<br>**- nadobúda vzťah k výtvarnému umeniu spoločným a individuálnym navštevovaním galérii**<br>**- dokáže využívať vedomosti nadobudnuté v predošlom štúdiu**<br>**- pozná vlastnosti farieb**<br>**- dokáže rozlíšiť jednotlivé znaky výtvarných umeleckých slohov, dokáže zobraziť farebné i tvarové kontrasty**<br>**- dôsledne sa pripravuje na záverečnú skúšku prvej časti I. stupňa základného štúdia** | **Výstavy:**<br>**- svoje práce vystavuje v triednom ateliéry, alebo v priestoroch školy**<br><br>**Výstavy školy:**<br>**- Štátna opera, Radnica**<br><br>**Záverečná skúška:**<br>**- na základe vybraných prác pedagóg zhodnotí úroveň a náročnosť spracovania jednotlivých tém, techník a zručností, - výber absolventských prác bude vystavený v priestoroch školy** |

**Profil absolventa prvej časti I. stupňa základného štúdia:**

- výtvarne vyjadrujú svoje predstavy v kresbe, maľbe, koláži, modelovaní, jednoduchej grafickej technike, v tvorbe objektu
- pracujú s líniou, farbou, tvarom
- pomenujú farby a farebné tóny, základné farebné kontrasty
- slovne charakterizujú línie a tvary podľa proporcií a výrazu
- rozlišujú organické a geometrické tvary
- stručne charakterizujú vytvorený artefakt
- zvládnu techniku kresby (ceruzou, fixkou, tušom, pierkom, štetcom)
- zvládnu techniku maľovania (temperové farby, suché voskové alebo olejové pastely, fixkami, tušmi)
- zvládnu techniku modelovania z mäkkého modelovacieho materiálu
- zvládnu jednoduchú grafickú techniku (monotipiu, kartónorez, linorez)
- slovne opíšu videné výtvarné dielo

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Výtvarný |
| **Študijné zameranie:** | Výtvarná výchova |
| **Ročník:** | Prvý |
| **Počet hodín týždenne:** | Základné disciplíny – 3,0 hod.<br>Rozširujúce disciplíny: fotografia – 12,0 hod. ročne |
| **Učebný plán číslo:** | 54 |
| **Stupeň vzdelania:** | Druhá časť I. stupňa základného štúdia<br>Nižší sekundárny stupeň vzdelania – ISCED 2B |

*Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre Výtvarnú výchovu, Rámcové učebné plány, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu.*

***Učebné osnovy pre 1. ročník***

**Ciele:**

- pochopenie vzťahov a zameniteľnosti vonkajšieho a vnútorného tvaru
- rôzne možnosti radenia a zmnožovania tvaru
- uvedomenie si výraznosti povrchov textúr
- získavanie skúseností z kombinovania materiálov
- pomenovať a charakterizovať jednotlivé druhy výtvarného umenia, ich hlavné nástroje a vyjadrovacie
- prostriedky a žánre na úrovni sekundárneho vzdelávania (farba, tvar, škvrna, línia, priestorové vzťahy), poznať na úrovni sekundárneho vzdelávania vlastnosti a možnosti používania výtvarných nástrojov
  a materiálov (ceruzy, fixky, štetce, nožnice, lepidlá, pastózne a vodové farby, suché voskové a olejové pastely, mäkké modelovacie hmoty, podkladové materiály, jednoduché programy vo výtvarnom programe počítača
- orientovať sa v oblasti dejín umenia na danej úrovni, vedieť vymenovať a charakterizovať maliarske, grafické a sochárske žánre
- vyznať sa v základných okruhoch sociálnej funkcie výtvarného umenia a slovenskej ľudovej tradície – jej zvykoslovím

**Obsah:**

- obsah vyučovania výtvarnej výchovy tvorí sústavu edukačných tém, každá z tém zodpovedá riešeniu určitého výtvarného problému, témy sú zoradené v metodických radoch, ktoré predstavujú riešenia príbuzných výtvarných problémov v priereze ročníkov vždy na úrovni zodpovedajúcej veku, takto koncipovaná sieť edukačných tém predstavuje model, s ktorým môže učiteľ dynamicky pracovať a podľa potreby preraďovať témy v časovom pláne jedného ročníka i medzi ročníkmi, témy napĺňa konkrétnymi úlohami učiteľ
- kresliť podľa videnej skutočnosti, z predstavy a podľa fantázie s nárokmi na proporcionalitu, modeláciu svetla a tieňa
- vyjadriť prostredníctvom vyjadrovacích prostriedkov (mierka, farba, intenzita, línie) priestorové vzťahy (lineárna, vzdušná, perspektíva)
  usporiadať a zmiešať farby na palete a obraze
- zvládnuť zložitejšie techniky otláčania (linoryt, farebný linoryt, rôzne formy sútlačí)
- zvládnuť modelovanie tvarov podľa predlohy a fantázie, zložitejšie postupy pri práci so sadrou
- dokázať vybrať časť videnej skutočnosti za účelom zobrazenia
- vytvoriť základný rozvrh architektonického tvaru a priestoru, kresbu jednoduchého dizajnérskeho návrhu
- pracovať individuálne, aj v skupine
- hodnotiť seba aj iných
- byť tvorivý a iniciatívny
- rešpektovať kultúrnu rozmanitosť a preukazovať záujem o primeranú formu medzi-kultúrnej komunikácie

| **Kompetencie** | **Výstupy** |
|---|---|
| *Žiak vie:*<br>**- žiak si na výtvarnej výchove osvojuje prvky výtvarného jazyka prostredníctvom praktickej činnosti a zručnosti, mentálnej spôsobilosti a formovaním svojich postojov, rozvíja si improvizačné schopnosti, hľadá analógie medzi videným a predstavovaným, pochopenie myšlienkových, materiálových a technických možností prostredníctvom fotografie a iných médií**<br>**- získava skúsenosti v oblasti kombinovania materiálov**<br>**- dokáže pomenovať a charakterizovať jednotlivé druhy výtvarných umení**<br>**- dokáže používať na úrovni sekundárneho vzdelávania výtvarné nástroje a materiály**<br>**- orientuje sa v oblasti dejín výtvarného umenia**<br>**- dokáže kresliť z videnej skutočnosti ale aj z vlastnej fantázie**<br>**- dokáže zvládnuť zložitejšie techniky otláčania** | **- samostatná individuálna a tvorivá realizácia v tematických okruhoch, pochopiť vzťah tvaru a materiálu k funkcii predmetu napr. dekoratívnej alebo úžitkovej podobe,**<br><br>**Výstavy:**<br>**- svoje práce vystavuje v triednom ateliéry alebo v priestoroch školy** |

| | |
|---|---|
| **- zvládnuť prácu so sadrou**<br>**- nakresliť jednoduchý dizajnérsky návrh**<br>**- dokáže pracovať individuálne aj v skupinách**<br>**- dokáže zhodnotiť seba aj iných**<br>**- nachádza medzi-kultúrne vzťahy medzi jednotlivými druhmi umení**<br>**- svoje práce vystavuje** | **Výstava školy:**<br>**- Štátna opera a Radnica** |

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Výtvarný |
| **Študijné zameranie:** | Výtvarná výchova |
| **Ročník:** | Druhý |
| **Počet hodín týždenne:** | Základné disciplíny – 3,0 hod.<br>Rozšírené disciplíny (fotografia) – 12,0 hod. ročne |
| **Učebný plán číslo:** | 54 |
| **Stupeň vzdelania:** | Druhá časť I. stupňa základného štúdia<br>Nižší sekundárny stupeň vzdelania – ISCED 2B |

*<u>Poznámka:</u> Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre Výtvarnú výchovu, Rámcové učebné plány, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu.*

***Učebné osnovy pre 2. ročník***

**Ciele:**

- rozvíjanie predstavivosti ovplyvnené pozorovaním, uvedomovať si pôsobenie priestoru, jeho mierky voči človeku, naučiť sa vyjadrovať vzdialenosť a blízkosť veľkosťou, tvarom, ostrosťou a farbou, základné pochopenie optických hier op - artovom obraze
- rozvoj vizuálnej predstavivosti
- popísať kompozičné princípy podľa špecifických druhov umenia a uviesť ich do vzťahu so základnými vyjadrovacími prostriedkami v kresbe, maľbe priestorovej tvorbe (rovnováha – nerovnováha, statické pôsobenie kompozície)
- popísať vzťahy a kvalitu farieb (rozdelenie na základné, miešané, teplé, studené, aktívne, pasívne)
- psychologické pôsobenie obrazu
- popísať výrazové prostriedky z hľadiska účinku na diváka (expresivita využitých vyjadrovacích prostriedkov)
- argumentovať a prijímať argumenty v rámci triedy pri výbere prostriedkov pre výtvarnú činnosť

**Obsah:**

- obsah sa realizuje prostredníctvom konkrétnych úloh napríklad približovanie a vzďaľovanie, zväčšovanie a zmenšovanie časti (výseku) kompozície, farebná perspektíva, zaostrenie, zmeny mierky, a to za pomoci určitých metód, didaktických prostriedkov a podmienok, možnosti postfotografie: digitálnej montáže, aplikácie, transformácie fotografie a fotoinštalácie
- nadviazať na učivo z predošlého ročníka
- orientovať sa v oblasti dejín výtvarného umenia na úrovni druhého ročníka sekundárneho vzdelávania
- kresliť prostredníctvom linky, šrafovania v závislosti od výberu kresliarskeho materiálu (ceruzka, tuš)
- usporiadať a miešať farby na palete a obraze
- zvoliť kompozíciu vzhľadom na sformulovaný cieľ výtvarnej činnosti
- zvládnuť techniku skladania a spájania priestorových tvarov do asambláží
- využívať pri výtvarnej tvorbe impresívne a expresívne formy vyjadrovania v závislosti od vytýčených cieľov činnosti

- štylizovať zobrazované podľa charakteru úlohy a zamýšľaného výsledku
- kriticky hodnotiť technické, výrazové a obsahové aspekty výtvarnej tvorby u seba a iných s ohľadom na porovnanie zamýšľaného cieľa a výsledku práce
- výsledky práce zverejňovať

| **Kompetencie** | **Výstupy** |
|---|---|
| *Žiak vie:*<br>**- aj naďalej sa zobrazujú tematické kompozície, prírodné a umelé formy v súvislosti so psychologickým rozvojom žiaka, od experimentovania s materiálmi, technikami a postupmi v nižších ročníkoch, cez cvičenia a štúdie (vecné, aspektové, analyticko – syntetické k samostatnej tvorivej operatívnosti**<br>**- dokáže vnímať hĺbku priestoru, proporcionality, perspektívu a je schopný zobraziť realitu prostredníctvom kresby, maľby, fotografie, zmeny fotografie prostredníctvom digitálneho spracovania (transformácie, filtre, morfing, montáže) digitálny obraz vo svojej technickej podstate**<br>**- učí sa rozvíjať vizuálnu predstavivosť**<br>**- dokáže popísať vzťahy a kvalitu farieb**<br>**- dokáže popísať výrazové prostriedky vo vzťahu pôsobenia na diváka**<br>**- dokáže argumentovať a prijímať argumenty v rámci triedy pri výbere prostriedkov pre výtvarnú činnosť**<br>**- orientuje sa v oblasti dejín výtvarného umenia na úrovni druhého ročníka sekundárneho vzdelávania**<br>**- usporiadať a miešať farby na palete a obraze**<br>**- zvládnuť techniku skladania a spájania (ansambláž)**<br>**- používať štylizáciu výtvarných prvkov**<br>**- učí sa kriticky hodnotiť technické, výrazové a obsahové aspekty tvorby**<br>**- svoje výtvarné práce vystavuje** | **Výstavy:**<br>**- svoje práce vystavuje v triednom ateliéry alebo v priestoroch školy**<br><br>**Školské výstavy:**<br>**- Štátna opera, Radnica** |

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Výtvarný |
| **Študijné zameranie:** | Výtvarná výchova |
| **Ročník:** | Tretí |
| **Počet hodín týždenne:** | Základné disciplíny – 3,0 hod.<br>Rozširujúca disciplína (fotografia) – 12 hod. ročne |
| **Učebný plán číslo:** | 54 |
| **Stupeň vzdelania:** | Druhá časť I. stupňa základného štúdia<br>Nižší sekundárny stupeň vzdelania –ISCED 2B |

*<u>Poznámka:</u> Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre Výtvarnú výchovu, Rámcové učebné plány, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu.*

***Učebné osnovy pre 3. ročník***

**Ciele:**

- uvedomiť si rôzne možnosti usporiadania, naučiť sa hľadať a dopĺňať zmysel v náhodných zoskupeniach
- objavovanie výtvarných kvalít, netradičných pohľadov na ľudské a zvieracie telo
- rozvoj fantázie
- posilnenie poznatkov z biológie a ich rozšírenie o estetické hľadisko
- charakterizovať maliarske, grafické a sochárske žánre
- dokázať vybrať časť videnej skutočnosti a ju zobraziť
- byť tvorivý a iniciatívny

- dokázať zvoliť kompozíciu vzhľadom na sformulovaný cieľ výtvarnej činnosti
- polemizovať s ostatnými žiakmi pri výbere prostriedkov pre výtvarnú činnosť

**Obsah:**

- obsah sa zameriava na rôzne kompozičné variácie usporiadania prvkov na ploche podľa princípov (diagonálne, horizontálne, radiálne) alebo chaoticky
- porovnávať výraz, konštrukcia a dekonštrukcia usporiadania prvkov
- fotoinštalácia:
  inštalácia fotografií v prostredí
  hľadanie súvislostí s prostredím
- porovnávanie povrchov, ktorých výsledkom môže byť „vzorkovník“
- orientovať sa v oblasti dejín umenia na danej úrovni
- kresliť podľa fantázie ale aj podľa videnej skutočnosti
- pracovať individuálne, aj v skupine
- návšteva galérií
- samostatná práca žiakov
- vystavovanie výtvarných prác

| **Kompetencie** | **Výstupy:** |
|---|---|
| *Žiak vie:*<br>- žiak si osvojil vyjadrovacie zručnosti, ktoré predstavujú základy znalostí vyjadrovacích prostriedkov (jazyka) vizuálnych umení (gramotnosť v oblasti vizuálnej kultúry a fotografie)<br>- dokáže vybrať časť videnej skutočnosti za účelom zobrazenia – záber (fotografia, film, komiks a pod.), rám pohľad (obraz), charakteristický tvar (plastika)<br>- rozvíja svoje videnie a fantáziu<br>- využíva vedomosti z biológie a transformuje ich do výtvarného videnia<br>- dokáže charakterizovať maliarske, grafické a sochárske žánre<br>- byť tvorivý a iniciatívny<br>- polemizuje pri výbere prostriedkov na realizáciu výtvarného diela so svojimi spolužiakmi<br>- orientuje sa v oblasti dejín umenia na úrovni zodpovedajúcej tretiemu ročníku sekundárneho vzdelávania<br>- dokáže kresliť videné veci a javy, ale aj podľa svojej fantázie<br>- pracuje individuálne ale aj v skupinách<br>- svoje vedomosti obohacuje návštevou galérií a výstav<br>- dokáže samostatne pracovať<br>- svoje práce zverejňuje, vystavuje | **Výstavy:**<br>**- svoje práce vystavuje v triednom ateliéry alebo v priestoroch školy**<br><br>**Školské výstavy:**<br>**- Štátna opera, Radnica, (niekoľko krát v roku)** |

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Výtvarný |
| **Študijné zameranie:** | Výtvarná výchova |
| **Ročník:** | Štvrtý |
| **Počet hodín týždenne:** | Základné disciplíny – 3,0 hod.<br>Rozširujúca disciplína (fotografia) – 12 hod. ročne |
| **Učebný plán číslo:** | 54 |
| **Stupeň vzdelania:** | Druhá časť I. stupňa základného štúdia<br>Nižší sekundárny stupeň vzdelania –ISCED 2B |

*Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre Výtvarnú výchovu, Rámcové učebné plány, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu.*

**Učebné osnovy pre 4. ročník**

**Ciele:**

- upevňovať kreatívne myslenie
- naďalej rozvíjať emočnú inteligenciu
- neustále pestovať zmysel pre dobro a krásu
- pokračovať v budovaní hodnotového systému žiaka a obranyschopnosti voči tlaku reklamy a gýču
- prispôsobovať sa potrebám konkrétnych oblastí, zohľadňovať nové trendy vo vývoji umení
- usmerňovať estetickú orientáciu žiakov
- informácie o rôznych druhoch, štýloch a obdobiach umenia
- začnú vnímať obsah umeleckého diela, jeho formu
- vedomosti a prehľad o najznámejších slovenských a svetových dielach a umelcoch
- rozvoj kritického myslenia
- pochopenie a prijatie odlišnosti vo výtvarnom prejave
- prácou na projektoch v skupinách sa rozvinú ich schopnosti pracovať v tíme a uvedomovať si zodpovednosť za svoju časť práce
- na základe získania praktických zručností dokážu žiaci aj samostatne zrealizovať svoje predstavy
- osvojením si rôznych technických postupov sa žiakom otvoria možnosti sebarealizácie

**Obsah:**

*Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:*
- podľa videnej skutočnosti identifikovať pozitívne a negatívne tvary (predmety, prírodniny, zvieratá, figúry)
- zmeny kompozície vlastnej maľby alebo kresby pomocou PC a grafických programov

*Zobrazovanie reality:*
- kresliarske pamäťové cvičenia
- štúdie predmetov a prírodnín
- figúra , štúdia s dôrazom na proporčnosť (výraz, gesto, ťažisko)
- štúdia portrétu (s dôrazom na proporcie)
- fotografický portrét (modelácia svetlom, nastavenie, výraz, deformácia, postprodukčná manipulácia)
- video reportáž

*Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:*
- pretransformovanie prírodných princípov do výtvarného jazyka (napr. svitanie, rast, rozpad, rozklad, zrodenie,
  topenie, stmievanie, kryštalizácia, vlnenie...)
- dizajnovanie predmetov (interiéru, hudobného nástroja, nábytku...)
- vytvorenie vlastného písma (návrh, konštrukcia, proporcie)
- kooperácia učiteľa a žiakov pri zrode nových vyjadrovacích techník a tém

*Podnety z výtvarného umenia:*
- procesuálne umenie
- ukážky, realizácia objektu alebo obrazu (biologické, chemické alebo fyzikálne procesy)
- fotografický záznam perfomancie
- aplikácia techník tradičných remesiel
- spoločná diskusia po návšteve výstavy, alebo galérie
- interpretácia vybraných výtvarných diel

*Podnety z iných umení a oblastí poznania:*
- chémia, fyzika, biológia ako podnet k výtvarnému vyjadreniu sa
- muzikomaľba (napr. sonáta, fuga, džezová skladba, uspávanka...)
- spracovanie výtvarných podnetov

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Výtvarný |
| **Študijné zameranie:** | Výtvarná výchova |

| | |
|---|---|
| **Ročník:** | Piaty |
| **Počet hodín týždenne:** | Základné disciplíny – 3,0 hod.<br>Rozširujúca disciplína (fotografia) – 12 hod. ročne |
| **Učebný plán číslo:** | 54 |
| **Stupeň vzdelania:** | Druhá časť I. stupňa základného štúdia<br>Nižší sekundárny stupeň vzdelania –ISCED 2B |

**Ciele:**

- budovanie výtvarnej predstavivosti
- zdokonaľovanie vyjadrovacích prostriedkov prostredníctvom kresby, maľby, koláže, modelovania
- rozvoj tvorivej fantázie žiaka
- práca s kompozíciou (rozvrh plochy)
- práca s kombinovaním a miešaním farieb
- proporcionalita videného predmetu
- budovanie vedomostí z oblasti historických slohov umenia a architektúry
- realizácia vo zvolenom štýle moderného umenia
- práca s výtvarnými reakciami na podnety z oblasti hudby, literatúry, divadla a tanca
- rozširovanie vedomostí prostredníctvom literatúry a časopisov súčasného výtvarného umenia
- učia sa opísať výtvarné dielo (druh, médium, technika, výraz)
- verbálne vyjadrenie a zaradenie výtvarného diela do obdobia
- úspešné ukončenie druhej časti I. stupňa štúdia absolventskou prácou a výstavou

**Obsah:**

*Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:*

- výber vyjadrovacích prostriedkov na stvárnenie svojej predstavy, konceptu alebo podnetov vizuálnej reality
- zväčšovanie detailu (macro, hyperrealizmus)
- posun a variácia vlastnej štúdijnej kresby (plastiky)
- vytvorenie kópie detského výtvarného prejavu (dodržanie kompozície, farebnosti)

*Zobrazovanie reality:*

- kreslenie a modelovanie prírodniny (predmetu); sadrový odliatok plastiky
- štúdie portrétu – 2D (dôraz na výstavbu, proporcie, výraz linky a tvaru)
- štúdie portrétu – 3D (dôraz na formu, mierku, proporcie, viac-pohľadovosť)
- fotografia portrétu a kresba podľa fotografie

*Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:*

- vlastné návrhy a realizácie žiaka
- architektúra (návrh exteriéru, interiéru), realizácia modelu v mierke
- grafika – transformácie (slepotlač, tlač z híbky, tlač z výšky, sútlač, tlač do podkladu, reprodukcie...)
- autorská fotografia
- dizajn – návrh a model (predmetu, výrobku, odevu, doplnku, dopravného prostriedku, grafického riešenia reklamy...)

*Podnety z výtvarného umenia:*

- návšteva galérie, alebo výstavy umeleckých diel s následnou diskusiou
- výtvarné reakcie (interpretácia vybraných výtvarných štýlov)

*Podnety z iných umení a oblastí poznania:*

- ilustrácia rozprávky, poézie, prózy a vlastného zážitku
- výtvarné stvárnenie (hľadanie ekvivalentu) rôznych literárnych foriem

| **Kompetencie** | **Výstupy:** |
|---|---|
| *Žiak vie:*<br>**- pracovať s výtvarnou predstavou**<br>**- zdokonaľuje techniku kresby, maľby, koláže a modelovania**<br>**- rozvíja svoju tvorivú fantáziu** | **Výstavy:**<br>**- svoje práce vystavuje** |

| | |
|---|---|
| **- pracovať s kompozíciou**<br>**- zdokonaľuje sa v oblasti miešania a tónovania farieb**<br>**- dokáže realizovať správnu proporciu videného predmetu**<br>**- rozlišuje jednotlivé slohy a štýly v histórii výtvarného umenia a architektúry**<br>**- dokáže realizovať výtvarnú prácu vo zvolenom štýle moderného výtvarného umenia**<br>**- výtvarne vyjadriť podnety z oblasti hudby, literatúry, divadla a tanca**<br>**- rozširuje si vedomosti prostredníctvom literatúry, časopisov a internetu**<br>**- dokáže vybrať vyjadrovacie prostriedky na stvárnenie svojich predstáv**<br>**- vytvoriť zväčšeninu detailu**<br>**- pracuje na štúdii portrétu v 2D a 3D**<br>**- kresba podľa fotografickej predlohy**<br>**- dokáže realizovať vlastné návrhy**<br>**- pracuje s grafickými technikami**<br>**- vytvárať návrhy v oblasti dizajnu**<br>**- navštevuje galérie a výstavy, vytvára si vlastné názory na jednotlivé druhy a štýly umenia**<br>**- pripravuje sa na úspešné ukončenie druhej časti I. stupňa základného štúdia** | **v triednom ateliéry alebo v priestoroch školy,**<br><br>**Školské výstavy:**<br>**- Štátna opera, Radnica, (niekoľko krát v roku)**<br><br>**Záverečná skúška:**<br>**- na základe vybraných prác pedagóg zhodnotí úroveň a náročnosť spracovania jednotlivých tém, techník a zručností, - výber absolventských prác bude vystavený priestoroch školy,** |

**Profil absolventa druhej časti I. stupňa základného štúdia:**

Absolvent výtvarného odboru je v prvom rade svojbytnou osobnosťou, ktorá dokáže obhájiť svoj vkus, svoje názory a postoje voči spoločnosti pasívneho konzumu.
Rozumie vizuálnym umeniam z pohľadu histórie i súčasnosti.
Absolvent je podľa miery svojich schopností pripravený na ďalšie štúdium vizuálnych umení (na strednej, prípadne vysokej škole výtvarného zamerania).
Absolvent preukazuje vysoký stupeň výtvarnej gramotnosti – rozumie vyjadrovacím prostriedkom rôznych druhov výtvarného umenia a dokáže ich používať na tvorivé vyjadrenie svojich konceptov, predstáv, fantázie a výtvarne reagovať na vizuálne potreby reality.
Pozná základné techniky kresby, maľby, grafiky, fotografie, sochárstva a priestorovej tvorby a ovláda vybrané z nich; rozumie intermediálnej tvorbe, vie používať aj princípy a vybrané multimediálne techniky.
Pozná charakteristické znaky historických slohov vizuálnych umení, dizajnu a architektúry, ich moderných i súčasných tendencií a znaky rôznych štýlov.
Toleruje rozmanitosť výtvarných prejavov a dokáže odôvodniť svoj vlastný názor.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Výtvarný |
| **Študijné zameranie:** | Výtvarná výchova |
| **Ročník:** | 1 - 4 |
| **Počet hodín týždenne:** | Základné disciplíny – 3,0 hod.<br>Rozširujúca disciplína (fotografia) – 12 hod. ročne |
| **Učebný plán číslo:** | 56 |
| **Stupeň vzdelania:** | II. stupeň základného štúdia |

**Osnovy pre II. stupeň základného štúdia:**

**Ciele:**

- zhrnutie zamerané na vyjadrovacie prostriedky a kompozičné princípy
- kreslenie, maľovanie a modelovanie podľa videnej skutočnosti
- zobrazovanie reality v zvolenom médiu
- štylizácia
- posuny a transformácie zobrazenia skutočnosti
- kombinovanie rôznorodých výtvarných techník
- variácie s motívom (námetom)
- porovnávanie autorského diela vytvoreného v rôznych médiách
- individualizácia tvorby

- orientácia v dejinách výtvarného umenia (historické slohy, moderné – izmy)
- rozlišovať aktuálne tendencie súčasného umenia
- diskusia o umení
- samostatne tvoriť v okruhu zvoleného média
- vytvorené práce vystavovať v škole a vo výstavných priestoroch v meste

**Obsah:**

- výtvarne vyjadriť vizuálnu realitu prostredníctvom kresby
- výtvarne vyjadrovať svoje nápady a koncepcie prostredníctvom zvoleného média a techniky
- zdôvodnenie zámeru prác a ich súvislosti z hľadiska súčasného umenia
- kultivovanie vzťahu k výtvarnému umeniu a vizuálnej kultúre
- tvorba vlastných koncepcií a ich realizácia
- diskusia a interakcia žiaka na vyučovaní
- spoznávanie aktuálnych tendencií umenia
- posuny a transformácie zobrazenia skutočnosti v zvolenom médiu
- štylizovanie skutočnosti v zvolenom médiu
- tvorba vlastných konceptov v zvolenom médiu
- individuálne tvorivé úlohy
- teoretická a kritická reflexia výtvarných diel
- špecializácia na výber média a techniky podľa zamerania (záujmu) žiaka
- výtvarne vyjadriť vizuálnu realitu a svoje myšlienkové koncepcie
- slovne si obhájiť koncepciu a realizáciu svojho diela ( myšlienku, námet, formálne a technické riešenie, voľbu média)
- skúmanie možností technologických riešení v okruhu zvoleného média
- prezentácia výstupov tvorby na verejnosti

| **Kompetencie** | **Výstupy:** |
|---|---|
| *Žiak vie:*<br>**- učí sa kresliť a maľovať podľa videnej skutočnosti**<br>**- zobraziť realitu v zvolenom médiu**<br>**- pracuje so štylizáciou**<br>**- kombinuje rôzne výtvarné techniky**<br>**- variuje, obmieňa námet – motív**<br>**- učí sa porovnávať autorské diela v rôznych médiách**<br>**- sa orientovať v dejinách výtvarného umenia v historických slohoch**<br>**- sa orientovať v modernom umení 20 storočia**<br>**- rozlišovať aktuálne tendencie súčasného umenia**<br>**- diskutovať o umení**<br>**- samostatne tvoriť v okruhu zvoleného média**<br>**- výtvarne vyjadriť vizuálnu realitu prostredníctvom kresby**<br>**- výtvarne vyjadriť svoje nápady a koncepcie prostredníctvom zvoleného média a techniky**<br>**- kultivuje svoj vzťah k výtvarnému umeniu a vizuálnej kultúre**<br>**- tvoriť a realizovať svoje vlastné koncepcie**<br>**- diskutovať o otázkach výtvarného umenia na vyučovaní**<br>**- a učí sa poznávať aktuálne tendencie v oblasti vizuálneho umenia**<br>**- štylizovať skutočnosť vo zvolenom médiu**<br>**- riešiť individuálne tvorivé úlohy**<br>**- dokáže vyjadriť vizuálnu realitu a svoje myšlienkové koncepcie**<br>**- slovne obhájiť koncepciu svojho diela**<br>**- prezentovať výstupy svojej tvorby na verejnosti** | **Výstavy:**<br>**- svoje práce vystavuje v triednom ateliéry alebo v priestoroch školy,**<br><br>**Školské výstavy:**<br>**- Štátna opera, Radnica, (niekoľko krát v roku)**<br><br>**Záverečná skúška:**<br>**- na základe vybraných prác pedagóg zhodnotí úroveň a náročnosť spracovania jednotlivých tém, techník a zručností, - výber absolventských prác bude vystavený v priestoroch školy,** |

**Profil absolventa II. stupňa základného štúdia:**

Absolvent II. stupňa základného štúdia je vo veku názorovej kryštalizácie a osobnostného dozrievania. Metódy vyučovania smerujú k postupnej individualizácii tvorby študentov tak, aby sa mohol naplno prejaviť talent

a slobodné videnie a stvárnenie výtvarného diela. Dôležitú funkciu plní uvádzanie študentov do sveta súčasného výtvarného diania a chápanie ich vlastnej tvorby v tomto kontexte. Absolvent II. stupňa sa dokáže orientovať v dejinách výtvarného umenia a je spôsobilý pokračovať v štúdiu na vysokej škole zameranej v tomto obore, prípadne študovať architektúru alebo dizajn.

**Vypracovala:** Mgr. Barbora Cyprichová

Mgr. Miroslav Nohejl

**Koordinátor ŠkVP:** Eleonóra Tatárová DiS.art

**LITERÁRNO – DRAMATICKÝ ODBOR**

**Charakteristika predmetu:**

Literárno-dramatický odbor je syntetizujúcim odborom, ktorý obsahuje dramatické, pohybové, rečové prednesové a slovesné tvorivé činnosti, prostredníctvom ktorých pôsobí na celkový rozvoj myslenia cítenia a konania žiakov. Harmonicky rozvíja osobnosť, aktívny tvorivý prístup k základným postojom a premenlivej skutočnosti, pomáha vyrovnávať sa vždy s novými situáciami, ktoré prináša hra, škola, život, práca. Učí ich vytvoriť si vlastný názor, rozvíja schopnosť myslieť empaticky a tiež prostredníctvom hry posilňuje schopnosť dieťaťa čeliť rôznym životným situáciám a správne jednať.

Žiaci nadobúdajú schopnosť osobitého a kultivovaného rečového a pohybového prejavu v divadelnej, prednesovej a slovesnej oblasti.

Dôležitou úlohou odboru je tiež včasné spozorovanie, podchytenie a rozvíjanie talentu u žiaka, ktoré vedie postupne až k príprave na strednú, či vysokú školu umeleckého alebo humanitného smeru.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Literárno-dramatický |
| **Študijné zameranie:** | |
| **Ročník:** | Prípravný |
| **Počet hodín týždenne:** | Prípravná dramatická výchova– 1,0 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 41 |
| **Stupeň vzdelania:** | Prípravné štúdium |

*Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre Literárno – dramatický odbor, Rámcové učebné plány, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu.*

**Učebné osnovy pre PŠ**
**Ciele:**

Vytvoriť neformálnu sociálnu skupinu, s rešpektovaním pravidiel skupiny a jej pravidiel Dramatickej hry.
Rozvíjať samostatné slovné vyjadrovanie, obohatiť slovnú zásobu, vytvoriť základ správneho dýchania, držania tela, reči tela, zvládnuť jednoduchý rytmus a dynamiku.

**Obsah:**

- artikulačné cvičenia
- pohybové skupinové cvičenia v priestore

- premenu do roly zvieratka
- koordinačné cvičenia s ovládaním svojho tela
- vnímanie rytmu

| Kompetencie | Výstupy: |
|---|---|
| **- získavajú prehíbený záujem o dramatickú hru**<br>**- uplatnia pri hre overené schopnosti ich ďalšieho pohybového a rytmického vývoja**<br>**- použijú schopnosť aktívne a pasívne sa uvoľniť, sústrediť sa a pohotovo reagovať**<br>**- improvizujú pohyb k riekanke a piesni podľa ich obsahu**<br>**- uplatnia detskú tvorivosť**<br>**- použijú správnu výslovnosť v rečovom prejave** | **dramatická hra**<br><br>**povinné hudobno-dramatické činnosti a hry**<br><br>**uvoľňovacie a koordinačné pohybové cvičenia zamerané na uvoľnenie tela**<br><br>**pohyb, gesto, mimika**<br><br>**text – prirodzená detská hra**<br><br>**melodizácia a rytmizácia slov, detských riekaniek a vyčítaniek** |

**Materiál:**

- výber textov z literatúry pre deti (M. R. Martáková, M. Ďuríčková, D. Hevier, Ľ. Feldek, J. Mokoš,...)
- ľahko ovládateľné nástroje, jednoduché rekvizity
- Zásobník dramatických hier a iná dostupná literatúra

**Didaktické postupy a metódy práce:**

Skupinové hry, cvičenia na zlepšenie artikulácie a pohyblivosti, či uvedomovania si vlastného tela v priestore pomocou hry; pomocou dramatického textu a pochopiť ho. Naučiť žiaka uzatvárať študijné prvky do širších celkov. Schopnosť žiaka uzatvárať študijné prvky do širších celkov. Špecifikovať nápaditosť a improvizáciu v rôznych žánroch a typoch hudobnej formy s dôrazom na štýlovosť.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Literárno-dramatický |
| **Študijné zameranie:** | Dramatické a slovesné oddelenie |
| **Ročník:** | Prvý |
| **Počet hodín týždenne:** | Dramatická príprava – 2,0 hod.<br>Prednes – 1,0 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 42 |
| **Stupeň vzdelania:** | Prvá časť I. stupňa základného štúdia<br>Primárny stupeň vzdelania – ISCED 1B |

*Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre Literárno – dramatický odbor, Rámcové učebné plány, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu.*

***Učebné osnovy pre 1. ročník***

**Ciele:**

- vytvoriť neformálnu sociálnu skupinu,
- rozvoj samostatného slovného vyjadrovania,
- obohatiť slovnú zásobu,
- zvládnuť správne dýchanie,
- držanie tela, reč tela, artikulácia,
- pohyb v priestore, priestorová orientácia,
- zvládnuť jednoduchý rytmus a dynamiku,
- zvládnuť jednoduchý dialóg s partnerom,

**Obsah:**

- artikulačné cvičenia,
- pohybové skupinové cvičenia,
- jednoduchý dramatický text,
- podnecovať prirodzený detský dramatický prejav,
- usilovať sa skĺbiť individuálny prejav so skupinovým,
- rozvíjať predstavivosť a fantáziu,
- hudobno-rytmické cvičenia,
- naučiť sa prežívať radosť z vlastne tvorivej činnosti,
- verejne vystupovať,

| **Kompetencie** | **Výstupy** |
|---|---|
| *Žiak vie:*<br>**- zvládnuť jednoduchú dramatickú hru so zástupnou rekvizitou,**<br>**- dokáže zvládnuť jednoduchú partnerskú hru so zástupným textom,**<br>**- dokáže zvládnuť správne držanie tela,**<br>**- zvládnuť základy tempo-rytmického pohybu,**<br>**- dokáže sa orientovať v priestore, vie zvládnuť smery pohybu,**<br>**- dokáže uplatniť pohybové schopnosti v jednoduchej akcii,**<br>**- dokáže si uvedomiť v jednoduchých artikulačných cvičeniach a riekankách rytmus a melódiu reči,**<br>**- dokáže zvládnuť výslovnosť všetkých hlások,**<br>**- dokáže uplatniť rečové schopnosti v individuálnom alebo kolektívnom prednese,**<br>**- spoznať a pochopiť vhodné literárne diela prostredníctvom aktívnej hry,**<br>**- dokáže verejne vystupovať,** | **- jedna pohybová etuda, prednes krátkeho textu, ukážky rôznych nálad a emócií (zlosť, smiech, smútok hanblivosť...),**<br>**- jeden krát v roku verejné vystúpenie,** |

**Materiál:**

- výber z textov z literatúry pre deti (M. R. Martáková, M. Ďuríčková, D. Hevier, Ľ. Feldek, J. Mokoš),
- ľahko ovládateľné nástroje, jednoduché rekvizity,
- zásobník dramatických hier, metodická príručka a iná dostupná literatúra,

**Didaktické postupy a metódy práce:**

Skupinové hry, cvičenia na zlepšenie artikulácie a pohyblivosti, či uvedomovania si vlastného tela v priestore pomocou hry; pomocou dramatického textu naučiť žiaka vnímať text a pochopiť

ho. Naučiť žiaka uzatvárať študijné prvky do širších celkov. Špecifikovať nápaditosť a improvizáciu v rôznych žánroch a typoch hudobnej formy s dôrazom na štýlovosť.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Literárno-dramatický |
| **Študijné zameranie:** | Dramatické a slovesné oddelenie |
| **Ročník:** | Druhý |
| **Počet hodín týždenne:** | Dramatická príprava – 2,0 hod.<br>Prednes – 1,0 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 42 |
| **Stupeň vzdelania:** | Prvá časť I. stupňa základného štúdia Primárny stupeň vzdelania – ISCED 1B |

*Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre Literárno – dramatický odbor, Rámcové učebné plány, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu*

***Učebné osnovy pre 2. ročník***

**Ciele:**

- pokračovať v rozvoji dieťaťa a nadviazať na prácu z prvého ročníka,
- práca je rozdelená do štyroch tematických celkov:
- dramatická hra,
- pohyb,
- reč,
- slovesnosť,

**Obsah:**

- prehlbovať sociálne vzťahy v skupine upevňovať vzťahy jednotlivcov ku kolektívu pri plnom vzájomnom rešpektovaní sa – kultúra správania,
- uplatňovať osvojené prvky vedomostí v dramatickej hre,
- voliť témy podnecujúce tvorivú dramatickú činnosť, vychádzať zo záujmu detí, podnecovať fantáziu, vnímavosť, predstavivosť v objavovaní sveta,
- rozvíjať zmysel pre krásu, spravodlivosť, vzťah k zemi,
- v pohybovej výchove cvičiť cvičenia na uvedomenie si tela ako celku,
- nácvik obratnosti,
- zreteľnosť a znelosť rečového prejavu,
- pestovať kladný vzťah ku knihe a detskej literatúre,
- verejne vystupovať,

| **Kompetencie** | **Výstupy** |
|---|---|
| *Žiak vie:*<br>**- dramatická hra - zvládnuť jednoduchú charakterizáciu, jednoduchý dramatický príbeh v etude,**<br><br>***- pohyb -*** **zvládnuť základy správneho držania tela, svalového napätia a uvoľnenia,**<br>**- cvičenia prízemnej obratnosti,**<br>**- jednoduché koordinačné dynamicko-tempové cvičenia,**<br>**- základné priestorové tvary v jednoduchých pohybových hrách,**<br>**- uplatnenie zvládnutých pohybových schopností v malej dramatickej akcii,**<br>***- reč -*** **zvládnuť hlasové a artikulačné cvičenia,**<br>**- zreteľnú výslovnosť a znelosť rečového prejavu, v rôznych výrazových variantoch,**<br>**- uplatnenie zvládnutých rečových schopností v individuálnom a skupinovom** | **a) 1 – 2 pohybové etudy rôzneho charakteru,**<br>**b) ukážka základných nálad a emócií (smiech, hnev, smútok, hanblivosť, radosť), a ich zmena (z hnevu do smiechu),**<br>**c) prednes krátkeho textu,**<br>**d) kolektívna ukážka (zvládnutie základných pravidiel dramatickej hry),** |

| | |
|---|---|
| **prednese,**<br><br>***- slovesnosť***<br>**- zvládnuť samostatné jednoduché slovné vyjadrenie,**<br>**- aktívne si osvojovať vhodné literárne diela dramatickou hrou a zoznámiť sa s autormi,** | **- jedno verejné vystúpenie ročne,** |

**Materiál:**

- ľahko ovládateľné nástroje a jednoduché rekvizity,
- výber z textov detskej literatúry (D. Hevier, ľ. Feldek, J. Mokoš, Š. Moravčík,
- M. Ďuríčková, M. Rúfus),
- zásobník dramatických hier, metodická príručka,

**Didaktické postupy a metódy práce:**

Pohybové cvičenia v priestore, artikulačné cvičenia, dramatické improvizácie na rozvoj spontánnosti a schopnosti komunikácie s partnerom. Práca s dramatickým textom a kultivovanie slovného prejavu. Schopnosť syntetizovať študijné prvky a využívať ich aj v normálnom živote. Rozvíjať schopnosť empaticky myslieť a venovať pozornosť ušľachtilým činnostiam (napr. ekologická, humánna angažovanosť), schopnosť posúdiť správne a nesprávne konanie v živote (výchovný charakter odboru). Rozvíjať predstavivosť a fantáziu, nápaditosť a v neposlednom rade aj talent žiaka.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Literárno-dramatický |
| **Študijné zameranie:** | Dramatické a slovesné oddelenie |
| **Ročník:** | Tretí |
| **Počet hodín týždenne:** | Dramatika a slovesnosť – 1,5 hod. Pohyb – 1,0 hod.<br>Prednes -1,0 hod<br>Práca v súbore – 1,0 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 42 |
| **Stupeň vzdelania:** | Prvá časť I. stupňa základného štúdia Primárny stupeň vzdelania – ISCED 1B |

*Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre Literárno – dramatický odbor, Rámcové učebné plány, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu*

***Učebné osnovy pre 3. ročník***

**Ciele:**

- pokračovať v rozvoji dieťaťa,
- práca je rozdelená do piatich tematických okruhov:

1. Dramatika a slovesnosť
2. Reč
3. Pohyb
4. Prednes
5. Práca v súbore

**Obsah:**

- nadviazať na prácu z druhého ročníka,
- rozvíjať cit pre krásu,
- budovať vzťah k literatúre,

- rozvoj deklamačných schopností a artikulácie,
- rozvoj sebareflexie,
- schopnosť fungovať v kolektíve,
- budovanie a rozvoj emocionálnej inteligencie,
- budovať slovnú zásobu a rečový prejav,
- zdokonaliť dieťa vo verbálnej, aj neverbálnej komunikácii,
- rozvoj schopností fungovať v hre improvizácii, či vymýšľaní hier,
- viesť dieťa ku zlepšeniu slovnému vyjadreniu myšlienok ústne aj písomne,

| **Kompetencie** | **Výstupy** |
|---|---|
| *Žiak vie:*<br>**- zvládnuť jednoduchú danú etudu, alebo improvizáciu a vedieť zachovať jej formu aj pri zámene postáv,**<br>**- zvládnuť v cvičeniach hru s predmetom,**<br>**- zvládnuť krátke pointovanie zážitku (hovorené aj písomné),**<br>**- vo výrazových prostriedkoch zvládnuť správnu výslovnosť a rezonanciu bránice,**<br>**- vedome sa usilovať o správne držanie tela,**<br>**- zvládnuť cvičenia na centrálny a periférny pohyb (zbalenie a rozbalenie),**<br>**- uvoľnenie chrbtice a priestorového cítenia ako jednotlivec vo dvojiciach aj skupinovo,**<br>**- vedieť zaujať prednesom,**<br>**- vyjadriť osobný vzťah k téme a literárnej predlohe,**<br>**- zvládnuť koordináciu tela,**<br>**- v súborovej práci sa snažiť uplatniť svoje schopnosti a vedomosti,**<br>**- v súbore rozvíjať improvizačné schopnosti a spolupracovať s kolektívom,** | a) **prednes krátkeho textu próza a poézia,**<br>b) **predvedenie dialógov, pohybu na javisku a emócií v postave jednoduchej divadelnej hry pre deti,**<br>**(ukážka rečových, pohybových daností**<br>**a práce v kolektíve),**<br>**jedno verejné vystúpenie ročne,** |

**Materiál:**

- rekvizity primerané veku, skôr náznakové, aby tak rozvíjali detskú fantáziu, časti kostýmov
  (klobúk, šatka), z ktorých si dieťa môže vytvoriť postavu podľa vlastnej fantázie,
- výber textov z detskej literatúry (D. Hevier, P. Uličiansky, K. Bendová, Ľ. Feldek, M. Rúfus, T. Janovic, Š. Moravčík),
  zásobník dramatických hier, metodická príručka,

- **Didaktické postupy a metódy práce:**

Pomocou hier viesť žiaka k uvedomeniu si vlastných i kolektívnych tvorivých impulzov. Prijímať podnety pre fantáziu z vonkajšieho sveta a vyjadriť k nim svoje stanovisko v hre. Pomocou krátkej dramatickej hry si vyskúšať rôzne roly (úloha rodiča, dieťaťa, učiteľa, starého človeka) a charaktery (dobrý spravodlivý človek, človek prefíkaný, človek hanblivý). Deti sa formou krátkych scénok na danú tému s určením charakteru postáv „hrajú“ na rôzne životné úlohy, čo rozširuje nielen ich fantáziu, ale i pochopenie druhého človeka. V scénke sa rozprávajú fiktívne postavičky s rôznym charakterom, čo u detí posilňuje

schopnosť komunikácie a flexibility v komunikácii v reálnom živote. Využívajú sa rôzne formy dialógu (slovného, pohybového, zvukového). Deti sa učia zvládnuť jednoduchú dramatickú hru, kde sa písané slovo prenesie s pomocou pedagóga na javisko a napokon aj pred diváka. Učia sa vytvoriť jednoduchú, ale charakteristickú postavičku, ktorá postupne počas práce na divadelnej hre ožíva.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Literárno-dramatický |
| **Študijné zameranie:** | Dramatické a slovesné oddelenie |
| **Ročník:** | Štvrtý |
| **Počet hodín týždenne:** | Dramatika a slovesnosť – 1,5 hod.<br>Pohyb – 1,0 hod.<br>Prednes – 1,0 hod.<br>Práca v súbore – 1,0 hod |
| **Učebný plán číslo:** | 42 |
| **Stupeň vzdelania:** | Prvá časť I. stupňa základného štúdia Primárny stupeň vzdelania – ISCED 1B |

*Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre Literárno – dramatický odbor, Rámcové učebné plány, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu*

***Učené osnovy pre 4. ročník***

**Ciele:**

- pokračovať v rozvoji dieťaťa a nadviazať na prácu z tretieho ročníka,
- práca je rozdelená do piatich tematických celkov:
  1. Dramatika a slovesnosť
  2. Reč
  3. Pohyb
  4. Prednes
  5. Práca v súbore

**Obsah:**

- nadviazať na prácu z tretieho ročníka,
- rozvíjať cit pre krásu a vzťah k literatúre,
- precvičovať základné princípy stavby dramatického tvaru,
- rozvíjať u detí správnu výslovnosť,
- schopnosť sebareflexie,
- rozvoj schopnosti fungovať v kolektíve,
- celkové zlepšenie rečového prejavu,
- zdokonaliť dieťa vo verbálnej aj neverbálnej komunikácii,
- rozvoj improvizačných schopností, vymýšľanie hier, samostatne improvizovať,
- viesť dieťa ku lepšiemu slovnému vyjadreniu myšlienok ústne aj písomne,
- rozvinúť u dieťaťa emocionálnu inteligenciu,
- príprava na absolventské skúšky primárneho vzdelávania,

| Kompetencie | Výstupy |
|---|---|

| | |
|---|---|
| *Žiak vie:*<br>**- zvládnuť danú etudu alebo improvizáciu a vedieť zachovať jej formu aj pri zámene postáv, situácie,**<br>**- zvládnuť krátke pointované zážitky (hovorené aj písané),**<br>**- vo výrazových prostriedkoch zvládnuť správnu výslovnosť a rezonanciu bránice,**<br>**- zvládnuť cvičenia na centrálny a periférny pohyb, uvoľnenie chrbtice a priestorového cítenia ako jednotlivec, vo dvojiciach aj skupinovo, prízemná akrobacia, základy ľudových tancov a moderných tanečných prvkov,**<br>**- vedieť zaujať prednesom, vyjadriť osobný vzťah k téme a literárnej predlohe,**<br>**- zvládnuť koordináciu tela,**<br>**- v súbore rozvíjať schopnosť improvizácie a spolupracovať ako kolektív,**<br>**- rozvinúť flexibilitu, fluenciu a emocionálnu inteligenciu,** | a) **prednes krátkeho textu, próza a poézia, zvládnutie javiskovej reči,**<br>b) **predvedenie dialógov, pohybu na javisku a emócií v postave jednoduchej divadelnej hry pre deti (ukážka rečových, pohybových daností a práce v kolektíve), - jedno verejné vystúpenie ročne,**<br>**Absolventské skúšky: - dramatizácia umeleckého diela** |

**Materiál:**

- rekvizity primerané veku, skôr náznakové, aby tak rozvíjali detskú fantáziu, časti kostýmov (klobúk šatka), z ktorých si dieťa môže vytvoriť postavu podľa vlastnej fantázie,
- výber z textov detskej literatúry (D. Hevier, P. Uličiansky, T. Janovic, Š. Moravčík, Ľ. Feldek, M. Rúfus...),
- adiovizuálne pomôcky,
- zásobník dramatických hier, metodická príručka,

**Didaktické postupy a metódy práce:**

Pomocou hier viesť žiaka k uvedomeniu si vlastných i kolektívnych tvorivých impulzov. Prijímať podnety pre fantáziu z vonkajšieho sveta a vyjadriť k nim svoje stanovisko v hre. Pomocou krátkej dramatickej hry si vyskúšať rôzne roly (úloha rodiča, dieťaťa, učiteľa, starého človeka) a charaktery ( dobrý spravodlivý človek, človek prefíkaný, človek hanblivý,...) rolové hry. Deti sa formou krátkych scénok na danú tému s určením charakteru postáv „hrajú“ na rôzne životné úlohy, čo rozširuje nielen ich fantáziu, ale i pochopenie druhého človeka. V scénke sa rozprávajú fiktívne postavičky s rôznym charakterom, čo u detí posilňuje schopnosť komunikácie a flexibility v komunikácii v reálnom živote. Využívajú sa rôzne formy dialógu (slovného, pohybového, zvukového). Deti sa učia zvládnuť jednoduchú dramatickú hru, kde sa písané slovo prenesie s pomocou pedagóga na javisko a napokon aj pred diváka. Učia sa vytvoriť jednoduchú ale charakteristickú postavičku, ktorá postupne počas práce na divadelnej hre ožíva.

**Profil absolventa prvej časti I. stupňa:**

Absolvent prvej časti I. stupňa literárno – dramatického odboru získal základy odborného jazyka a komunikácie v umeleckej oblasti. V prvej časti I. stupňa základného štúdia sa dokáže vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých vyjadrovacích prostriedkov literárno – dramatického odboru a vyučovacieho predmetu, v ktorom si rozvinul schopnosť tvoriť a prijímať umenie na danej úrovni stupňa ukončeného vzdelania. Úroveň rozvinutých kľúčových kompetencií, ktoré absolvent dosiahol na konci prvej časti I. stupňa základného štúdia nie je ukončená. Vytvára len základ pre následné stupne vzdelávania.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Literárno-dramatický |
| **Študijné zameranie:** | Dramatické a slovesné oddelenie |

| | |
|---|---|
| **Ročník:** | Prvý |
| **Počet hodín týždenne:** | Dramatika a slovesnosť – 1,5 hod.<br>Pohyb – 1,0 hod.<br>Prednes – 1,0 hod.<br>Práca v súbore – 1,0 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 41 |
| **Stupeň vzdelania:** | Druhá časť I. stupňa základného štúdia<br>Nižší sekundárny stupeň vzdelania – ISCED 2B |

*Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre Literárno – dramatický odbor, Rámcové učebné plány, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu*

***Učebné osnovy pre 1. ročník***

**Ciele:**

- pokračovať v rozvoji dieťaťa a nadviazať na prácu zo štvrtého ročníka,
- práca je rozdelená do piatich tematických celkov,

Dramatika a slovesnosť
Reč
Pohyb
Prednes
Práca v súbore

**Obsah:**

- nadviazať na prácu z štvrtého ročníka,
- rozvíjať cit pre krásu,
- budovať vzťah k literatúre,
- rozvíjať u detí schopnosť sebareflexie a schopnosť fungovať v kolektíve,
- zlepšiť javiskovú reč,
- vnímanie priestoru, vnímanie partnera na javisku,
- schopnosť divadelne tvoriť krátke etudy ( práca s rekvizitou, improvizácia, bodový scenár),
- rozvíjať emocionálnu inteligenciu,
- náhľad na postavu ako charakter,
- vnímanie podtextu v interpretácii prednesu, pri tvorbe etúd, predstavenia, motivácie konania,
- vnímanie vlastného tela a jeho možností, správanie tela v rôznych situáciách, motiváciách, emóciách, reč tela**,**

| **Kompetencie** | **Výstupy** |
|---|---|
| *Žiak vie:*<br>**- fixácia etudy a postavy,**<br>**- rozvíja cit pre krásu,**<br>**- vie rozlišovať medzi gýčom a umením,**<br>**- má schopnosť integrovať sa v kolektíve,**<br>**- rozvinutá sebareflexia v reči a vyjadrovaní sa,**<br>**- dokáže adekvátne reagovať na podnety partnera v danej situácii (akcia, reakcia),**<br>**- schopnosť rozlíšenia fantázie a reality v tvorivom procese hry,**<br>**- schopnosť interpretácie textu,**<br>**- poznanie vlastných fyzických možností a schopností ich využiť,** | **a) prednes krátkeho textu, próza a poézia, zvládnutie javiskovej reči,**<br>**b) predvedenie dialógov, pohyby na javisku a emócií v postave jednoduchej divadelnej hry pre deti, (ukážka rečových, pohybových daností), Verejné vystúpenia:**<br>**jeden krát ročne,** |

**Materiál:**

- rekvizity primerané veku, skôr náznakové, aby tak rozvíjali detskú fantáziu, časti kostýmov z ktorých si dieťa môže vytvoriť postavu podľa vlastnej fantázie,
- výber textov z detskej literatúry ( D. Hevier, P. Uličiansky, Š. Moravčík, ľ. Feldek, M. Rúfus, M. Kováč, D. Dušek, A de S. Exupéry, M. Hlúšiková, P. Sibyla, R. Dahl), audiovizuálne pomôcky,
- zásobník dramatických hier, metodická príručka,

**Didaktické postupy a metódy práce:**

Pomocou hier viesť žiaka k uvedomeniu si vlastných i kolektívnych tvorivých impulzov. Prijímať podnety pre fantáziu z vonkajšieho sveta a vyjadriť k nim svoje stanovisko v hre. Pomocou krátkej dramatickej hry si vyskúšať rôzne charaktery. Deti sa učia zvládnuť dramatickú situáciu, kde si musia uvedomiť konanie a podtext. Učia sa vytvoriť charakter postavy, ktorá koná v danom čase a priestore. Využitie metód tvorivej dramatiky, štrukturovanie hodiny rámcom EUR.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Literárno-dramatický |
| **Študijné zameranie:** | Dramatické a slovesné oddelenie |
| **Ročník:** | Druhý |
| **Počet hodín týždenne:** | Dramatika a slovesnosť – 1,5 hod.<br>Pohyb – 1,0 hod.<br>Prednes – 1,0 hod.<br>Práca v súbore – 1,0 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 42 |
| **Stupeň vzdelania:** | Druhá časť I. stupňa základného štúdia Nižší sekundárny stupeň – ISCED 2B |

*Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre Literárno – dramatický odbor, Rámcové učebné plány, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu*

***Učebné osnovy pre 2. ročník***

**Ciele:**

- pokračovať v rozvoji dieťaťa a nadviazať na prácu z prvého ročníka nižšieho sekundárneho štúdia,
- v kolektívnej improvizácii jednoduchú dramatickú situáciu,
- v cvičeniach základné princípy stavby jednoduchého dramatického tvaru,
- v cvičeniach dialóg s predmetom ako s partnerom,
- výrazové možnosti pri voľbe slov,
- v písanom texte vyjadrenie vzťahu,
- správne technické návyky rečového prejavu,
- náročnejšie cviky obratnosti,
- jednoduchú tanečnú hru so spevom,
- prácu v texte z hľadiska uvedomovania si a vyjadrenia podtextu s možnosťou rozdielneho výkladu,

Práca je rozdelená do piatich tematických celkov:

1. Dramatika
2. Slovesnosť
3. Prednes
4. Pohyb
5. Práca v súbore

**Obsah:**

- nadviazať na prácu z prvého ročníka sekundárneho vzdelávania,
- na základe vytvorenia elementárnej stupnice mravných a umeleckých hodnôt
- učiť žiakov rešpektovať vzájomné odlišnosti, hodnotiť klady a zápory a toto hodnotenie prijímať,
- naučiť žiakov chápať funkciu tvorivej činnosti v dramatickej hre v pohybovom a slovnom prejave a viesť ich k samostatnému prístupu pri riešení daných úloh,
- uspokojovať vhodne volenými témami túžby žiakov po romantike v hrách s veľkými konfliktmi dobra so zlom,
- spoznať a vyjadriť primeraným spôsobom obsah zvolenej témy,
- utvárať podmienky pre autorský prístup žiakov k úlohám – umožňovať im zaujímať a vyjadrovať svoje stanoviská a názory rôznym riešením konfliktu a tým aj rôznym vyústením deja výmenou rolí, zmenou daných okolností, vzájomných vzťahov a podobne,

| Kompetencie | Výstupy |
|---|---|
| **- učiť žiakov vnímať partnera v priestore, všímať si a uvedomovať si jeho konanie, vedieť postrehnúť jeho popudy, reagovať na ne citlivo, pohotovo, adresne a komunikatívne,**<br>**- v cvičeniach sa ďalej zameriavať na zmyslové vnímanie a uplatňovať ho:**<br>**a) v dialógu s predmetom,**<br>**b) pri hľadaní výrazných a čitateľných vyjadrovacích prostriedkov na vyjadrenie reakcií na zmyslové podnety, pôsobiace na cítenie partnera v dramatickej hre,**<br>**- slovný prejav usmerňovať k vyjadreniu vzťahu najmä formou dialógu,**<br>**- uvedomovať si v jednoduchej dramatickej hre partnerov v priestore a reagovať na nich,**<br>**- zvládnuť jednoduchú partnerskú hru so zástupným textom, či rekvizitou,**<br>**- rozvoj myslenia, cítenia a konania žiakov,**<br>**- pokračovať v dôslednom spájaní osvojených náročnejších technických prvkov s výrazom,**<br>**- funkčne začleňovať hudobno-pohybový a tanečný prejav do dramatickej činnosti aj vo forme improvizácie,**<br>**- využívať získanú obratnosť žiakov a ich schopnosť koordinovať pohyby k pohybovým improvizáciám, hrám a tancom funkčne používať reprodukovanú a živú hudbu,**<br>**- vo výrazových variantoch zvládnuť základné prvky prízemnej gymnastiky až akrobacie (rôzne druhy skokov),** | **a) prednes krátkeho textu próza a poézia, zvládnutie javiskovej reči pred divákmi,**<br><br>**b) predvedenie dialógov, pohyby na javisku a emócií v kolektívnej, skupinovej a individuálnej forme, (ukážka rečových, pohybových daností a práce v kolektíve),**<br><br>**Verejné vystúpenia:**<br><br>**- jedno vystúpenie ročne s konfrontáciou práce celého odboru,** |

**Materiál:**

- rekvizity primerané veku, skôr náznakové, aby rozvíjali detskú fantáziu, z ktorých si dieťa môže vytvoriť postavu podľa vlastnej fantázie,
- výber textov detskej literatúry (D. Hevier, P. Uličiansky, Š, Moravčík, ľ. Feldek, M. Rúfus, M. Kováč,
  D. Dušek, A de S. Expéry, M. Hlúšiková, D. Sibyla, R. Dahl), rozprávky klasické. ľudové a súčastné, autorské texty žiakov,
- audiovizuálne pomôcky, priestor triedy, koberec, výtvarný materiál, svetelná technika,
- Tvorivá dramatika pre Vysoké školy od PaedDr. D. Kollárovej,
- Zásobník dramatických hier,
- Dramatická výchova od E. Machkovej,
- Metodika dramatickej výchovy od Mgr. A Skořepovej,
- Súzvuky tvorivosti od H. Zlatošovej-Bakošovej,
- Tvorivá dramatika – mesačník,

**Didaktické postupy a metódy práce:**

Pomocou hier viesť žiaka k uvedomeniu si vlastných i kolektívnych tvorivých impulzov. Prijímať podnety pre fantáziu z vonkajšieho sveta a vyjadriť k nim svoje stanovisko v hre. Pomocou krátkej dramatickej hry si vyskúšať rôzne charaktery. Deti sa učia zvládnuť dramatickú situáciu,

kde si musia uvedomiť konanie a podtext. Učia sa vytvoriť charakter postavy, ktorá koná v danom čase a priestore. Využitie metód tvorivej dramatiky, slovných metód, demonštratívnych metód, praktických metód, aktivizujúcich metód, štrukturovanie hodiny rámcom EUR.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Literárno-dramatický |
| **Študijné zameranie:** | Dramatické a slovesné oddelenie |
| **Ročník:** | Tretí |
| **Počet hodín týždenne:** | Dramatika a slovesnosť – 1,5 hod.<br>Pohyb – 1,0 hod.<br>Prednes – 1,0 hod.<br>Práca v súbore – 1,0 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 42 |
| **Stupeň vzdelania:** | Druhá časť I. stupňa základného štúdia<br>Nižší sekundárny stupeň vzdelania - ISCED 2B |

*Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre Literárno – dramatický odbor, Rámcové učebné plány, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu*

***Učebné osnovy pre 3. ročník***

**Ciele:**

- pokračovať v rozvoji dieťaťa a nadviazať na prácu z druhého ročníka nižšieho sekundárneho štúdia,
- v kolektívnej improvizácii viesť dramatickú situáciu s humorom a pointou,
- vystavanie príbehu ako reťaze príčin a následkov,
- zvládnutie aplikácie náznakov scénických prvkov,
- výrazové možnosti pri voľbe slov,
- v písanom texte vyjadrenie vlastných zážitkov a predstáv,
- správne technické návyky rečového prejavu,
- náročnejšie cviky obratnosti,
- jednoduchú tanečnú hru so spevom,
- prácu na texte z hľadiska uvedomovania si a vyjadrenia podtextu s možnosťou rozdielneho výkladu,

***Práca je rozdelená do piatich tematických celkov:***

1. Dramatika a slovesnosť
2. Reč
3. Pohyb
4. Prednes
5. Práca v súbore

**Obsah:**

- nadviazať na prácu z druhého ročníka nižšieho sekundárneho vzdelávania,
- naučiť žiakov vytvoriť dramatickú etudu s vtipnou pointou,
- naučiť fixovať tvar etudy s výmenou rolí v nej,
- naučiť ich reťazenie príbehu spôsobom príčin a následkov a následne vytvorenie etudy s príbehom,
- naučiť ich využívať jednoduché scénické princípy a prvky,
- naučiť ich vytvoriť vlastný scenár,
- naučiť žiakov náročnejšie akrobatické cviky,

- naučiť ich koordinačným cvičeniam s predmetom,
- naučiť ich spojenie ľudového spevu s tancom,
- naučiť ich ovládanie rečových techník, kultivovanému rečovému prejavu, správnej výslovnosti,
  vo výrazových variantoch,
- naučiť ich cez rozbor prednesu k jeho dramaturgii a interpretácii,
- zvládnutie súborových úloh,
- spolupodieľajú sa na tvorbe súborových programov,

| **Kompetencie** | **Výstupy** |
|---|---|
| *Žiak vie:*<br>**- vnímať partnera v priestore, všímať si a uvedomovať si jeho konanie, vedieť postrehnúť jeho popudy, reagovať na ne citlivo, pohotovo, adresne a komunikatívne,**<br>**- zvládnuť v dramatickej etude humor a prácu s príčinami a následkami,**<br>**- slovný prejav usmerňovať k vyjadreniu vzťahu najmä formou dialógu,**<br>**- aplikovať náznaky scénických prvkov,**<br>**- uvedomovať si v jednoduchej dramatickej hre partnerov v priestore a reagovať na nich,**<br>**- zvládnuť dramatickú hru s partnerom s dôrazom na akciu a reakciu,**<br>**- rozvíja svoje myslenie, cítenie a konanie,**<br>**- využiť gradáciu v prednese,**<br>**- pokračovať v dôslednom spájaní osvojených náročnejších technických prvkov s výrazom,**<br>**- funkčne začleňovať hudobno-pohybový a tanečný prejav do dramatickej činnosti aj vo forme improvizácie v súborovej práci,**<br>**- využívať získanú obratnosť a ich schopnosť koordinovať pohyby k pohybovým improvizáciám, hrám a tancom funkčne používať reprodukovanú a živú hudbu,**<br>**vo výrazových variantoch zvládnuť prvky prízemnej gymnastiky až akrobacie,**<br>**- v pohybových prejavoch využiť zmenu tempa, dynamiky, priestoru,** | a) **prednes krátkeho textu, próza a poézia, zvládnutie javiskovej reči pred divákmi,**<br><br>b) **predvedenie dialógov, pohybu na javisku a emócií v kolektívnej, skupinovej a individuálnej forme (ukážka rečových, pohybových daností a práce v kolektíve),**<br><br>**Verejné vystúpenia: jedno verejné vystúpenie ročne s konfrontáciou práce celého odboru,** |

**Materiál:**

- rekvizity primerané veku, skôr náznakové, aby tak rozvíjali detskú fantáziu časti kostýmov, z ktorých si dieťa môže vytvoriť postavu podľa vlastnej fantázie,
- výber textov detskej literatúry (D. Hevier, P. Uličiansky, Š. Moravčík, ľ. Feldek, M. Rúfus, M. Kováč,
  D. Dušek, A. de S. Exupéry, M. Hlúšiková, P. Sibyla, R. Dahl), rozprávky klasické, ľudové a súčasné, poviedky našich a svetových autorov, autorské texty žiakov,
- audiovizuálne pomôcky, audio pomôcky, priestor triedy, koberec, výtvarný materiál, svetelná technika,
- Tvorivá dramatika pre Vysoké školy od PaedDr. D. Kollárovej, Zásobník dramatických hier, Dramatická výchova od E. Machkovej, Metodika dramatickej výchovy od Mgr. A. Skořepovej, Súzvuky tvorivosti od H. Zlatošovej-Bakošovej a materiál z mesačníka Tvorivá dramatika,

**Didaktické postupy a metódy práce:**

Pomocou hier viesť žiaka k uvedomeniu si vlastných i kolektívnych tvorivých impulzov. Prijímať podnety pre fantáziu z vonkajšieho sveta a vyjadriť k nim svoje stanovisko v hre. Pomocou dramatickej hry si vyskúšať rôzne charaktery, v etudách držať linku príbehu. Deti sa učia zvládnuť dramatickú situáciu, kde si musia uvedomiť konanie, akciu a reakciu, podtext a humor. Učia sa vytvoriť charakter postavy, ktorá koná v danom čase a priestore. Využitie metód tvorivej dramatiky, slovných metód, demonštračných metód, praktických metód, aktivizujúcich metód, štrukturovanie hodiny rámcom EUR.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Literárno-dramatický |
| **Študijné zameranie:** | Dramatické a slovesné oddelenie |
| **Ročník:** | Štvrtý |
| **Počet hodín týždenne:** | Dramatika a slovesnosť – 1,5 hod.<br>Pohyb – 1,0 hod.<br>Prednes – 1,0 hod.<br>Práca v súbore – 1,0 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 42 |
| **Stupeň vzdelania:** | Druhá časť I. stupňa základného štúdia<br>Nižší sekundárny stupeň vzdelania - ISCED 2B |

*Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre Literárno – dramatický odbor, Rámcové učebné plány, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu*

**Učebné osnovy pre 4 ročník**

**Ciele:**

- pokračovať v rozvoji dieťaťa a nadviazať na prácu z 3. ročníka nižšieho sekundárneho štúdia
- improvizovať v pohybovej etude na ľubovoľný hudobný námet
- zvládnutie prípravy absolventského predstavenia
- vytvoriť vlastné absolventské predstavenie
- osvojenie kompozícií pri výbere vlastného prednesu a jeho interpretácii
- výrazové možnosti pri voľbe slov
- v písanom texte vyjadrenie vlastných zážitkov a predstáv samostatne zvolenou formou
- náročnejšie cviky obratnosti
- jednoduchú tanečnú hru so spevom
- prácu na texte z hľadiska uvedomovania si a vyjadrenia podtextu s možnosťou rozdielneho výkladu

Práca je rozdelená do 5 tématických celkov: 1. Dramatika, 2. Slovesnosť, 3. Prednes, 4. Práca v súbore, 5. Pohyb,

**Obsah:**

- nadviazať na prácu z 3. ročníka sekundárneho vzdelávania
- naučiť si fixovať tvar etudy s výmenou rolí v nej
- naučiť ich reťazenie príbehu spôsobom príčin a následkov a následné vytvorenie etudy s príbehom
- naučiť ich využívanie scénických princípov a prvkov
- naučiť ich vytvoriť vlastný scenár v absolventskom predstavení
- naučiť žiakov náročné akrobatické cviky
- naučiť ich koordinačným cvičeniam s predmetom
- naučiť ich spojenie súčasného spevu s tancom
- naučiť ich vytvoriť pohybovú etudu na rôzny hudobný námet
- naučiť ich ovládanie rečových techník, kultivovanému rečovému prejavu, správnej výslovnosti,
  vo výrazových variantoch, samostatne viesť jazykovú rozcvičku
- zvládnuť prirodzeným spôsobom interpretáciu absolventského textu na prednese so spojením slova a pohybu
- naučiť ich cez rozbor prednesu k jeho dramaturgii a interpretácii

- zvládnuť výrazový prejav
- spolupodieľajú sa na tvorbe súborových programov a absolventského predstavenia

| Kompetencie | Výstupy |
|---|---|
| **Kognitívna oblasť: 1. Učiť žiakov vnímať partnera v priestore, všímať si a uvedomovať si jeho konanie, vedieť postrehnúť jeho popudy, reagovať na ne citlivo, pohotovo, adresne a komunikatívne.**<br>**2. Zvládnu v dramatickej etude využiť humor, pointu, prácu s príčinami a následkami.**<br>**3. Slovný prejav usmerňovať k vyjadreniu vzťahu najmä formou dialógu s výrazom.**<br>**4. Aplikovať náznaky scénických prvkov v absolventskom predstavení.**<br>**Afektívna oblasť: 1. Uvedomovať si v dramatickej hre partnerov v priestore a reagovať na nich.**<br>**2. Zvládnuť dramatickú hru s partnerom, s dôrazom na akciu a reakciu.**<br>**3. Rozvoj myslenia, cítenia a konania žiakov.**<br>**4. Využiť gradáciu v prednese.**<br>**Psychomotorická oblasť: 1. Pokračovať v dôslednom spájaní osvojených náročnejších technických prvkov s výrazom.**<br>**2. Funkčne začleňovať hudobno-pohybový a tanečný prejav do dramatickej činnosti aj vo forme improvizácie a súborovej práce.**<br>**3. Využívať získanú obratnosť žiakov a ich schopnosť koordinovať pohyby k pohybovým improvizáciám, hrám a tancom funkčne používať reprodukovanú a živú hudbu.**<br>**4. Vo výrazových variantoch zvládnuť prvky prízemnej gymnastiky až akrobacie.**<br>**5. V pohybových prejavoch využiť zmenu tempa, dynamiky, priestoru.** | **a) prednes krátkeho textu, próza a poézia s pohybom, zvládnutie javiskovej reči pred divákmi**<br>**b) predvedenie dialógov, pohybu na javisku a emócií v kolektívnej, skupinovej a individuálnej forme (ukážka rečových, pohybových daností, práce v kolektíve)**<br>**1 verejné vystúpenie ročne s konfrontáciou práce celého odboru**<br>**Záverečná skúška:**<br>**- absolventské divadelné predstavenie**<br>**- etuda podľa vylosovanej témy**<br>**- umelecký prednes podľa samostatného výberu**<br>**- seminárna práca z dejín dramatickej tvorby**<br>**- 2 samostatné autorské literárne práce**<br>**- pohyb v súlade s absolventským predstavením** |

**Materiál:**

- rekvizity primerané veku, skôr náznakové, aby tak rozvíjali fantáziu, časti kostýmov (klobúk, šatka,...), z ktorých si žiak môže vytvoriť postavu vlastnej fantázie
- výber z textov mládežníckej literatúry (D. Hevier, P. Uličiansky, Š. Moravčík, M. Rúfus, M. Kováč, D. Dušek,
A. de S. Exupéry, M. Hlúšiková, P. Sibyla, R. Dahl, K. Peteraj, M. Zoščenko, L. Kareta, K. D. Horváth.) poviedky
našich a svetových autorov, autorské texty žiakov
- audiovizuálne pomôcky, audio pomôcky, priestor triedy, koberec, výtvarný materiál, svetelná technika, mediálne
pomôcky, jednoduché hudobné nástroje
- Tvorivá dramatika pre Vysoké školy od PaedDr**.** D. Kollárovej, Zásobník dramatických hier, Dramatická výchova
od E. Machkovej, Metodika dramatickej výchovy od Mgr. A. Skořepovej, Súzvuky tvorivosti od H. Zlatošovej-
Bakošovej a materiál z mesačníka Tvorivá dramatika, zásobník dramatických hier, metodická príručka

**Didaktické postupy a metódy práce:**

Pomocou hier viesť žiaka k uvedomeniu si vlastných i kolektívnych tvorivých impulzov. Prijímať podnety pre fantáziu z vonkajšieho sveta a vyjadriť k nim svoje stanovisko v hre. Pomocou dramatickej hry si vyskúšať rôzne charaktery, v etudách držať linku príbehu a pointu. Žiaci sa učia zvládnuť dramatickú situáciu, kde si musia uvedomiť konanie, akciu a reakciu, podtext a humor. Učia sa vytvoriť charakter postavy, ktorá koná v danom čase a priestore. Využitie metód tvorivej dramatiky, slovných metód, demonštratívnych metód, praktických metód, aktivizujúcich metód, zážitkových metód, štrukturovanie hodiny rámcom EUR

**Profil absolventa druhej časti I. stupňa základného štúdia**:

Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia literárno-dramatického odboru získal základy odborného jazyka a komunikácie v umeleckej oblasti. Vyjadruje sa na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých vyjadrovacích prostriedkov. Úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií, ktoré absolvent dosiahol na konci druhej časti I. stupňa nie je ukončená, vytvára základ pre následné stupne vzdelávania.

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Literárno-dramatický |
| **Študijné zameranie:** | Dramatické oddelenie |
| **Ročník:** | Prvý |
| **Počet hodín týždenne:** | Základy dramatickej tvorby – 1,5 hod.<br>Pohyb – 1,0 hod.<br>Štúdium rolí a umelecký prednes – 0,5 hod.<br>Práca v súbore – 1,0 hod.<br>Dejiny dramatickej tvorby – 0,5 hod.<br>Hudobná a hlasová príprava – 1,0 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 44 |
| **Stupeň vzdelania:** | II. stupeň základného štúdia |

*Poznámka: Štátny vzdelávací program, Vzdelávacie štandardy pre Literárno – dramatický odbor, Rámcové učebné plány, Základné a odporúčané materiálové – technické zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu, sú prílohami školského vzdelávacieho programu*

**Učebné osnovy pre 1. ročník**

**Ciele:**

- pokračovať v rozvoji dieťaťa a nadviazať na prácu zo 4. ročníka nižšieho sekundárneho štúdia
- analyzovať vlastné pohybovo-výrazové prostriedky
- definovať prirodzenú jednotu pohybových a hlasových výrazových prostriedkov s ohľadom na psychofyzický aparát
- zdokonaľovať prirodzenú interpretáciu autorského textu cez svoj psychofyzický aparát s ohľadom na vlastné výrazové prostriedky
- interpretovať krátku improvizáciu na ľubovoľnú tému
- zdokonaľovať v kolektívnej dramaturgickej, režijnej a výtvarnej spolupráci ucelený tvar
- preukázať získané odborné poznatky a skúsenosti v zhodnotení hereckej zložky videného dramatického diela

- zvládnuť teoretické a praktické zásady slovesnej ortoepie a mimoslovné prostriedky prednesu
- zvládnuť pohybovú realizáciu rytmu a jeho zložiek
- preukázať ovládanie cvičení rovnováhy a rotácie
- aplikovať získané poznatky a skúsenosti v príprave kolektívnej ročníkovej práce

  Práca je rozdelená do 7 tematických celkov: 1. Dramatická tvorba, 2. Pohyb, 3. Reč, 4. Umelecký prednes, 5. Hudobná a hlasová príprava, 6. Práca v súbore, 7. Dejiny divadla,

**Obsah:**

- nadviazať na prácu zo 4. ročníka nižšieho sekundárneho vzdelávania

- naučiť sa fixovať tvar etudy s hereckou postavou v nej
- naučiť sa prirodzenej interpretácii textu
- pracovať s javiskovou rečou
- pracovať s vecnou aj umeleckou literatúrou
- osvojiť si dramaticko-režisérske vnímanie inscenácie, etudy
- osvojiť si výrazové prostriedky v interpretácii monológu
- vedieť dodržiavať rytmizáciu v etude, predstavení

| Kompetencie | Výstupy |
|---|---|
| **Kognitívna oblasť: 1. Učiť žiakov rozlišovať jednotlivé zložky inscenácií (herecká, režisérska, dramaturgická, výtvarná, hudobná,...).**<br>**2. Spoznať zásady slovnej ortoepie.**<br>**3. Spoznať charakteristické prvky jednotlivých divadelných epoch.**<br>**Afektívna oblasť: 1. Využívať zásady slovnej ortopie.**<br>**2. Interpretácia vecného, umeleckého a dramatického textu.**<br>**3. Používať v prirodzenom prejave mimojazykové výrazové prostriedky.**<br>**4. Divadelne improvizovať na ľubovolnú tému.**<br>**Psychomotorická oblasť: 1. Aplikovať zásady slovnej ortoepie v interpretácii rôznych textov na javisku v prednese alebo hereckej postave v etude, inscenácii.**<br>**2. Využívať akrobatické cvičenia so zameraním na rotáciu a rovnováhu.**<br>**3. Spájať hlas, pohyb, reč, rytmus do jedného celku.** | **a) prednes umeleckého a dramatického textu, zvládnutie javiskovej reči, dodržiavanie hereckej postavy, zásady slovnej ortoepie**<br>**b) vytvoriť dramatickú situáciu so zreteľom na jednotlivé zložky inscenácie**<br>**c) spájanie pohybu, reči a rytmu**<br>**1 verejné vystúpenie polročne** |

**Materiál:**

- rekvizity primerané veku a schopnostiam, náznakové, aby ďalej rozvíjali fantáziu, ale aj realistické, aby
pracovali s konkrétnymi predmetmi a materiálmi, kompletný kostým
- výber z textov slovenskej i svetovej literatúry (M. Válek, M. Rúfus, M. Kováč, D. Dušek, R. Dahl, K. Peteraj,
M. Zoščenko, L. Kareta, K. D. Horváth, U. Kovalyk, J. Juráňová,...) poviedky našich a svetových autorov,
autorské texty žiakov
- audiovizuálne pomôcky, audiopomôcky, priestor triedy, koberec, výtvarný materiál, svetelná a zvuková technika,
mediálne pomôcky, jednoduché hudobné nástroje
- Tvorivá dramatika pre Vysoké školy od PaedDr. D. Kollárovej, Zásobník dramatických hier, Dramatická výchova
od E. Machkovej, Metodika dramatickej výchovy od Mgr. A Skořepovej, Súzvuky tvorivosti
od H. Zlatošovej-Bakošovej a materiál z mesačníka Tvorivá dramatika, zásobník dramatických hier, metodická príručka

**Didaktické postupy a metódy práce:**

Pomocou cvičení nabádať žiaka k neustálemu skúmaniu vlastných i kolektívnych možností hereckej javiskovej interpretácie. Prijímať podnety každodenného života a neustále oživovať fantáziu. Prostredníctvom dramatickej hry si osvojovať rôzne charaktery postáv, v etudách vedieť pointovať. Nielen v etude stvárniť dramatickú situáciu, ale uvedomovať si aj vzťahy, konanie, emócie, nálady postáv v literatúre a v prednese. Učia sa vytvoriť charakter postavy, ktorá koná v daných okolnostiach, čase a priestore. Využitie metód tvorivej dramatiky, slovných

metód, demonštračných metód, praktických metód, aktivizujúcich metód, zážitkových metód, štrukturovanie hodiny rámcom EUR

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Literárno-dramatický |
| **Študijné zameranie:** | Dramatické oddelenie |
| **Ročník:** | Druhý |
| **Počet hodín týždenne:** | Základy dramatickej tvorby – 1,5 hod.<br>Pohyb – 1,0 hod.<br>Štúdium rolí a umelecký prednes – 0,5 hod.<br>Práca v súbore – 1,0 hod.<br>Dejiny dramatickej tvorby – 0,5 hod.<br>Hudobná a hlasová príprava – 1,0 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 44 |
| **Stupeň vzdelania:** | II. stupeň základného štúdia |

**Učebné osnovy pre 2. ročník**

**Ciele:**

- pokračovať v rozvoji dieťaťa a nadviazať na prácu z 1. ročníka II. stupňa
- analyzovať a interpretovať nielen vlastné pohybovo-výrazové prostriedky
- definovať prirodzenú jednotu pohybových a hlasových výrazových prostriedkov s ohľadom na
  psychofyzický aparát a schopnosť nadobudnutých znalostí aplikovať v praktických cvičeniach
  a krátkych inscenačných tvaroch
- nadobudnúť schopnosť interpretovať nielen vlastné autorské texty, ale aj overené literárne texty
  cez svoj psychofyzický aparát s ohľadom na vlastné výrazové prostriedky
- zvládnuť vytvoriť ucelenú miniatúru so základnými divadelnými zložkami
- zvládnuť analyzovať videnú inscenáciu s objektívnym hodnotením
- zvládnuť teoretické a praktické zásady slovesnej ortoepie a mimoslovné prostriedky prednesu
- zvládnuť pohybovú realizáciu rytmu a jeho zložiek
- preukázať náročnejšie akrobatické prvky v cvičeniach
- aplikovať získané poznatky a skúsenosti v príprave kolektívnej ročníkovej práce

  Práca je rozdelená do 7 tematických celkov: 1. Dramatická tvorba, 2. Pohyb, 3. Reč, 4. Umelecký prednes,
  5. Hudobná a hlasová príprava, 6. Práca v súbore, 7. Dejiny divadla

**Obsah:**

- nadviazať na prácu z 1. ročníka II. stupňa
- naučiť sa fixovať ucelený tvar miniatúry s hereckou charakterizáciou postavy v nej
- pracovať s javiskovou rečou a javiskovým priestorom
- pracovať s vecnou aj s umeleckou literatúrou
- osvojiť si dramaturgicko-režijné postupy práce pri tvorbe inscenácie,
- osvojiť si výrazové prostriedky v interpretácii monológu a dialógu
- vedieť dodržiavať rytmizáciu a dramatičnosť v etude, predstavení

| Kompetencie | Výstupy |
|---|---|
| **- analyzujú v cvičeniach fázy psychologického konania** | **- základy dramatickej tvorby** |

| | |
|---|---|
| **- definujú mimoslovnými prostriedkami (pohybom, zvukom) vzťah k partnerovi, zdokonaľujú herecké výrazové prostriedky na zvládnutie rovnakej situácie v tragédii, komédii, commedii dell arte, groteske**<br>**- vyberajú konaním a štylizovaným prejavom vhodnú reakciu na literárne, hudobné a výtvarné podnety**<br>**- interpretujú vnútorný (psychický) postoj k dramatickej činnosti a vedia ho fixovať**<br>**- zdokonaľujú malý dramatický tvar s využitím princípov autorského divadla**<br>**- preukážu s členmi kolektívu v krátkych cvičeniach a improvizáciách tvorivú atmosféru**<br>**- aplikujú jednotlivé zložky dramatického diela**<br>**- zvládnu výstavbové postupy prednesu**<br>**- interpretujú samostatne umelecký prednes**<br>**- využívajú mimoslovné prostriedky prednesu**<br>**- aplikujú návyky svojho rečového prejavu kondičnými rozcvičkami**<br>**- interpretujú bez prípravy formou dialogického prejavu krátku správu, referát, prejav**<br>**- analyzujú vzťah k priestoru a orientáciu v ňom**<br>**- zvládnu zložitejšie cvičenia tempa a dynamiky**<br>**- preukážu vzťah k partnerovi v náročnejších akrobatických cvičeniach**<br>**- zvládnu prácu horných končatín ako základ gesta**<br>**- aplikujú získané poznatky a skúsenosti v príprave vybranej kolektívnej ročníkovej práce** | **- herecká postava**<br>**- hlasové cvičenia-javisková reč**<br>**- prirodzená interpretácia textu**<br>**- improvizácia na ľubovoľnú tému**<br>**- tvorba divadelnej inscenácie**<br>**- herecké výrazové prostriedky a situácia**<br>**- improvizácia na literárne, hudobné a výtvarné podnety**<br>**- dramatická činnosť-postoj**<br>**- tvorba dramatického tvaru**<br>**- tvorivá atmosféra pri improvizácii**<br>**- text, réžia, scéna**<br>**- výstavba umeleckého prednesu**<br>**- interpretácia umeleckého prednesu**<br>**- gesto, mimika, výtvarné a hudobné prostriedky**<br>**- jazyková rozcvička**<br>**- dialóg**<br>**- orientácia v priestore**<br>**- cvičenia tempa a dynamiky**<br>**- akrobatické cvičenia s partnerom**<br>**- koordinačné cvičenia horných končatín**<br>**- kolektívna ročníková práca-inscenácia** |

**Materiál:**

- rekvizity primerané veku a schopnostiam, náznakové, aby ďalej rozvíjali fantáziu, ale aj realistické, aby pracovali s konkrétnymi predmetmi a materiálmi, kompletný kostým
- výber z textov slovenskej i svetovej literatúry ( M. Válek, M. Rúfus, M. Kováč, D. Dušek, R. Dahl. K. Peteraj, M. Zoščenko, L. Kareta, K. D. Horváth, U. Kovalyk, J. Juráňová...) poviedky našich a svetových autorov, autorské texty žiakov
- audiovizuálne pomôcky, audio pomôcky, priestor triedy, koberec, výtvarný materiál, svetelná a zvuková technika,
  mediálne pomôcky, jednoduché hudobné nástroje
- Tvorivá dramatika pre Vysoké školy od PaedDr. D. Kollárovej, Zásobník dramatických hier, Dramatická výchova od E. Machkovej, Metodika dramatickej výchovy od Mgr. A Skořepovej, Súzvuky tvorivosti od H. Zlatošovej-Bakošovej a materiál z mesačníka Tvorivá dramatika, zásobník dramatických hier, metodická príručka

**Didaktické postupy a metódy práce:**

Pomocou cvičení nabádať žiaka k neustálemu skúmaniu vlastných i kolektívnych možností hereckej javiskovej interpretácie. Prijímať podnety každodenného života a neustále oživovať fantáziu. Prostredníctvom dramatickej hry si osvojovať rôzne charaktery postáv, v etudách vedieť pointovať. Nielen v etude stvárniť dramatickú situáciu, ale uvedomovať si aj vzťahy, konanie, emócie, nálady postáv v literatúre a prednese. Učia sa vytvoriť charakter postavy, ktorá koná v daných okolnostiach, čase a priestore. Využitie metód tvorivej dramatiky, slovných metód, demonštračných metód, praktických metód, aktivizujúcich metód, zážitkových metód, štrukturovanie hodiny rámcom EUR. Využitie javiskového priestoru, práca so svetelnou a zvukovou technikou – rozvíjanie komplexného vnímania umenia.

**3. ročník základného štúdia II. stupeň základnej umeleckej školy**

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Literárno – dramatický |
| **Študijné zameranie:** | Dramatické oddelenie |
| **Ročník:** | Tretí |
| **Počet hodín týždenne:** | Základy dramatickej 1,5 – 0 hod.<br>Pohyb – 1,0 hod.<br>Štúdium rolí a umelecký prednes – 0,5 hod.<br>Práca v súbore – 1,0 hod.<br>Dejiny dramatickej tvorby – 0, 5 hod.<br>Hudobná a hlasová príprava – 1,0 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 44 |
| **Stupeň vzdelania:** | II. stupeň základného štúdia |

**Ciele:**

- pokračovať v rozvoji dieťaťa a nadviazať na prácu z 2. ročníka II. stupňa
- analyzovať a interpretovať nielen vlastné pohybovo-výrazové prostriedky
- definovať prirodzenú jednotu pohybových a hlasových výrazových prostriedkov s ohľadom na psychofyzický aparát a schopnosť nadobudnutých znalostí aplikovať v praktických cvičeniach a krátkych inscenačných tvaroch
- nadobudnúť schopnosť interpretovať nielen vlastné autorské texty, ale aj overené literárne texty cez svoj psychofyzický aparát s ohľadom na vlastné výrazové prostriedky
- zvládnuť vytvoriť ucelenú divadelnú miniatúru s divadelnými zložkami
- zvládnuť analyzovať videnú inscenáciu s objektívnym hodnotením
- zvládnuť teoretické a praktické zásady slovesnej ortoepie a mimoslovné prostriedky prednesu
- zvládnuť pohybovú realizáciu rytmu a jeho zložoiek
- preukázať náročnejšie akrobatické prvky v cvičeniach
- aplikovať získané poznatky a skúsenosti v príprave kolektívnej ročníkovej práce

  Práca je rozdelená do 7 tématických celkov: 1. Dramatická tvorba, 2. Pohyb, 3. Reč, 4. Umelecký prednes, 5. Hudobná a hlasová príprava, 6. Práca v súbore, 7. Dejiny divadla,

**Obsah:**

- nadviazať na prácu z 2. ročníka II. stupňa
- naučiť sa fixovať ucelený tvar s hereckou charakterizáciou postavy v nej a mimoslovními výrazovými prostriedkami
- naučiť sa využívať v etude divadelné zložky
- naučiť sa prirodzenej interpretácii textu a práci s emočnou zložkou, kritéria umeleckého prednesu,
- pracovať s javiskovou rečou a javiskovým priestorom
- pracovať s vecnou aj umeleckou literatúrou
- osvojiť si dramaticko-režijné postupy práce pri tvorbe inscenácie
- osvojiť si výrazové prostriedky v interpretácii monológu a dialógu
- vedieť dodržiavať rytmizáciu a dramatičnosť v etude, predstavení
- naučiť sa vnímať partnera a kolektív v pohybovom procese

| **Kompetencie:** | **Výstupy:** |
|---|---|
| - analyzujú v cvičeniach fázy psychologického konania a slovný dynamický stereotyp<br>- zvládnu v improvizácii – etude udržať v konaní určený typ – charakter | Podnet, zhodnotenie reakcia,<br>Etuda-mimoslovné prostriedky<br>Charakter postavy.<br>Herecké výrazové prostriedky |

| | |
|---|---|
| - definujú mimoslovnými prostriedkami (pohybom, zvukom) vzťah k partnerovi<br>- zdokonaľujú herecké výrazové prostriedky na zvládnutie rovnakej situácie v tragédii, komédii, commedii dell arte, groteske<br>- vyberajú herecký výraz nie mechanickým opakovaním dohodnutých činností,<br>ale znovu objavovaním tvorivého procesu<br>- zvládnu výber vhodného námetu (aj hudobného) etudy pre ostatných členov kolektívu<br>- interpretujú vnútorný (psychický) postoj k dramatickej činnosti a vedia ho fixovať<br>- zdokonaľujú malý dramatický tvar s využitím princípov autorského divadla<br>- preukážu s členmi kolektívu v krátkych cvičeniach a improvizáciach tvorivú atmosféru<br>- aplikujú jednotlivé zložky dramatického diela<br>- zvládnu výstavbové postupy prednesu<br>- interpretujú samostatne umelecký prednes<br>- interpretujú rôzne súčasné aj dobové texty<br>- využívajú mimoslovné prostriedky prednesu<br>- aplikujú návyky svojho rečového prejavu kondičnými rozcvičkami<br>- interpretujú bez prípravy formou dialogického prejavu krátku správu, referát, prejav<br>- definujú rozdiel medzi detským a umeleckým prednesom a poznajú kritéria<br>ich hodnotenia<br>- analyzujú vzťah k prednesu a orientáciu v ňom<br>- zvládnu zložitejšie cvičenia tempa a dynamiky<br>- preukážu vzťah k partnerovi v náročnejších slovenských ľudových tancoch<br>- zvládnu choreografickú kompozíciu na tému ľudových tancov<br>- zvládnu cvičenia na koordináciu pohybu s rečou a piesňou<br>- ovládajú základné charakterotvorné prvky tancov iných národov<br>- aplikujú získané poznatky a skúsenosti v príprave vybranej kolektívnej ročníkovej práce, konanie a vývoj dramatickej postavy | a situácia.<br>Improvizácia na literárne, hudobné a výtvarné podnety.<br>Dramatická činnosť – herecký výraz.<br>Námet na etudu.<br>Fixácia vnútorného postoja.<br>Dramatický tvar.<br>Tvorivá atmosféra pri improvizácii.<br>Text, réžia, scéna. Výstavba umeleckého prednesu.<br>Interpretácia umeleckého prednesu. Interpretácia súčasných aj dobových textov.<br>Gesto, mimika, výtvarné a hudobné prostriedky.<br>Jazyková rozcvička.<br>Dialóg.<br>Detský a umelecký prednes, kritéria.<br>Orientácia v priestore.<br>Cvičenie tempa a dynamiky.<br>Slovenské ľudové tance.<br>Choreografia na tému ľudových tancov.<br>Cvičenia na koordináciu pohybu s rečou a piesňou.<br>Prvky tancov iných národov.<br>Koordinačné cvičenia horných končatín.<br>Kolektívna ročníková práca – inscenácia. |

**Materiál:**

- rekvizity primerané veku a schopnostiam, náznakové, aby ďalej rozvíjali fantáziu, ale aj realistické, aby pracovali s konkrétnymi predmetmi a materiálmi, kompletný kostým,
- výber z textov slovenskej i svetovej literatúry (M. Válek, M. Rúfus, M. Kováč, D. Dušek, K. Peteraj. M. Zoščenko, L. Kareta. K. D. Horváth, U. Kovalyk, J. Juráňová...) poviedky našich a svetových autorov, autorské texty žiakov,
  audiovizuálne pomôcky, audio pomôcky, priestor triedy, koberec, výtvarný materál, svetelná a zvuková technika, mediálne pomôcky, jednoduché hudobné nástroje.
  Tvorivá dramatika pren Vysoké školy od PaedDr. D. Kollárovej, Zásobník dramatických hier, Dramatická výchova od Mgr A. Skořepovej, Súzvuky tvorivosti od H. Zlatošovej-Bakošovej a materiál z mesačníka Tvorivá dramatika.
  Zásobník dramatických hier, metodická príručka.

**Didaktické postupy a metódy práce:**

Pomocou cvičení nabádať žiaka k neustálemu skúmaniu vlastných i kolektívnych možností hereckej javiskovej interpretácie. Prijímať podnety každodenného života a neustále oživovať fantáziu. Prostredníctvom dramatickej hry si osvojovať rôzne charaktery postáv, v etudách

vedieť pointovať. Nielen v etude stvárniť dramatickú situáciu, ale uvedomovať si aj vzťahy, konanie, emócie, nálady postáv v literatúre a v prednese. Učia sa vytvoriť charakter postavy,ktorá koná v daných okolnostiach, čase a priestore. Využitie metód tvorivej dramatiky, slovných metód, praktických metód, zážitkových metód, štrukturovanie hodiny rámcom EUR. Využitie javiskového priestoru,
práca so svetelnou a zvukovou technikou – rozvíjanie komplexného vnímania divadelného umenia.

### 4. ročník základného štúdia II. stupeň základnej umeleckej školy

| | |
|---|---|
| **Odbor:** | Literárno – dramatický |
| **Študijné zameranie:** | Dramatické oddelenie |
| **Ročník:** | štvrtý |
| **Počet hodín týždenne:** | Základy dramatickej 1,5 – 0 hod.<br>Pohyb – 1,0 hod.<br>Štúdium rolí a umelecký prednes – 0,5 hod.<br>Práca v súbore – 1,0 hod.<br>Dejiny dramatickej tvorby – 0,5 hod. |
| **Učebný plán číslo:** | 44 |
| **Stupeň vzdelania:** | II. Stupňa základného štúdia |

**Ciele:**

- pokračovať v rozvoji dieťaťa a nadviazať na prácu z 3. ročníka II. stupňa
- analyzovať a interpretovať nielen vlastné pohybovo – výrazové prostriedky,
- definovať prirodzenú jednotu pohybových a hlasových výrazových prostriedkov s ohľadom na psychofyzický aparát a schopnosť nadobudnutých znalostí aplikovať v praktických cvičeniach a krátkych inscenačných tvaroch
- nadobudnúť schopnosť interpretovať nielen vlastné autorské texty, ale aj overené literárne texty cez svoj psychofyzický aparát s ohľadom na vlastné výrazové prostriedky
- zvládnuť tvoriť ucelenú divadelnú miniatúru s divadelnými zložkami
- zvládnuť analyzovať videnú inscenáciu s objektívnym hodnotením
- zvládnuť teoretické a praktické zásady slovesnej ortoepie a mimoslovné prostriedky procesu
- zvládnuť pohybovú realizáciu tytmu a jeho zložiek
- preukázať náročnejšie akrobatické prvky v cvičeniach
- aplikovať získané poznatky a skúsenosti v príprave kolektívnej ročníkovej práce
- Práca je rozdelená do 7 tématických celkov: 1. Dramatická tvorba, 2. Pohyb, 3. Reč, 4. Umelecký prednes, 5. Hudobná a hlasová príprava, 6. Práca v súbore, 7. Dejiny divadla,

**Obsah:**

- nadviazať na prácu z 3. ročníka II. stupňa
- naučiť sa fixovať ucelený tvar etudy s hereckou charakterizáciou postavy v nej a jej fázy psychologického konania a mimoslovnými výrazovými prostriedkami ako tvorivý proces
- naučiť sa využívať v etude divadelné zložky
- naučiť sa zvládnuť a spracovať námet do jednoduchého scenára, autorské divadlo
- naučiť sa prirodzenej interpretácii textu a práci s emočnou zložkou, kritéria umeleckého prednesu
  a samostatne hodnotiť, využívať mimoslovné výrazové prostriedky
- pracovať s javiskovou rečou a javiskovým priestorom
- pracovať s vecnou aj umeleckou literatúrou

- osvojiť si dramaturgicko-režijné postupy práce pri tvorbe inscenácie
- osvojiť si výrazové prostriedky v interpretácii monológu a dialógu
- vedieť dodržiavať rytmizáciu a dramatičnosť v etude, predstavení
- naučiť sa vnímať partnera a kolkektív v pohybovom prejave
- naučiť sa prvky ľudového a moderného tanca a choregrafickú kompozíciu

| **Kompetencie:** | **Výstupy:** |
|---|---|
| - analizujú v cvičeniach fázy psychologického konania slovný a dynamický stereotyp<br>- zvládnu jednoduchý scenár – autorské divadlo<br>- definujú mimoslovnými prostriedkami (pohybom, zvukom) vzťah k partnerovi<br>- zdokonaľujú herecké výrazové prostriedky na zvládnutie rovnakej situácie v tragédii, komédii, commedii dell arte, groteske<br>- vyberajú herecký výraz nie mechanickým opakovaním dohodnutých činností ale znovu objavovaním tvorivého procesu<br>- zvládnu výber vhodného námetu (aj hudobného) etudy pre ostatných členov kolektívu<br>- interpretujú vnútorný (psychický) postoj k dramatickej činnosti a vedia ho fixovať<br>- zdokonaľujú malý dramatický tvar s využitím princípov autorského divadla<br>- preukážu s členmi kolektívu v krátkych cvičeniach a improvizáciách tvorivú atmosféru<br>- aplikujú jednotlivé zložky dramatického diela<br>- zvládnu svoju úlohu v absolventskom predstavení<br>- zvládnu výstavbové postupy prednesu<br>- interpretujú samostatne umelecký prednes<br>- interpretujú rôzne súčasné aj dobové texty<br>- využívajú mimoslovné prostriedky prednesu<br>- aplikujú návyky svojho rečového prejavu kondičnými rozcvičkami<br>- interpretujú bez prípravy materiál k zvolenej téme a prednesú prednášku bez písomného záznamu<br>- definujú hodnotenie umeleckého prednesu a samostatne hodnotia<br>- analyzujú vzťah k priestoru a orientáciu v ňom<br>- zvládnu zložitejšie cvičenia tempa a dynamiky<br>- preukážu vzťah k partnerovi v náročnejších slovenských ľudových tancoch<br>- zvládnu choreografickú kompozíciu na tému moderných tancov<br>- zvládnu cvičenia na koordináciu pohybu s rečou a piesňou-moderná pieseň<br>- ovládajú základné charakterotvorné prvky tancov iných národov<br>- zvládnu štylizáciu a umenie podriadiť sa rôznym pedagogicko-režijným prístupom a požiadavkám v absolventskom predstavení<br>- zvládnu princípy a zákonitosti činoherného detského a mládežníckeho divadla, divadla poézie a iných dramatických druhov a žánrov<br>- aplikujú získané poznatky a skúsenosti v príprave vybranej kolektívnej ročníkovej práce konanie a vývoj dramatickej postavy | Podnet, zhodnotenie, reakcia.<br>Autorské divadlo. Charakter postavy.<br>Herecké výrazové prostriedky.<br>Absolventské predstavenie.<br>Improvizácia na literárne, hudobné a výtvarné podnety.<br>Dramatická činnosť – herecký výraz.<br>Fixácia inscenačného tvaru.<br>Inscenačný zámer.<br>Text, réžia, scéna.<br>Absolventské predstavenie.<br>Výstavba umeleckého prednesu.<br>Interpretácia súčasných aj dobových textov.<br>Gesto, mimika, výtvarné a hudobné prostriedky.<br>Jazyková rozcvička.<br>Rétorika.<br>Hodnotenie umeleckého prednesu.<br>Orientácia v priestore.<br>Cvičenie tempa a dynamiky.<br>Choreografia morerného tanca.<br>Cvičenia na koordináciu pohybu s rečou a piesňou.<br>Prvky tancov iných národov.<br>Kolektívna ročná práca – absolventské predstavenie.<br>Princípy a zákonitosti divadla.<br>Absolventské predstavenie, |

**Záverečná skúška:**

- samostatný umelecký prednes
- absolventské divadelné predstavenie
- improvizácia na literárne, hudobné a výtvarné podnety
- recenzia na divadelný alebo filmový titul

**Materiál:**

- rekvizity primerané veku a schopnostiam, náznakové, aby ďalej rozvíjali fantáziu, ale aj realistické, aby pracovali
  s konkrétnymi predmetmi a materiálmi, kompletný kostým
- výber z textov slovenskej i svetovej literatúry ( M. Válek, M. Rúfus, M. Kováč, D. Dušek, R. Dahl. K. Peteraj, M. Zoščenko, L. Kareta, K. D. Horváth, U. Kovalyk, J. Juráňová...) poviedky našich a svetových autorov, autorské texty žiakov

audiovizuálne pomôcky, audio pomôcky, priestor triedy, koberec, výtvarný materál, svetelná a zvuková technika, mediálne pomôcky, jednoduché hudobné nástroje.

Tvorivá dramatika pren Vysoké školy od PaedDr. D. Kollárovej, Zásobník dramatických hier, Dramatická výchova od Mgr A. Skořepovej, Súzvuky tvorivosti od H. Zlatošovej-Bakošovej a materiál z mesačníka Tvorivá dramatika.

Zásobník dramatických hier, metodická príručka.

**Didaktické postupy a metódy práce:**

Pomocou cvičení nabádať žiaka k neustálemu skúmaniu vlastných i kolektívnych možností hereckej javiskovej interpretácie. Prijímať podnety každodenného života a neustále oživovať fantáziu. Prostredníctvom dramatickej hry si osvojovať rôzne charaktery postáv, v etudách vedieť pointovať. Nielen v etude stvárniť dramatickú situáciu, ale uvedomovať si aj vzťahy, konanie, emócie, nálady postáv v literatúre a v prednese. Učia sa vytvoriť charakter postavy,ktorá koná v daných okolnostiach, čase a priestore. Využitie metód tvorivej dramatiky, slovných metód, praktických metód, zážitkových metód, štrukturovanie hodiny rámcom EUR. Využitie javiskového priestoru,
práca so svetelnou a zvukovou technikou – rozvíjanie komplexného vnímania divadelného umenia.

**Vypracovala:** Mgr. Natália Novotná
**Koordinátor ŠkVP:** Eleonóra Tatárová DiS.art